

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CERCETAREA ECONOMICĂ ACADEMICĂ

2018

Coordonator program: Prof. dr. Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Coordonator temă: Dorina GHEORGHE

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Centrul de Informare și Documentare Economică

București, România

Editor: Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Redactor coordonator, prezentare grafică și tehnoredactare: Dorina GHEORGHE

Redactor: Ovidiu-Aurelian SÎRBU

Culegere text: Tamara BĂILEȘTEANU

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin

Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”.

Reproducerea, fie și parțială și pe orice suport, este interzisă fără acordul prealabil al editorului,
fiind supusă prevederilor legii drepturilor de autor.

ISBN 978-973-159-325-8

2025

Programul Strategic Specific (PSS) 7. - Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – enciclopedii, dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE

Tema PSS 7.1 - Cercetarea economică academică românească. Constituirea bazei de date privind lucrările de cercetare efectuate în perioada 1990-2020 în INCE și institutele sale componente. Etapa 4 – Baza de date standardizată și încărcarea platformei Constituirea bazei generale de date aferentă lucrărilor de cercetare academică economică realizată în Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, perioada 1990-2000 (cercetare retrospectivă, confruntare cu planurile anuale de cercetare ale perioadei, pregătirea pentru încărcarea pe platformă).

Ediția de față cuprinde lucrări realizate în cadrul programelor de cercetare ale **Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”**
în anul 2018

SUMAR

Argument.....	21
PLANUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2018.....	23
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE „Costin C. Kirițescu”	45
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	46
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	46
6.1.4. – Inegalități economice. Abordări din perspectiva veniturilor populației și a oportunităților de ocupare.....	46
6.1.5. – Familii de repartiții statistice pentru distribuția veniturilor populației	48
6.1.7. – Analiza evoluției indicatorilor de dezvoltare durabilă în vederea monitorizării progreselor înregistrate în îndeplinirea Obiectivelor strategice	
3. Transport durabil și	
9. Educație și formare profesională	49
INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ.....	51
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	52
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	52
6.1.1. – Patrimoniul cultural și economia digitală. Integrare și valorizare	52
6.1.2. – Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă – (continuare din 2017)	54
6.1.3. – Evoluții pe termen lung ale modelelor de ocupare a forței de muncă - (continuare din 2017)	56
<i>Evoluții pe termen lung a modelului de ocupare a forței de muncă (partea a II-a)</i>	<i>56</i>
6.1.6. – Schimbări demografice în România: fapte, implicații, provocări și politici pentru creșterea inteligentă, durabilă și incluzivă - (continuare din 2017)	59

6.1.8. – Modele de producție și consum în domeniul energiei	60
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România.....	63
6.8.3. – Politica de dezvoltare regională a României în actuala perioadă de programare (2014-2020). Evoluții, instituții, mecanisme.....	63
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice. Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018.	70
6.11.5. – Utilizarea forței de muncă și relațiile industriale 1918-2018 (continuare din 2017)	70
6.11.6. – Cercetare, inovare și transfer tehnologic 1918-2018. Studiu final (continuare din 2017)	73
6.11.7. – Rolul statului și parteneriatul public-privat (1918-2018) – (continuare din 2017)	75
6.11.8. – Dimensiunea regională a evoluției economiei României (1918-2018) (continuare din 2017)	79
6.11.10. – Abordarea economică a sectorului serviciilor sociale (1918-2018) – (continuare din 2017)	81
6.11.11. – Eficiența investițiilor de mediu în România (1918 2018) – (continuare din 2017)	83
<i>II. Eficiența investițiilor de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din România.</i>	
6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România	87
6.19.4. – Sustenabilitate demografică. Studiu de caz România.....	87
6.21. Noua Enciclopedie a României.....	89
6.21.7. – Un secol de gândire economică în România (1918-2018) – (continuare din 2017)	89
INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ.....	91

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	92
6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.	
Modele, scenarii, analize numerice și calitative	92
6.7.4. – Modelarea neliniară a impactului dinamicii variabilelor macroeconomice asupra piețelor financiare	92
6.7.5. – Modele avansate de rezolvare și simulare a modelelor DSGE.....	96
6.7.6. – Impactul integrării economice europene asupra investițiilor străine directe ..	98
6.7.7. – Analiza numerică a seriilor de date statistice	100
6.7.8. – Modele și tehnici econometrice spațiale pentru analiza și prognoza piețelor muncii la nivel regional – Partea a-II-a	102
6.7.9. – Metabolismul socioeconomic și schimbările tehnologice	104
6.7.11. – Analiza costului incremental de Securitate Energetică datorat volatilității crescute în sistem în contextul strategiei Uniunii Europene de securitate energetică	106
<i>Volatilitățile sistemelor de energie și costul securității</i>	106
6.7.12. – Competitivitate sectorială din perspectiva dezvoltării durabile: dimensiunea regională a cooperării trans-sectoriale. Partea a II a	109
6.7.13. – Modelarea ISD, a capitalului uman și a inovării în România.....	111
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ.....	113
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	114
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergență reală și nominală	114
6.5.3. – Sistemul financiar global în contextul schimbării de paradigmă	114
6.5.4. – Tendințe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală).....	116

6.5.5. – Integrarea economică din Uniunea Europeană sub influența factorilor perturbatori.....	120
6.5.6. – Politica și securitatea energetică în țările Uniunii Europene în noile condiții ale restructurării	123
6.5.7. – Modele de dezvoltare bazate pe venitul universal de bază și activele universale de bază. Situația actuală și perspective la nivel mondial, în Uniunea Europeană și în România.....	128
6.5.8. – Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești (temă multianuală).....	130
<i>Etapă a II-a - Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în 2018 (9 luni) și perspective pentru 2019.....</i>	<i>130</i>
6.5.9. – Reforme structurale în educație și cercetare în perioada postcriză. Studii de caz	132
6.5.10. – Creșterea rolului economic al Indiei în plan regional și global. Implicații pentru lanțurile globale de valoare adăugată.....	135
6.5.11. – China – strategii de re poziționare și extindere a influenței la nivel regional și global.....	140
<i>Partea I / 2018 Noul Drum al Mătăsii și impactul său european. Implicații pentru România</i>	<i>140</i>
6.5.12. – Economia Federației Ruse și formele de cooperare în spațiul ex-sovietic....	144
6.5.13. – Noi forme de servicii comercializate la nivel mondial. Servicii de afaceri care încorporează specializare înaltă.....	154
6.5.14. – Politica europeană și securitatea aprovizionării cu produse agro-alimentare în țările Uniunii Europene (Partea I)	157

<i>Partea I. Decalaje economice și sociale intraeuropene. Politica de dezvoltare durabilă:</i>	
<i>sănătate și transport</i>	<i>157</i>
6.5.15. – Evaluarea competiției economice dintre Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii și China – situația actuală și de perspectivă – Partea I (continuare din 2017)	165
6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România	171
6.19.7. – Valurile migrației din statele membre ale Uniunii Europene. Implicații pe termen mediu și lung	171
INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ.....	174
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	175
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România.....	175
6.8.1. – Contribuții la elaborarea unei metodologii de cuantificare a gradului de dezvoltare regională și locală în România.....	175
6.8.2. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 și implicațiile acestora la nivel regional – (temă pe trei ani: 2018-2020)	178
<i>Posibile opțiuni ale României în implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 ...</i>	<i>178</i>
6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019)..	180
<i>Constrângeri și oportunități pe filiera cărnii de porc din România</i>	<i>180</i>
<i>Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul PAC asupra filierei legumelor din România.....</i>	<i>182</i>
<i>Efectele măsurilor din cadrul PAC asupra evoluției sectorului plantelor oleaginoase din România</i>	<i>184</i>
<i>Filiera Fructelor în contextul PAC. Efecte și provocări</i>	<i>186</i>

<i>Consecințele aplicării PAC asupra dezvoltării sectorului de creștere a bovinelor din România</i>	<i>188</i>
<i>Influența măsurilor din cadrul PAC asupra filierei cerealelor din România</i>	<i>190</i>
6.8.5. – Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control (temă pe 2 ani: 2018-2019)	192
<i>Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control</i>	<i>192</i>
<i>Tehnologii Blockchain pentru acoperirea riscului meteorologic din agricultură prin asigurări parametrice</i>	<i>194</i>
<i>Evaluări asupra sectoarelor de prelucrare a alimentelor din România în context european – performanțe și factori de risc.....</i>	<i>196</i>
6.8.6. – Evaluarea politicilor de agro-mediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019)	198
<i>Tendențe europene în siguranța alimentară reflectate în sectorul agroalimentar românesc</i>	<i>198</i>
<i>Evoluția principalilor indicatori de agro-mediu cu privire la utilizarea terenului agricol în România</i>	<i>200</i>
6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)	202
<i>Metode de evaluare a efectelor socioeconomice și de mediu a practicilor agroecologice</i>	<i>202</i>
<i>Metode de evaluare a schemei de susținere a zonelor defavorizate/zone cu constrângeri naturale</i>	<i>204</i>
<i>Metode de evaluare a impactului direct și indirect al politicilor de dezvoltare rurală asupra gospodăriilor rurale.....</i>	<i>206</i>
<i>Model teoretic al competitivității teritoriale, după tipologia urban-rural</i>	<i>208</i>
<i>Metode de evaluare a impactului economic, social și de mediu a turismului rural</i>	<i>210</i>

<i>Metode pentru evaluarea măsurilor de sprijinire a investițiilor din cadrul politicii de dezvoltare rurală</i>	212
Metode de evaluare a impactului politicilor de dezvoltare rurală asupra nivelului de dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare din mediul rural românesc.....	214
6.8.8. – Responsabilitatea socială în dezvoltarea regională și locală	216
<i>Responsabilitatea socială – de la concept la practică în dezvoltarea regională și locală</i>	216
<i>Responsabilitatea socială în dezvoltarea regională și locală</i>	218
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018	220
6.11.9. – Agricultură României 1918-2018	220
<i>Evoluții istorice ale comerțului agroalimentar – de la perioada postbelică până în prezent</i>	220
<i>Agricultura României 1918-2018</i>	222
<i>100 de ani de recensăminte în România</i>	223
<i>Fiscalitatea și sistemul fiscal – repere de după 1859</i>	225
<i>Aspecte ale evoluției fiscalității în agricultura României în perioada 1918-2018 (partea a II-a, perioada 1918-1989).....</i>	227
INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII	229
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	230
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018	230
6.11.4. – Istoria socială a României 1918-2018	230
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale	237
6.13.1. – Calitatea vieții în România în context european	237
<i>Evaluarea pe bază de standarde de competențe – aspecte teoretice</i>	239

6.13.2. – Un deceniu de dezvoltare socială a României în cadrul Uniunii Europene: dinamica dezvoltării comunităților, locuire, stare economică a populației	241
6.13.3. – Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale: analiză comparativă.....	244
<i>Politici integrate pentru familie. Indicatori obiectivi și subiectivi ai calității vieții de familie</i>	244
6.13.4. – Politici de incluziune socială	246
6.13.5. – Serviciile sociale în România - Stare de fapt și provocări	250
<i>Serviciile sociale în România - Stare de fapt și provocări Sistemul de protecție a copilului</i>	250
6.13.6. – Calitatea societății: valori sociale și redistribuire sub impactul migrației internaționale în România contemporană.....	252
6.13.7. – Ocuparea în România. Oportunități, vulnerabilitate și inegalitate	254
6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România	258
6.19.5. – Îmbătrânirea populației: o problemă demografică cu implicații sociale	258
6.21. Noua Enciclopedie a României.....	260
6.21.1. – Enciclopedia calității vieții.....	260
<i>Enciclopedia Calității Vieții în România. Volumul I.....</i>	260
<i>Enciclopedia Calității Vieții în România. Volumul II</i>	261
CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR	262
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	263
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale și bioresurse montane.....	263
6.2.6. – Opțiuni strategice de valorificare primară a resurselor minerale din România	263

6.2.8. – Fundamentele turismului responsabil. Evoluții în România	267
<i>Fundamentele turismului responsabil. Evoluții pentru România.....</i>	<i>267</i>
6.4. Dinamica economiei naționale. Direcții de îmbunătățire a structurilor economice în scopul creșterii competitivității	269
6.4.1. – Direcții de dezvoltare selectivă a industriei prelucrătoare din România, în funcție de criteriul competitivității.....	269
6.4.2. – Performanțele economice și financiare ale activității desfășurate în ramurile industriei prelucrătoare din România, în perioada 2000-2015	271
6.4.3. – Proiecții ale structurii industriei prelucrătoare românești.....	273
6.4.4. – Piețele utilităților publice din România. Instituții, politici și mecanisme de funcționare	275
6.21. Noua Enciclopedie a României.....	277
6.21.3. – Evoluții în volumul și structura serviciilor din România și Uniunea Europeană	277
<i>Evoluții în volumul și structura serviciilor profesionale prestate întreprinderilor</i>	<i>277</i>
6.21.4 – Începuturile industriei IT din România	280
6.21.5 – Piața construcțiilor din România, după anul 1989	282
CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE.....	283
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	284
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse umane și bioresurse montane.....	284
6.2.7. – Impactul implementării economiei circulare asupra întreprinderilor mici și mijlocii	284

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale.....	287
6.6.3. – Impozitul unic european – o propunere de lege ferenda.....	287
6.6.4. – Inteligența piețelor financiare și finanțe comportamentale	291
6.6.5. – Ancore ale băncilor centrale pentru susținerea creșterii economice	293
6.6.6. – Analiza sustenabilității datoriei publice în Uniunea Europeană. Abordări analitice și empirice	295
6.6.7. – Instituțiile financiare nebankare și rolul lor în sistemul financiar românesc	297
6.6.8. – Riscurile și costurile politicilor fiscale și bugetare din perspectiva dezvoltării durabile.....	299
6.6.9. – Analiza multiplicatorilor fiscal-bugetari în România pentru perioada 2005-2017	302
6.6.10. – Stabilizatori automați în economie – concept, clasificare, elemente de proiectare.....	304
6.6.11. – Flexicuritatea argumente pro și contra	306
6.6.12. – Tendințe în legislația europeană privind impozitarea directă. Scenarii asupra regimului fiscal din România	308
6.6.13. – Tendințe actuale ale pieței financiare naționale în contextul pieței financiare globale.....	312
6.6.14. – Aspecte de vulnerabilitate, risc și inconsistență în aprecierea cantitativă a creșterii economice sustenabile, în context intern și internațional	318
6.6.15. – Riscul de țară și moneda. Criptomonede – germenii unui nou sistem financiar	320
<i>Riscul de țară și moneda virtuală</i>	<i>320</i>
Reforma Uniunii Europene și a zonei euro. Oportunități și provocări pentru România	

.....	322
Mixul de politici macroeconomice din perspectiva aderării la zona euro	324
Consolidarea convergenței economice și monetare a României cu Uniunea Europeană	
- un demers necesar	327
<i>Finanțarea economiei naționale – oportunități și constrângeri din perspectiva aderării la</i>	
<i>zona euro</i>	327
Riscurile investițiilor în perimetre petroliere/gazeifere offshore; Factorii determinanți	
în încheierea contractelor	335
CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE	
„Acad. David Davidescu”	337
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	338
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale și bioresurse	
montane.....	338
6.2.1. – Analiza multidisciplinară economico-socială a biodiversității patrimoniului	
zootehnic din România în centenarul 1918-2018 (continuare din 2017)	338
<i>Studiu privind schimbări ale biodiversității zootehnice în România unită 1918-2018</i>	338
6.2.2. – Biodiversitatea zootehnică și bioeconomia medical-veterinară în contextul	
actual și scenarii ecopatologice pentru perspectiva perioadei 2018-2035 (continuare din	
2017)	340
6.2.3. – Studii privind soluții bioeconomice pentru dezvoltarea biodiversității	
zootehnice românești.....	342
<i>Studiu privind conturarea biodiversității în sistemele zooculturale agricole de actualitate</i>	
<i>ca soluție bioeconomică pentru dezvoltarea zootehniei românești.....</i>	343
<i>Studiu asupra transformării sistemelor agroalimentare.....</i>	343
6.2.4. – Cercetări eco-economice privind conservarea biodiversității resurselor genetice	

animale în contextul siguranței alimentare (continuare din 2017)	345
<i>Semnificații bioeconomice ale managementului și marketingului biodiversității</i> <i>patrimoniului național de resurse genetice animale autohtone studiate eco-inovativ și</i> <i>inteligent</i>	346
6.2.5. – Reconstrucția ecologică și eco-geo-bio-economică a habitatelor din România și eco-zone transfrontaliere poluate antropic din agrosisteme și ecosisteme forestiere (continuare din 2017)	347
6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE	350
CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT	353
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	354
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	354
6.1.9. – Dezvoltarea durabilă a zonei montane prin IMM-uri și întreprinderi individuale. Studiu de caz: regiunea Nord-Est	354
<i>Dezvoltarea zonei montane prin stimularea antreprenoriatului. Studiu de caz pentru</i> <i>regiunea de Nord-Est</i>	354
6.1.10. – Poli urbani de creștere economică și efecte asupra veniturilor gospodăriilor din zonele rurale montane. Studii comparative	356
<i>Studiu comparativ al polilor urbani de creștere economică în Uniunea Europeană și</i> <i>România</i>	356
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale și bioresurse montane.....	358
6.2.9. – Cercetări privind elaborarea unor modele de delimitare a spațiului montan	

românesc în zone funcționale, bazată pe criterii de similitudini geologice, geomorfologice și economico-sociale	358
6.2.10. – Dezvoltarea și diversificarea activităților economice din zonele montane. Contribuții privind formalizarea unor politici publice	360
6.2.11. – Monitorizarea resurselor agro-forestiere din sistemele silvopastorale montane cu ajutorul teledetecției satelitare și a sistemelor de tip UAV	362
6.2.12. – Conservarea sănătății biodiversității montane în beneficiul populației din Municipiul Vatra Dornei	363
6.2.13. – Cadru metodologic de realizare a unei strategii de creștere economică inteligentă – instrument eficient pentru autoritățile locale din zonele montane.....	365
6.2.14. – Cercetări privind elaborarea unor modele de realizare a coerenței ecologice între siturile de importanță comunitară, siturile de protecție avifaunistică și rezervațiile naturale (Natura 2000) din bazinul hidrografic al Bistriței. Evaluarea serviciilor ecosistemelor din arealul studiat	367
6.2.15. – Cercetări privind tendințele de orientare ale antreprenorilor din zona de munte și percepția consumatorilor privind produsul montan	369
6.2.16. – Studiu privind dezvoltarea durabilă a agroturismului în zona montană a României. Potențial și valorificare	371
6.2.17. – Crearea, actualizarea și dezvoltarea site-ului ce-mont.ro. O poartă de creștere a vizibilității la nivel național și internațional a Centrului de Economie Montană ...	372
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale	374
6.13.8. – Mecanisme inovative pentru eficientizarea sistemului educațional și a celui de sănătate publică adaptate specificității zonelor montane defavorizate	374
CENTRUL ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ȘI CONSENS	376
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	377

6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere, inovare și inteligență	377
6.3.2. – Creativitate și eficiență în activitatea instituțiilor deținătoare de patrimoniul cultural.....	377
CENTRUL DE CERCETĂRI DEMOGRAFICE „VLADIMIR TREBICI”	379
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	380
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018	380
6.11.3. – Demografia României 1918-2018	380
CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ	385
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	386
6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.	
Modele, scenarii, analize numerice și calitative	386
6.7.2. – Estimări previzionale (Romania 2018-2019) pentru LINK – Project gestionat de ONU	386
6.7.3. – Generarea tabelelor Input-Output regionale pentru România - provocări și impedimente	387
6.7.14. – Metode empirice de analiză a datelor de bugete de familie	388
6.7.15. – Modele stochastice Bayesiene aplicate în economie	393
6.7.16. – Proprietăți ale parametrilor estimați în cazul regresiiilor lineare cu cel puțin trei variabile explicative	394
6.7.17. – Clasificarea datelor econometrice folosind copula de ordin $k > 2$	395
6.7.18. – Economia României în ciclul economic postcriză (continuare din 2017)	396
<i>Economia României în ciclul economic postcriză Economia României în anul centenar ..</i>	<i>396</i>

6.7.19. – Metode de evaluare a riscului sistemic (continuare din 2017)	398
<i>Navigând prin Marea Criză Globală: Riscul Sistemic în Australia</i>	398
6.7.20. – Evoluția și corelația sectoarelor instituționale în sistemul conturilor naționale	400
CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGIILOR REGENERABILE ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ.....	401
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	402
6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere, inovare și inteligență	402
6.3.4 – Studiu privind impactul în mediul economic și social determinat de stații inteligente de încărcare – fixe și mobile – pentru transportul cu propulsie electrică	402
6.21. Noua Enciclopedie a României.....	404
6.21.2 – Evoluția sectorului energetic din România	404
CENTRUL DE CERCETARE ÎN ASISTAREA DECIZIILOR CU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI.....	407
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	408
6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere, inovare și inteligență	408
6.3.1. – Analiza datelor și aplicații informatice mobile pe cazul instituțiilor culturale	408

Argument

Înscrierea în Programul anual de cercetare al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, începând din anul 2022, a unei teme noi, atât ca abordare, cât și ca arie de interes, a avut în vedere realizarea unei platforme științifice menite să concentreze, să stocheze și să valorifice rezultatele cercetării economice academice desfășurate în Institut, în perioada de după anul 2000. Lucrarea continuă efortul depus de Centrul de Informare și Documentare Economică pentru anii 1990-2000, rezultatul fiind deja cunoscut în spațiul virtual al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” (INCE) și al Centrului de Informare și Documentare Economică (CIDE), în cadrul Colecției *Tezaur* (Secvența Rapoarte științifice 1990-2000). De altfel, ideea construirii unui „tezaur” al INCE își are rădăcinile încă din anul 1995 când, în eforturile de realizare a Strategiei naționale de pregătire a aderării României la UE, acad. Tudorel Postolache includea într-un discurs/prefață rămas celebru, că s-a acumulat la INCE-CIDE un volum imens de studii și cercetări, rapoarte, articole, comunicări și intervenții. „Desigur, spunea acad. Tudorel Postolache, ar fi simplu, foarte simplu și chiar foarte comod, să ignorăm aceste acumulări, dar ne putem oare permite un asemenea lux? El ar antrena inevitabil un greu tribut societal și nu ne gândim ca cineva dintre noi să-și poată aroga dreptul absurd de a decreta o elaborare sau alta inconsistentă încă mai înainte de a o fi consultat.”¹ Atunci s-a întreprins culegerea într-o singură sursă documentară a rapoartelor de activitate ale institutelor, sinteză care a fost prezentată, ulterior, ca un vector important al „Tezaurului INCE”, apariție dezvoltată apoi și bine-cunoscută în mediile academice și universitare.

Pentru îndeplinirea obiectivelor, Centrul de Informare și Documentare Economică a constituit un colectiv important de redactori, documentariști economiști și operatori, care au preluat date și informații științifice din rapoartele de cercetare de după anul 2000 ale institutelor componente ale INCE, pentru a asigura o bună informare de interes public și nu numai.

¹ *** *De la Essen la Cannes. Itinerarul Strategiei românești de Integrare Europeană*, T. Postolache, discurs la inaugurarea lucrărilor Comisiei de elaborare a strategiei de pregătire a României pentru aderarea la UE, 08.03.1995, Ed. Academiei Române, București, 1995, p. 126-127.

În structură, pentru fiecare an, este păstrată apartenența lucrărilor la institutul de proveniență, fiind descrise mai multe corpusuri comune oricărei cercetări bibliografice retrospective, respectiv: institutul în care s-a derulat cercetarea, titlul temei de cercetare și, uneori, al lucrării de cercetare, cuprinsul până la gradul al treilea de detaliere.

Pentru fiecare an calendaristic, sistemul de regăsire va fi unul constituit prin indexarea (ulterioară) tematică, prin termeni de referință extrași dintr-un dicționar propriu, constituit de CIDE pe parcursul ultimului deceniu. Sistemul de indexare este comun, ca termeni de referință, cu cel utilizat la regăsirea bibliografică a „Tezaurului” INCE, facilitând în acest mod comparații, alcătuirea de bibliografii retrospective pe domeniu sau pe autori etc.

Vom fi recunoscători tuturor acelor care, într-o formă sau alta, ne vor semnala elemente de perfecționare a lucrării noastre, de care vom ține seama într-o viitoare ediție de completare a Tezaurului INCE „Costin C. Kirițescu”.

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

PLANUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2018

**elaborat în conformitate cu domeniile strategice și direcțiile prioritare incluse în
„Strategia cercetării științifice în Academia Română 2014-2020”**

Domeniul strategic 6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

- aprobat în Consiliul Științific INCE la data de 21 noiembrie 2017

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări Coordonatori: CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.; CS I Dr. Valentina Vasile		
6.1.1.	Patrimoniul cultural și economia digitală. Integrare și valorizare	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Valentina Vasile;

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
		CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.
6.1.2.	Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă - (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Valentina Vasile
6.1.3.	Evoluții pe termen lung ale modelelor de ocupare a forței de muncă - (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Florin Marius Pavelescu
6.1.4.	Inegalități economice. Abordări din perspectiva veniturilor populației și a oportunităților de ocupare	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” CS I Dr. Luminița Chivu
6.1.5.	Familii de repartiții statistice pentru distribuția veniturilor populației	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” CS I Dr. Vasile Preda
6.1.6.	Schimbări demografice în România: fapte, implicații, provocări și politici pentru creștere inteligentă, durabilă și incluzivă - (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Emilia Țițan
6.1.7.	Analiza evoluției indicatorilor de dezvoltare durabilă în vederea monitorizării progreselor înregistrate în îndeplinirea Obiectivelor strategice 3. Transport durabil și 9. Educație și formare profesională	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” CS III Dr. Georgeta-Mădălina Meghișan-Toma
6.1.8.	Modele de producție și consum în domeniul energiei	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Victor Platon
6.1.9.	Dezvoltarea durabilă a zonei montane prin IMM-uri și întreprinderi individuale. Studiu de caz regiunea Nord-Est	Centrul de Economie Montană Prof. univ. dr. Marta Christina Suciuc; CS III Dr. Brîndușa Covaci

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.1.10.	Poli urbani de creștere economică și efecte asupra veniturilor gospodăriilor din zonele rurale montane. Studii comparative	Centrul de Economie Montană CS III Dr. Alexandru Sin
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale și bioresurse montane Coordonatori: CSI Dr. Alexandru Bogdan, m.c.A.R.; CSI Dr. Mihai Sabin Muscalu; CSI Dr. Radu Rey		
6.2.1.	Analiza multidisciplinară economico-socială a biodiversității patrimoniului zootehnic din România în centenarul 1918-2018 (continuare din 2017)	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS I Dr. Alexandru Bogdan m.c.A.R. Institutul de Economie Națională CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.
6.2.2.	Biodiversitatea zootehnică și bioeconomia medicală veterinară în contextul actual și scenarii ecopatologice pentru perspectiva perioadei 2018-2035 (continuare din 2017)	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS I Dr. Alexandru Bogdan m.c.A.R.; CS I Dr. George Florea Tobă Institutul de Economie Națională CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.
6.2.3.	Studii privind soluții bio-economice pentru dezvoltarea biodiversității zootehnice românești	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS I Dr. Marcel Th. Paraschivescu
6.2.4.	Cercetări eco-economice privind conservarea biodiversității resurselor genetice animale în contextul siguranței alimentare (continuare din 2017)	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS I Dr. George Florea Tobă
6.2.5.	Reconstrucția ecologică și eco-geo-bio-economică a habitatelor din România și eco-zone transfrontaliere poluate	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu”

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
	antropic din agrosisteme și ecosisteme forestiere (continuare din 2017)	CS I Dr. Cristina Gârlea
6.2.6.	Opțiuni strategice de valorificare primară a resurselor minerale din România	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Cornelia Neagu; CS I Dr. Marius Bulearcă
6.2.7.	Impactul implementării economiei circulare asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Gabriela Cornelia Piciu
6.2.8.	Fundamentele turismului responsabil. Evoluții în România	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS III Dr. Doina Tătaru; CS III Dr. Elena Manuela Iștoc
6.2.9.	Cercetări privind elaborarea unor modele de delimitare a spațiului montan românesc în zone funcționale, bazată pe criterii de similitudini geologice, geomorfologice și economico-sociale	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Ioan Surdu
6.2.10.	Dezvoltarea și diversificarea activităților economice în zonele montane. Contribuții privind formalizarea unor politici publice	Centrul de Economie Montană CS III Dr. Ioan Gâf Deac
6.2.11.	Monitorizarea resurselor agro-forestiere din sistemele silvopastorale montane cu ajutorul teledetecției satelitare și a sistemelor de tip UAV	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Ionel Popa
6.2.12.	Conservarea sănătății biodiversității montane în beneficiul populației din Municipiul Vatra Dornei	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Ivana Simona

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.2.13.	Cadru metodologic de realizare a unei strategii de creștere economică inteligentă – instrument eficient pentru autoritățile locale din zonele montane	Centrul de Economie Montană CS II Dr. Daniela Antonescu
6.2.14.	Cercetări privind elaborarea unor modele de realizare a coerenței ecologice între siturile de importanță comunitară, siturile de protecție avifaunistică și rezervațiile naturale (Natura 2000) din bazinul hidrografic al Bistriței. Evaluarea serviciilor ecosistemelor din arealul studiat	Centrul de Economie Montană CS II Dr. Violeta Turcuș
6.2.15.	Cercetări privind tendințele de orientare ale antreprenorilor din zona de munte și percepția consumatorilor privind produsul montan	Centrul de Economie Montană CS III Dr. Vasile Avădanei
6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere, inovare și inteligență Coordonatori: Acad. Florin Gheorghe Filip; CSI. Dr. Steliana Sandu		
6.3.1.	Analiza datelor și aplicații informatice mobile pe cazul instituțiilor culturale	Centrul de Cercetare în Asistarea Deciziilor cu Tehnologia Informației Acad. Florin Gheorghe Filip, Conf. univ.dr. Cristian Ciurea
6.3.2.	Creativitate și eficiență în activitatea instituțiilor deținătoare de patrimoniu cultural	Centrul Român de Economie Comparată și Consens CS I Dr. Maria Moldoveanu
6.3.3.	Soluții de comunicare IT – Avantaje și vulnerabilități	Centrul de Cercetare în Asistarea Deciziilor cu Tehnologia Informației CS I Dr. Daniel Mateescu

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.3.4.	Studiu privind impactul în mediul economic și social determinat de stații inteligente de încărcare - fixe și mobile - pentru transportul cu propulsie electrică	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică CS III Dr. Filip Cîrlea
6.4. Dinamica economiei naționale. Direcții de îmbunătățire a structurilor economice în scopul creșterii competitivității Coordonatori: CS I Dr. George Georgescu; CS I Dr. Corneliu Russu		
6.4.1.	Direcții de dezvoltare selectivă a industriei prelucrătoare din România, în funcție de criteriul competitivității	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Corneliu Russu
6.4.2.	Performanțele economice și financiare ale activității desfășurate în ramurile industriei prelucrătoare din România, în perioada 2000-2015	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Nicoleta Hornianschi; CS III Mariana Vania
6.4.3.	Proiecții ale structurii industriei prelucrătoare românești	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Nicoleta Hornianschi; CS II Dr. Andrei Dospinescu
6.4.4.	Piețele utilităților publice din România. Instituții, politici și mecanisme de funcționare	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Marina Bădileanu
6.4.5.	Restructurarea la nivel microeconomic în România la începutul tranziției	Centrul Român de Economie Comparată și Consens CS II Dr. Nicușor Ruiu
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergență reală și nominală Coordonatori: Acad. Mugur Isărescu; CS I Dr. Napoleon Pop; CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian		
6.5.1.	Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene din perspectiva strategiilor statelor membre ale U.E. și adecvarea lor la condițiile actuale (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială Acad. Mugur Isărescu; CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.5.2.	Factorii configurării noii ordini globale	Institutul de Economie Mondială

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
		CS I Dr. Napoleon Pop CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc
6.5.3.	Sistemul financiar global în contextul schimbării de paradigmă	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Eugen Dijmărescu
6.5.4.	Tendențe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială CS III Cornel Albu
6.5.5.	Integrarea economică din Uniunea Europeană sub influența factorilor perturbatori	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian; CS III Dr. Mihai Nițoi; CS III Dr. Dorina Clichici
6.5.6.	Politica și securitatea energetică în țările Uniunii Europene în noile condiții ale restructurării	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Petre Prisecaru
6.5.7.	Modele de dezvoltare bazate pe venitul universal garantat și activele universale garantate. Situația actuală și perspective la nivel mondial, în Uniunea Europeană și în România	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Florin Bonciu
6.5.8.	Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Maria Cartas
6.5.9.	Reforme structurale în educație și cercetare în perioada postcriză. Studii de caz.	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Manuela Unguru
6.5.10.	Creșterea rolului economic al Indiei în plan regional și global. Implicații pentru lanțurile globale de valoare adăugată	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Iulia Monica Oehler-Șincal

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.5.11.	China – strategii de re poziționare și extindere a influenței la nivel regional și global	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Sarmiza Pencea
6.5.12.	Economia Federației Ruse și formele de cooperare în spațiul ex-sovietic	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Andreea Drăgoi
6.5.13.	Noi forme de servicii comercializate la nivel mondial. Servicii de afaceri care încorporează specializare înaltă	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. George Dumitrescu; CS III Emilia Bălan
6.5.14.	Politica europeană și securitatea aprovizionării cu produse agro-alimentare în țările Uniunii Europene	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Virginia Câmpeanu
6.5.15.	Evaluarea competiției economice dintre U.E., SUA și China – situația actuală și de perspectivă (continuare din 2017)	Institutul de Economie Mondială CS III Răzvan Voinescu; CS III Dr. Cristian Moisoiu
6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale Coordonatori: Acad. Aurel Iancu; CS I Dr. Marin Constantin		
6.6.1.	Problema trecerii României la euro și convergența economică: - Creșterea economică și bunăstarea - Exigențe noi ale integrării în Uniunea Europeană	Colectivul de Cercetări Complexe Acad. Aurel Iancu; CS II Dr. Dan Olteanu
6.6.2.	Starea financiară a României	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS II Dr. Constantin Marin
6.6.3.	Impozitul unic european – o propunere de lege ferenda	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS I Dr. Emil Dinga

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.6.4.	Inteligența piețelor financiare și finanțe comportamentale	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS I Dr. Iulia Lupu
6.6.5.	Ancore ale băncii centrale pentru susținerea creșterii economice	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS II Dr. Adina Criste
6.6.6.	Analiza sustenabilității datoriei publice în Uniunea Europeană. Abordări analitice și empirice	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS III Dr. Camelia Milea
6.6.7.	Instituțiile financiare nebancare și rolul lor în sistemul financiar românesc	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS II Dr. Tudor Ciumara
6.6.8.	Riscurile și costurile politicilor fiscale și bugetare din perspectiva dezvoltării durabile	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS II Dr. Mihail Dimitriu
6.6.9.	Analiza multiplicatorilor fiscal-bugetari în România în perioada 2005-2017	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS III Dr. Ionel Leonida
6.6.10.	Stabilizatori automați în economie – concept, clasificare, elemente de proiectare	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS III Dr. Ailincă Georgeta Alina
6.6.11.	Flexicuritatea – argumente pro și contra	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu”

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
		CS Drd. Dutcaș Monica
6.6.12.	Tendențe în legislația europeană privind impozitarea directă. Scenarii asupra regimului fiscal din România	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS III Dr. Nicoleta Mihăilă
6.6.13.	Tendențe actuale ale pieței financiare naționale în contextul pieței financiare globale	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS Dr. Elena-Otilia Manta
6.6.14.	Aspecte de vulnerabilitate, risc și inconsistență în aprecierea cantitativă a creșterii economice sustenabile, în context intern și internațional	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS III dr. Silviu-Marius Șeitan
6.6.15.	Riscul de țară și moneda. Criptomonedele – germenii unui nou sistem financiar	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS Cătălin Drăgoi
6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială. Modele, scenarii, analize numerice și calitative Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu; Acad. Lucian-Liviu Albu; CSI Dr. Marioara Iordan		
6.7.1.	Probleme metodologice ale evaluării PIB potențial în economia României (temă pe 2 ani: 2018-2019)	Institutul de Prognoză Economică Centrul de Modelare Macroeconomică Acad. Emilian Dobrescu
6.7.2.	Estimări previzionale (România 2018-2019) pentru LINK-Proiect gestionat de ONU	Centrul de Modelare Macroeconomică Acad. Emilian Dobrescu; CS II Dr. Bianca Păuna
6.7.3.	Generarea tabelor Input-Output regionale pentru România – provocări și impedimente	Centrul de Modelare Macroeconomică Acad. Emilian Dobrescu; CS I Dr. Viorel Gaftea

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.7.4.	Modelarea neliniară a impactului dinamicii variabilelor macroeconomice asupra piețelor financiare	Institutul de Prognoză Economică Acad. Lucian-Liviu Albu
6.7.5.	Metode avansate de rezolvare și simulare a modelelor DSGE	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Petre Caraiani
6.7.6.	Impactul integrării economice europene asupra investițiilor străine directe	Institutul de Prognoză Economică CS II Dr. Mihaela Simionescu
6.7.7.	Analiza numerică a seriilor de date statistice	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. George Daniel Mateescu
6.7.8.	Modele și tehnici econometrice spațiale pentru analiza și prognoza piețelor muncii la nivel regional – Partea a II a	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Mariana Bălan
6.7.9.	Metabolismul socio-economic și schimbările tehnologice	Institutul de Prognoză Economică CS II Dr. Raluca Iorgulescu
6.7.10.	Tipologii comportamentale ale gospodăriilor populației – prezent și perspective	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Marioara Iordan
6.7.11.	Analiza costului incremental de Securitate Energetică datorat volatilității crescute în sistem în contextul strategiei U.E. de securitate energetică	Institutul de Prognoză Economică CS II Dr. Ionuț Purica
6.7.12.	Competitivitate sectorială din perspectiva dezvoltării durabile: dimensiunea regională a cooperării trans-sectoriale – Partea a II-a	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Carmen Beatrice Păuna
6.7.13.	Modelarea ISD, a capitalului uman și a inovării în România	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Elena Pelinescu
6.7.14.	Metode empirice de analiză a datelor de bugete de familie	Centrul de Modelare Macroeconomică CS II Dr. Bianca Păuna; CS II Dr. Corina Sâman

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.7.15.	Modele stochastice Bayesiene aplicate în economie	Centrul de Modelare Macroeconomică CS II Dr. Mihaela Simionescu
6.7.16.	Proprietăți ale parametrilor estimați în cazul regresiilor lineare cu cel puțin 3 variabile explicative	Centrul de Modelare Macroeconomică CS I Dr. Florin Pavelescu
6.7.17.	Clasificarea datelor econometrice folosind copula de ordin $n > 2$	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Daniel Ciuiu
6.7.18.	Economia României în ciclul economic postcriză (continuare din 2017)	Centrul de Modelare Macroeconomică CS III Dr. Andrei Rădulescu
6.7.19.	Metode de evaluare a riscului sistemic (continuare din 2017)	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Marius Matei
6.7.20.	Evoluția și corelația sectoarelor instituționale în sistemul conturilor naționale	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Cristian Stănică
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România Coordonatori: Acad. Păun Ioan Otiman; CSI Dr. Cecilia Alexandri, CSI Dr. Luca Lucian		
6.8.1.	Contribuții la elaborarea unei metodologii de cuantificare a gradului de dezvoltare regională și locală în România	Institutul de Economie Agrară Acad. Păun Ioan Otiman
6.8.2.	Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)	Institutul de Economie Agrară CS I Dr. Cecilia Alexandri, CS II Dr. Lucian Luca
6.8.3.	Politica de dezvoltare regională a României în perioada de programare 2014-2020. Evoluții, instituții, mecanisme	Institutul de Economie Națională CS II Dr. Daniela Antonescu
6.8.4.	Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019)	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Iuliana Ionel

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.8.5.	Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control (temă pe 2 ani: 2018-2019)	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Gheorghe Hurduzeu
6.8.6.	Evaluarea politicilor de agromediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019)	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Camelia Gavrilă
6.8.7.	Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Marioara Rusu
6.8.8.	Responsabilitatea socială în dezvoltarea regională și locală	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018 Coordonatori: Acad. Aurel Iancu; Prof. univ. dr. Victor Axinciuc, m.o. A.R.; CSI Dr. George Georgescu; CSI Dr. Florin Marius Pavelescu		
6.11.1.	Parcursul economic al României în serii statistice 1918-2018 (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională Prof. univ. dr. Victor Axinciuc, m.o. A.R.
6.11.2.	Evoluția schimburilor comerciale externe 1918-2018 (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. AR .
6.11.3.	Demografia României 1918-2018	Centrul de Cercetări Demografice „Vladimir Trebici” CS I Dr. Vasile Ghețău
6.11.4.	Istoria socială a României 1918-2018	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R.; CS II Dr. Iulian Stănescu

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.11.5.	Utilizarea forței de muncă și relațiile industriale 1918-2018 (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Valentina Vasile; CS II Dr. Raluca Mazilescu
6.11.6.	Cercetare, inovare și transfer tehnologic 1918-2018 - (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Steliana Sandu
6.11.7.	Rolul statului și parteneriatul public-privat (1918-2018) (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Cornel Ionescu
6.11.8.	Dimensiunea regională a evoluției economiei României (1918-2018) - (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Zizi Goschin
6.11.9.	Agricultura României 1918-2018	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Camelia Gavrilescu; CS II Dr. Monica Mihaela Tudor
6.11.10.	Abordarea economică a sectorului serviciilor sociale (1918-2018) - (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS III Dr. Livia Chisăgiu
6.11.11.	Eficiența investițiilor de mediu în România (1918-2018) - (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS II Dr. Simona Frone
6.11.12.	Taxe și impozite de mediu: fundamente economice, teoretice și practice (1918-2018) - (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS III Dr. Anca Cristea
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale Coordonatori: CS I dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R.; CS I Dr. Sorin Cace; CS I Dr. Ioan Mărginean		
6.13.1.	Calitatea vieții în România în context european	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Ioan Mărginean CS I Dr. Iuliana Precupețu
6.13.2.	Nivel de trai și calitatea vieții	Institutul de Cercetare a Calității Vieții

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
		CS II Dr. Iulian Stănescu
6.13.2.	Un deceniu de dezvoltare socială a României în cadrul U.E.: dinamica dezvoltării comunităților, locuire, stare economică a populației	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Mariana Stanciu
6.13.3.	Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale: analiză comparativă	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Elena Zamfir
6.13.4.	Politici de incluziune socială	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Sorin Cace
6.13.5.	Serviciile sociale în România. Stare de fapt și provocări	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Manuela Stănculescu
6.13.6.	Calitatea societății: valori sociale și redistribuire sub impactul migrației internaționale în România contemporană	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Bogdan Voicu
6.13.7.	Ocuparea în România. Oportunități, vulnerabilitate și inegalitate	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS II Dr. Ana Maria Preoteasa
6.13.8.	Mecanisme inovative pentru eficientizarea sistemului educațional și a celui de sănătate publică adaptate specificității zonelor montane defavorizate	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Ivana Simona
6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România Coordonatori: CS I Dr. Vasile Ghețău; CS I Dr. Luminița Chivu		
6.19.1.	Speranța de viață în România, 1950-2015	Centrul de Cercetări Demografice „Vladimir Trebici” CS I Dr. Vasile Ghețău
6.19.2.	Natalitatea și fertilitatea feminină în România de la 1900 la 2015	Centrul de Cercetări Demografice „Vladimir Trebici”

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
		CS I Dr. Vasile Ghețău
6.19.3.	Corelații privind variabilele demografice și macroeconomice în România	Institutul de Prognoză Economică Acad. Lucian-Liviu Albu; CS I Dr. Vasile Ghețău; CS I Dr. Marioara Iordan
6.19.4.	Sustenabilitate demografică. Studiu de caz România	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.; CS I Dr. Valentina Vasile
6.19.5.	Îmbătrânirea populației: o problemă demografică cu implicații sociale	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Sorin Cace
6.19.6.	Ratele de dependență demografică și economică. Evoluții în profil teritorial	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” CS I Dr. Luminița Chivu; CS I Dr. George Georgescu
6.19.7.	Valurile migrației din statele membre ale U.E. Implicații pe termen mediu și lung	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Alina-Ligia Dumitrescu
6.19.8.	Un secol de cercetări demografice în România (1918-2018)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Emilian M. Dobrescu
6.21. Noua Enciclopedie a României Coordonatori: Acad. Tudorel Postolache, CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc; Dr. Ionuț Vulpescu		
6.21.1.	Enciclopedia calității vieții	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Ioan Mărginean; CS I Dr. Iuliana Precupețu
6.21.2.	Evoluția sectorului energetic din România	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
		CS III Dr. Filip Cârlea
6.21.3.	Evoluții în volumul și structura serviciilor din România și Uniunea Europeană	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Constanța Nicoleta Bodea
6.21.4.	Începuturile industriei IT din România	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS II Dr. Mihaela Mateescu; CS I Dr. Mihai-Sabin Muscalu
6.21.5.	Piața construcțiilor din România, după anul 1989	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Daniel Fistung; CS III Teodor Popescu
6.21.6.	Preocupări enciclopedice în România - scurt istoric	Centrul de Informare și Documentare Economică CS II Dr. Nicușor Ruiu
6.21.7.	Un secol de gândire economică în România (1918-2018) (continuare din 2017)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Emilian M. Dobrescu
6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive, etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE Coordonator: CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc		
6.22.1.	Gândirea economică românească 1918-2018. Biografii și bibliografii esențiale - cercetare selectivă retrospectivă, coordonator: CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, etapa a III-a: - Partea a II-a – bibliografie retrospectivă esențială, etapa finală 1918-1947 - Literatura economică românească în ultima jumătate a secolului XIX, până la 1917. Cercetare bibliografică selectivă retrospectivă (etapa I)	Centrul de Informare și Documentare Economică CS I Valeriu Ioan-Franc; CS Neacșu Paula; CS III Sarchizian Aida

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
	- Cercetarea economică doctorală la Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, 1990-2017 - Sinteza documentară tematică - Cercetarea economică academică 1990-2017. O privire retrospectivă asupra programelor de cercetare ale Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”	Centrul de Informare și Documentare Economică CS Neacșu Paula, CS III Sarchizian Aida Centrul de Informare și Documentare Economică CS III Buruga Mihaela, CS III Sarchizian Aida
6.22.2.	Continuarea Tezaurului INCE, volumele aferente anului 2000, index general și sumar general; publicare electronică cu acces liber pe site-ul dedicat	Centrul de Informare și Documentare Economică CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, Red. Nicolae Login
6.22.3.	Revista Romanian Journal of Economic Forecasting	Institutul de Prognoză Economică Coordonatori: Acad. Lucian-Liviu Albu; CS II Dr. Corina Sâman, Membri în colectiv: Editorii asociați: CS I Dr. Petre Caraiani; CS II Dr. Radu Lupu; CS I Dr. Adrian Cantemir Calin; CS II Dr. Mihaela Simionescu; Dr. Oana Popovici; Copy-editor: CS I Dr. Nona Chilian; Layout-editor: CS III Dr. Mihai Buneci
6.22.4.	Sistem IT de management online al publicațiilor IPE	Institutul de Prognoză Economică, Colectiv: CSII Dr. Mihai Buneci (coordonator), CSII Dr. Corina Sâman, CSI Dr. Daniel Mateescu
6.22.5.	Reviste online:	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
	- Working Papers indexată RePEc, ECONPAPERS, EBSCO, ULRICHSWEB, ECONBIZ, MEDIAFINDER. - Studii economice	Compartimentul de Cercetări Complexe Coordonatori: Acad. Aurel Iancu; CS II Dr. Dan Olteanu
6.22.6.	Revista Română de Economie / Romanian Journal of Economics, 2 apariții/an	CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.; CS I Dr. Valentina Vasile; CS I Dr. Steliana Sandu; CS II Dr. Anca Cristea
6.22.7.	Revista Calitatea Vieții, revistă de politici sociale, indexată în PROQUEST - Sociological Abstracts, Public Affairs Information Service (PAIS), Index Copernicus, CEEOL,, calificativ B+ CNCSIS, publicată în patru numere anual. Apare tipărită și este disponibilă online la revistacalitateavietii.ro/	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Ioan Mărginean; CS I Dr. Sorin Cace; CS III Dr. Marian Vasile
6.22.8.	Revista Sociologie Românească, indexată CEEOL, PROQUEST, EBSCO, SocINDEX, ULRICHSWEB, Index Copernicus; GESIS (Knowledge Base Social Sciences Eastern Europe), calificativ B+ CNCSIS	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R. CS II Dr. Simona Stănescu
6.22.9.	Revista Agricultural Economics and Rural Development, 2 apariții/an - ISSN 1841-0375 Indexată în RePec și Econ Lit	Institutul de Economie Agrară CS I Dr. Cecilia Alexandri
6.22.10.	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” Revista „Financial Studies”, 4 apariții/an, ediție online, indexată în RePEc, EconLit, EBSCO, DOAJ, Jour Informatics, SCIPPO, DRJI	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS II Dr. Tudor Ciumara / Director CS II Dr. Adina Criste / Redactor Șef

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
6.22.11.	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” „Journal of Financial and Monetary Economics”, 1 apariție/an, ediție CD-ROM și online, indexată în EconPapers, RePEc și IDEAS	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS II Dr. Mihail Dimitriu
6.22.12.	Baza de date internațională NOS – se accesează la http://www.nos.iem.ro/	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.22.13.	Reviste indexate în baze de date - Global Economic Observer- apariție semestrială – ISSN 2343-9742; ISSN-L 2343-9742; ISSN (ONLINE) 2343-9750; - Revista de Economie Mondială -ediție electronică, apariție trimestrială - ISSN: 2343-9521; ISSN-L: 2066-7795; - Conjunctura Economiei Mondiale – apariție anuală- ISSN 1583-090X; - Euroinfo – apariție lunară- ISSN 1582-9723	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.22.14.	Revista Inovație Socială, publicație online la: http://inovatiasociala.ro/index.php/jurnal/index	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS III Dr. Alexandra Gheondea
6.22.15.	Platforma România Socială, publicație online la: http://romaniasociala.ro/	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R.
6.22.16.	Editarea publicațiilor: - Romanian Journal of Economic Forecasting, 4 apariții pe an, IPE, publicație indexată ISI; - Revista Română de Economie / Romanian Journal of Economics, 2 apariții/an, IEN, publicație indexată în 6 BDI;	Centrul de Informare și Documentare Economică IPE, complex editorial coordonat de Valeriu Ioan-Franc, Nicolae Login, Mircea Fâță, Victor Preda IEN, complex editorial coordonat de Valeriu Ioan-Franc, Nicolae Login, Mircea Fâță, Luminița Login

Cod domeniu/direcție/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
	- Probleme economice; Studii și cercetări economice; ediții online publicate electronic, cu acces liber pe site-ul dedicat, coordonare generală CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, responsabili redacție :Victor Preda și Adelina Bigică; - Asistență de specialitate pentru editarea (DTP, aparat editorial și redacțional) publicațiilor periodice și neperiodice ale INCE și institutelor din componența sa; - Coorganizarea Conferinței anuale cu participare internațională a INCE – ESPERA: asistență redacțională și editorială pentru publicarea și diseminarea în regim editorial în străinătate a volumelor proceeding aferente ediției 2018 a conferinței, Editura Peter Lang Germania; asigurarea procedurilor de organizare și desfășurare a ediției 2018 a conferinței	Coordonare generală: CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, responsabili redacție: Victor Preda și Adelina Bigică, Ovidiu Sîrbu, Mircea Fâță, Nicolae Login, Luminița Login
6.22.17.	Reviste în curs de indexare - Piața internațională. Analize conjuncturale. Prețuri și cotații – apariție săptămânală – ISSN 1222-3859	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.22.18.	Journal of Montanology/Revista de montanologie	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Radu Rey; CS I Dr. Ioan Surdu
6.22.20.	Culegere de lucrări științifice, concepte, eseuri și acte normative consacrate zonei montane din România (2 ani, 2018/2019)	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Radu Rey
6.22.21.	Culegeri de sinteze, rapoarte, proiecte și concepte, consacrate biodiversității și biotehnologiilor din	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu”

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul/Centrul/Coordonator
	reproducția comparată din România în perioada centenarului Marii Unirii 1918-2018	CS I Dr. Alexandru Bogdan m.c. A.R.; CS I Dr. George Florea Tobă

Președinte al Consiliului Științific
 Director general INCE
 Prof. dr. Luminița Chivu

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.4. – Inegalități economice. Abordări din perspectiva veniturilor populației
și a oportunităților de ocupare*

Coordonator: CS I Dr. Luminița Chivu

Autori: CS I Dr. Luminița Chivu; Adriana-Irina Băncescu

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Analiza inegalităților între veniturile gospodăriilor populației pe categorii	7
2.1. Inegalități între veniturile gospodăriilor pe regiuni	8
2.2. Inegalități între veniturile gospodăriilor de agricultori, șomeri, pensionari și salariați	13
2.3. Inegalități între veniturile salariale	15

3. Analiza inegalităților din perspectiva numărului de locuri de muncă salariate la nivel regional, județean și al unităților administrativ teritoriale	27
3.1. Regiunea Centru	36
3.2. Regiunea Vest	46
3.3. Regiunea Sud-Muntenia	54
3.4. Regiunea Nord-Est	68
3.5. Regiunea Nord-Vest	77
3.6. Regiunea Sud-Est	89
3.7. Regiunea Sud-Vest Oltenia	100
3.8. Regiunea București-Ilfov	109
4. Concluzii	114
Referințe	117

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.5. – Familii de repartiții statistice pentru distribuția veniturilor populației

Coordonator: CS I Dr. Vasile Preda

Autori: CS I Dr. Vasile Preda; Adriana-Irina Băncescu

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Repartiții ale veniturilor	7
3. Repartiții k-Gamma și k-Beta generalizate	12
3.1. Definiții și submodele	14
3.2. Ordinea stocastică	19
4. Concluzii	25
Referințe	26

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.7. – Analiza evoluției indicatorilor de dezvoltare durabilă în vederea monitorizării
progreselor înregistrate în îndeplinirea Obiectivelor strategice 3. Transport durabil
și 9. Educație și formare profesională*

Coordonator: CS III Dr. Georgeta-Mădălina Meghișan-Toma

Autori: CS III Dr. Georgeta-Mădălina Meghișan-Toma; Drd. Sorin Decă

CUPRINS

Obiective propuse	3
Rezultate obținute și noutatea acestora	5
1. Indicatori de dezvoltare durabilă la nivelul statelor membre U.E. pentru analiza obiectivului strategic Educație	5
2. Educație pentru antreprenoriat, inovație și sustenabilitate	11

3. Indicatori de dezvoltare durabilă în România pentru analiza obiectivului strategic Educație	19
4. Indicatori de dezvoltare durabilă la nivelul statelor membre U.E. pentru analiza Transportului durabil din cadrul Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă	23
5. Indicatori de dezvoltare durabilă în România pentru analiza obiectivului strategic Transport durabil	27
Concluzii	34
Bibliografie	35

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.1. – Patrimoniul cultural și economia digitală. Integrare și valorizare

Coordonatori: CS I Dr. Valentina Vasile; CSI Dr. Gheorghe Zaman m.c. A.R.

Colectiv de autori: Prof. univ. dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R., CS I; Prof. univ. dr. Valentina Vasile, CS I; Dr. Marius-Răzvan Surugiu, CS II; Dr. Raluca Mazilescu, CS II

CUPRINS

1. Digitizarea moștenirii culturale. Aspecte strategice ale țărilor membre U.E.	3
2. Obiecte digitizate în termeni cantitativi și calitativi	7
3. Moștenirea culturală digitală și rolul Comisiei Europene	10
4. Ierarhia competitivității digitale în context internațional (România, Bulgaria, Polonia)	12
5. Diferențe comparative între platformele digitale de muncă (PDM) și companiile transnaționale	15
6. Efectele economice ale digitalizării	18

7. Utilizarea TIC în valorificarea patrimoniului cultural – un proces în permanentă schimbare	20
8. Transformarea digitală a muzeelor. Exemple ale utilizării TIC și IA în cadrul tururilor ghidate din muzee	33
9. Tehnologii pentru îmbunătățirea experiențelor legate de componente ale moștenirii culturale, prin intermediul realității virtuale și augmentate	37
Anexe	56
Bibliografie	87

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.2. – Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă – (continuare din 2017)

Coordonator: CS I Dr. Valentina Vasile

Autori: CS I Dr. Valentina Vasile; Elena Bunduchi (doctorand SCOSAAR)

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul I. Aspecte teoretice și conceptuale privind migrația și remitențele	4
1.1. Conceptul fenomenului migraționist	4
1.2. Tipologia migrației	7
Capitolul II. Măsurile adoptate de statele de origine privind fluxurile de remitențe ...	10
Capitolul III. Impactul remitențelor asupra țării de origine.	
Analiză multidimensională la nivel macro și microeconomic	16
3.1. Scurte delimitări introductive	16

3.2. Aprecieri în literatura de specialitate privind impactul remitențelor în țara de origine	19
3.3. Impactul remitențelor în România comparativ cu Republica Moldova	23
3.4. Impactul remitențelor în fostele state socialiste	51
Capitolul IV. Efecte sociale ale migrației și remitențelor din perspectiva țării de origine și destinație	67
4.1. Fundamentele sociale ale migrației	67
4.2. Impactul social al migrației și remitențelor la nivelul țării de origine și destinație	71
4.3. Rolul remitențelor în gospodăriile din țara de origine	89
4.4. Profilul social al migrantului român	93
Scurte aprecieri concluzive	103
Bibliografie	106
Anexe	112

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.3. – Evoluții pe termen lung ale modelelor de ocupare a forței de muncă -
(continuare din 2017)

Coordonator: CS I Dr. Florin Marius Pavelescu

Colectiv de autori: CS I Dr. Florin Marius Pavelescu; Drd. Cornelia Dumitru; As. Cercet.
Patrick Ștefan Mehedințeanu

CUPRINS

Evoluții pe termen lung a modelului de ocupare a forței de muncă (partea a II-a)

Capitolul 1. Experiențe internaționale ale extinderii rolului serviciilor în ocuparea forței de muncă	2
Introducere	4
1. Definirea serviciilor și rolul lor în economie. Perspectivă istorică și contemporană	7
1.1. Definirea serviciilor	8
1.2. Principalele caracteristici ale serviciilor din perspectiva naturii lor	12

1.3. Scurt istoric al serviciilor din perspectiva gândirii economice	15
1.4. Schimbări paradigmaticale ale abordărilor în servicii	26
1.5. Relevanța serviciilor din perspectiva ocupării: date istorice și actuale	41
Concluzii	53
Bibliografie	56
Anexe	58
Capitolul 2. Rolul sectorului de servicii în utilizarea forței de muncă în România în perioada 1912-2016	59
1. Capacitatea de ocupare a forței de muncă a sectorului de servicii în contextul realizării structurilor industriale de bază și a tranziției către societatea postindustrială	61
2. Aspecte relevante ale ocupării forței de muncă în sectorul de servicii în intervalul 1912-1947	63
3. Caracteristici ale ocupării forței de muncă în sectorul terțiar în perioada economiei de comandă	69
3.1. Particularități metodologice ale analizei dinamicii și structurii populației ocupate în sectorul terțiar în perioada 1950-1990	69
3.2. Caracteristici ale ocupării forței de muncă în sectorul terțiar în intervalul 1950-1960	72
3.3. Ocuparea forței de muncă în sectorul terțiar în perioada 1960-1975	75
3.4. Ocuparea forței de muncă în sectorul terțiar în perioada 1975-1990	79
4. Capacitatea de ocupare a forței de muncă a sectorului serviciilor în cursul tranziției la economia de piață și a integrării în Uniunea Europeană	83
4.1. Fluctuațiile ocupării forței de muncă în sectorul terțiar între 1990 și 1999	84
4.2. Ocuparea forței de muncă în sectorul terțiar în contextul creșterii economice dintre 2000 și 2008	87
4.3. Ciclicitatea ocupării forței de muncă în sectorul terțiar în intervalul 2008-2016	91
4.4. Corelația ocupare-productivitate a muncii și schimbările structurale ale ocupării în sectorul terțiar în perioada 1990-2016	95

Concluzii	96
Anexe statistice	98
Bibliografie	105

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.6. – Schimbări demografice în România: fapte, implicații, provocări și politici pentru creșterea inteligentă, durabilă și incluzivă - (continuare din 2017)

Coordonator: CS I Dr. Emilia Țițan

Colectiv de autori: CS I Dr. Emilia Țițan; CS III Dr. Manea Daniela; CS III dr. Mihai Mihaela

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1. Analiza schimbărilor în structura demografică. Prezent și perspective. România în context UE	6
Capitolul 2. Creșterea inteligentă	34
Capitolul 3. Competitivitatea globală	52
Capitolul 4. Dezvoltarea durabilă	61
Capitolul 5. Perspective ale creșterii incluzive. România în context European	96

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.8. – Modele de producție și consum în domeniul energiei

Coordonator: CS I Dr. Victor Platon

Colectiv de autori: CS I Dr. Victor Platon; CS III Dr. Andreea Constantinescu; as. Sorina Jurist

CUPRINS

Introducere	3
1. Evoluția producției și consumului de energie electrică în România	4
1.1. Sursa datelor	4
1.2. Scurt istoric al producerii de energie electrică în România	5
2. Evoluția producției de energie electrică în România	6
2.1. Producția de energie electrică în termocentrale	10
2.2. Producția de energie electrică în hidrocentrale	12

2.3. Producția de energie electrică nucleară	14
2.4. Producția de energie electrică din surse regenerabile	16
3. Evoluția consumului de energie electrică în România	19
3.1. Evoluția consumului de energie electrică în industrie	22
3.2. Evoluția consumului de energie electrică în agricultură	23
3.3. Evoluția consumului de energie electrică în transporturi	25
3.4. Evoluția consumului de energie electrică al populației	28
3.5. Evoluția consumului de energie electrică pentru alte activități	30
4. Modele de producție și consum ale energiei electrice în România	32
4.1. Considerații teoretice privind regresia discontinuă	32
4.2. Metodologia folosită	36
4.2.1. Considerații privind modelarea consumului și producției de energie electrică	36
4.2.2. Modelul econometric	39
4.3. Aplicarea modelului la producția de energie	41
4.3.1. Inspecția vizuală a datelor	41
4.3.2. Aplicarea modelului	42
4.3.3. Verificarea autocorelării erorilor; corectarea modelului	44
4.4. Aplicarea modelului la consumul de energie	49
4.4.1. Inspecția vizuală a datelor	49
4.4.2. Aplicarea modelului	51
4.4.3. Verificarea autocorelării erorilor; corectarea modelului	54
5. Modelarea cu o dreaptă de regresie simplă	58
5.1. Ecuația de regresie simplă.....	58
5.2. Evaluarea capacității de prognoză	60

Concluzii	63
Bibliografie	68
Anexe	71

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.3. – Politica de dezvoltare regională a României în actuala perioadă de programare
(2014-2020). Evoluții, instituții, mecanisme*

Coordonator: CS II Dr. Daniela Antonescu

Autor: CS II Dr. Daniela Antonescu

CUPRINS

Sinteza	6
Secțiunea I. Abordări teoretice privind dezvoltarea regională	10
1. Abordări teoretice privind dezvoltarea regională	11
1.1. Localizarea – principalele teorii	12
1.2. Teorii privind dezvoltarea regională	15
1.3. Teoriile privind inegalitățile teritoriale	16
1.4. Teorii ale dezvoltării endogene	18

1.5. Politici și strategii teritoriale	23
1.6. Alte teorii ale dezvoltării teritoriale	25
1.7. Concluzii	26
2. Modele și tehnici de analiză economică regională	28
2.1. Aspecte generale	28
2.2. Modele și tehnici de analiză regională	31
2.3. Modele de analiză a inegalităților teritoriale	35
2.4. Concluzii	42
Secțiunea a II-a. Aspecte practice privind dezvoltarea regională	43
3. Dezvoltarea regională în Uniunea Europeană	44
3.1. Considerente generale	44
3.2. Tipologii regionale în UE-28	44
3.2.1. Tipologii și inegalități demografice	45
3.2.2. Tipologii și inegalități pe piața muncii	49
3.2.3. Tipologii și inegalități economice	50
3.2.4. Categori (tipuri) de regiuni (sintetic)	57
3.3. Politica de coeziune și dezvoltare regională a Uniunii Europene (UE-28), în perioada 2014-2020	58
3.4. Alte politici cu impact regional	62
3.5. Viitoarea politică de coeziune și dezvoltare regională – 2021-2027	63
3.6. Concluzii	67
4. Inegalități economice și sociale la nivel regional, în România	68
4.1. Inegalități demografice	68
4.2. Inegalități regionale pe piața forței de muncă	70
4.3. Inegalități economice	71

4.4. Inegalități teritoriale în domeniul cercetării-inovării	77
4.5. Inegalități teritoriale în domeniul sănătății	80
4.6. Concluzii	80
5. Politica de dezvoltare regională din România. Evoluții instituționale recente	81
5.1. Noile modificări aduse politicii regionale în actuala perioadă de programare	82
5.2. Programul Operațional Regional 2014-2020	83
5.3. Concluzii	90
6. Aspecte generale și specifice privind reziliența economică regională în România	91
6.1. Introducere	91
6.2. Abordări conceptuale privind reziliența teritorială (regională, urbană)	92
6.3. Inegalitățile regionale și reziliența	93
6.4. Reziliența economică la nivel regional, în Uniunea Europeană (NUTS 2 regions)	94
6.5. Concluzii	96
7. Un model de strategie privind dezvoltarea regională în România, aplicabil perioadei de programare post 2020	97
8. Concluzii	101
9. Anexe	103
10. Bibliografie	113

CUPRINS TABELE

Tabelul 1: Principalele tendințe ale abordărilor teoretice regionale	27
Tabelul 2: Tipuri și modele de dezvoltare regională	33
Tabelul 3: Regiunile cu cele mai mari și mai mici scăderi demografice (%)	46
Tabelul 4: Evoluția populației în Uniunea Europeană, în perioada 2006-2017	46
Tabelul 5: Tipologii regionale în Uniunea Europeană (UE-28)	57
Tabelul 6: Alocările financiare pentru perioada de programare 2021-2027	65

Tabelul 7: Regiunile de dezvoltare din România (NUTS 2 și NUTS 3)	68
Tabelul 8: Evoluția densității populației la nivel regional, în perioada 2007-2016 (loc./kmp)	70
Tabelul 9: Evoluția ratei de ocupare la nivel regional, în perioada 2006-2017	70
Tabelul 10: Evoluția ratei șomajului pe termen lung (12 luni și peste), la nivelul regiunilor NUTS 2 (%)	71
Tabelul 11: Ponderea PIB per capita regional în media UE-28, în perioada 2007-2016	73
Tabelul 12: Evoluția ponderii PIB regional raportat la PIB național, 2000-2009 (%)	74
Tabelul 13: Evoluția PIB per capita la nivelul regiunilor de dezvoltare, în perioada 2005-2016 (mil. Euro)	75
Tabelul 14: Evoluția PIB per capita, în perioada 2009-2016 (euro/locuitor)	76
Tabelul 15: Evoluția numărului de cercetători în România, în 2016	78
Tabelul 16: Evoluția personalului din sectorul CD, în anul 2016	78
Tabelul 17: Evoluția numărului de salariați în CD și a cercetătorilor, în perioada 2007-2016	79
Tabelul 18: Relația dintre prioritățile Europa 2020 și obiectivele POR 2014-2020	84
Tabelul 19: Principalele axe prioritare ale POR, în perioada 2014-2020	85
Tabelul 20: Stadiul absorbției fondurilor structurale, septembrie 2018	86
Tabelul 21: Indicatori de rezultat specifici Programului Operațional Regional 2014-2020	87
Tabelul 22: Principalele caracteristici ale rezilienței regionale	94
Tabelul 23: Alocările prin FEDR și FC pentru perioada 2021-2027 (Milioane Euro)	97

CUPRINS FIGURI

Figura 1: Curba lui Williamson	38
Figura 2: Populația regională în UE-28 – valorile medii și coeficientul de variație	45
Figura 3: Evoluția populației, a PIB total și per capita, în UE-28, 2006-2016	51
Figura 4: Evoluția PIB/loc. la nivel regional în UE-27, perioada 1997-2002	53

Figura 5: Evoluția PIB/loc. la nivel regional, 2004-2009 (euro/loc.)	54
Figura 6: Media PIB total și a PIB per capita, la nivel regional, în perioada 2010-2016	54
Figura 7: Valorile medii, minime și maxime ale PIB per capita, în perioada 2005-2016	54
Figura 8: Dispersia indicatorului PIB per capita, în perioada 2011-2026	55
Figura 9: Histograma – PIB per capita, în anii 2006-2016	55
Figura 10: Evoluția raportului între valoarea maximă și minimă a PIB per capita, în perioada 2005-2016	55
Figura 11: Rata de creștere a PIB (% față de anul precedent)	58
Figura 12: Bugetul alocat politicii de coeziune în perioada 2014-2020 (mld. euro)	59
Figura 13: Alocarea Fondurilor structurale și de investiții, în perioada 2014-2020	62
Figura 14: Alocări financiare pe statele membre, în perioada (mld. Euro)	66
Figura 15: Evoluția structurii populației pe regiuni, 2007-2017 (%)	69
Figura 16: Structura regională pe medii urban și rural, 2008-2016 (%)	69
Figura 17: Indicatorii variabilității - populația totală la nivel regional, 2006-2017	69
Figura 18: Evoluția coeficienților de concentrare Gini/Struck, la nivel regional în România (populația totală), 2006-2017	70
Figura 19: Indicatorii varianței - PIB/loc. la nivel regional, 1997-2007 (cu Regiunea București-Ilfov)	72
Figura 20: Indicatorii varianței - PIB/loc. la nivel regional, 1997-2007 (fără Regiunea București-Ilfov)	72
Figura 21: Convergența regională exprimată prin evoluția PIB/loc. (PPC) - România și UE-27, 1999-2008 (euro/loc.)	72
Figura 22: PIB per capita din România raportat la media UE (UE=100) (%), în perioada 2007-2017	73
Figura 23: Evoluția cotei PIB/loc. al României (regional) în PIB mediu/loc. al UE-27, în perioada 2007-2016 (% în total)	73
Figura 24: Evoluția concentrării PIB regional/loc. în perioada 2006-2016 (euro/loc.)	74

Figura 25: Evoluția coeficienților Gini/Struck calculați pentru PIB regional total, 2000-2009	74
Figura 26: Valorile maxime și minime ale PIB per capita în România, 2005-2016	76
Figura 27: Evoluția coeficientului de variație și a dispersiei, cu regiunea București Ilfov, 2005-2016	76
Figura 28: Evoluția coeficientului de variație și a dispersiei, fără regiunea București Ilfov, 2005-2016	77
Figura 29: Evoluția numărului de cercetători în România (%)	77
Figura 30: Capacitatea țărilor de a atrage și reține cercetători, 2017	77
Figura 31: Indicatorii variabilității – numărul de medici la nivel regional	80
Figura 32: Evoluția coeficienților de variație – sinteză – perioada 2006-2017 (%)	81
Figura 33: Evoluția coeficienților de variație – Rata sărăciei și rata sărăciei severe (%)	81
Figura 34: Organigrama Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 45 din 16.01.2017)	82
Figura 35: Organigrama Ministerul Dezvoltării regionale în anul 2018	83
Figura 36: Alocarea financiară a POR 2014-2020, pe Axe prioritare	84
Figura 37: Alocarea financiară din POR 2014-2020 comparativ cu perioada 2007-2013	84
Figura 38: Răspunul stilizat al economiei urbane la șocuri	93
Figura 39: PIB per capita, în perioada 2007-2016	95
Figura 40: PIB per capita, 2016 vs. 2007	95
Figura 41: Employment at NUTS 2 regions, in period 2007-2017	95
Figura 42: Analiza diferențelor în evoluția indicatorilor PIB per capita și rata ocupării	96
Figura 43: Reziliența la nivelul regiunilor NUTS 2 din UE-28 (PIB per capita și rata ocupării)	96

CUPRINS ANEXE

Anexa 1: Principalele repere ale evoluției științei regionale	103
---	-----

Anexa 2: Sinteza abordărilor și teoriilor economice regionale bazate pe localizare	104
Anexa 3: Încadrarea teoriilor regionale din perspectiva principalelor școli de gândire	106
Anexa 4: Tehnici și metode statistico-matematice de analiză regională	107
Anexa 5: Indicatorii utilizați la evaluarea politicilor publice	109
Anexa 6: Speranța de viață la naștere, la nivel NUTS 2, în UE-28	109
Anexa 7: Rata de ocupare la nivel regional, în UE-28 – regiunile cu cea mai mare rată și regiunile cu cele mai mici rate de ocupare (%)	110
Anexa 8: Demografie – UE-28, statistică descriptivă	111
Anexa 9: PIB per capita - UE-28 – Statistica descriptivă	111
Anexa 10: PIB per capita în România, evoluție în perioada 2005-2016. Indicatori ai analizei statistice descriptive	111
Anexa 11: Evoluția PIB per capita (2007=100)	112
Anexa 12: Rata ocupării (2007=100)	113
Anexa 13: Evoluția coeficienților de variație, 2006-2017 (%)	113

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice.

Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.5. – Utilizarea forței de muncă și relațiile industriale 1918-2018 (continuare din 2017)

Coordonator: CS I Dr. Valentina Vasile ; CS II Dr. Raluca Mazilescu

Colectiv de autori: CS I Dr. Valentina Vasile; CS II Dr. Raluca Mazilescu; Elena Banică,
doctorand SCOSAAR; Manuela Tureatca, doctorand SCOSAAR

Colaboratori externi: Asist. univ. dr. Mihaela Mihai, ASE; Asist. univ. dr. Simona
Aposru, ASE

CUPRINS

Introducere	3
Partea I. Caracteristici ale utilizării forței de muncă	4
Capitolul 1. Caracteristici ale ocupării forței de muncă în firmele cu activitate de comerț exterior. Rolul proprietății și al nivelului tehnologic al bunurilor produse asupra modelului de ocupare și a performanței salariaților	4

1.1. Delimitări ale demersului de analiză a bazei de microdate privind firmele cu activitate de comerț exterior	4
1.2. Comerțul exterior și ocuparea din perspectiva intensității tehnologice și a tipului de capital – analiză statistică	7
1.3. Metodologia cercetării	31
1.4. Impactul productivității muncii și al remunerării la nivel micro asupra evoluției exportului	33
1.5. Scurte concluzii	46
Capitolul 2. Studii de caz: abordare sectorială și macroeconomică a capitalului uman în România	48
2.1. Analize sectoriale ale capitalului uman din România	48
2.2. Analiza macroeconomică a capitalului uman din perspectiva creșterii economice	93
2.3. Unele concluzii	106
Partea a II- a. Provocări ale gestiunii forței de muncă și a relațiilor industriale la început de secol 21. Factori, constrângeri și oportunități	109
Capitolul 3. Povara fiscală în spațiul Uniunii Europene	109
3.1. Unele aspecte privind fiscalitatea în statele membre ale Uniunii Europene. Echitate fiscală	109
3.2. Fiscalitatea și dezvoltarea economică	127
3.3. Evoluția fiscalității în România	145
3.4. Analiza econometrică a legăturilor dintre venitul disponibil, PIB, remunerarea salariaților și rata sărăciei	178
3.5. Tendințe actuale în domeniul fiscalității. Provocări pentru România	198
3.6. Aprecieri privind impactul fiscalității asupra dezvoltării economico-sociale în România, comparativ cu ansamblul statelor membre din Uniunea Europeană	199
Capitolul 4. Fiscalitatea – promotor al libertății economice și progresului social	204
4.1. Fiscalitatea și Indicele libertății economice	205

4.2. Fiscalitatea și indicele progresului social	226
4.3. Analiza cluster aplicată Indicelui de atractivitate fiscală pentru țările Uniunii Europene	230
4.4. Concluzii	240
Bibliografie	243
Anexe	246

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice.

Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.6. – Cercetare, inovare și transfer tehnologic 1918-2018. Studiu final (continuare din 2017)

Coordonator: CS I Dr. Steliana Sandu

Autor: dr. Steliana Sandu

CUPRINS

1. Introducere și precizări metodologice	2
2. Știința și tehnologia în perioada 1918-1947.....	4
2.1. Cadrul general	4
2.2. Apariția și dezvoltarea școlilor științifice	6
2.3. Dezvoltarea științelor tehnice	16
2.4. Dezvoltarea creației tehnice în cadrul ramurilor industriale de bază ale României din perioada interbelică	18

2.5. Potențialul de cercetare științifico-tehnic	27
2.6. Concluzii	30
Bibliografie	33
3. Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică în România în perioada 1945-1989	34
4. Cercetarea științifică și inovarea în perioada 1990-2018	48
4.1. Perioada de preasociere a României la U.E., 1990-1995. Tranziția de la hipercentralizarea sistemului CDI la autonomie instituțională	49
4.2. Tendințe în modificarea structurilor de cercetare-dezvoltare pe ramuri și domenii de activitate	52
4.3. Schimbări în forma de proprietate a unităților din sistemul CDI	53
4.4. Transformări în sistemul de finanțare al CDI	55
5. Perioada de adecvare și convergență a structurilor sistemului CDI din România cu cele ale Uniunii Europene	56
5.1. Modificări în sistemului instituțional	56
5.2. Strategia „Europa 2020” un nou pas spre integrarea CDI în Aria Europeană a Cercetării	64
5.3. Transferul rezultatelor cercetării spre industrie	68
5.4. Obiectivul alocării de 2% din PIB pentru CDI în anul 2020 și efectele ratării acestei ținte	69
Concluzii	72
Bibliografie	76

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice.

Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.7. – Rolul statului și parteneriatul public-privat (1918-2018) – (continuare din 2017)

Coordonator: CS I Dr. Cornel Ionescu

Autori: CS I Dr. Cornel Ionescu; CS III Dr. Florina Popa

CUPRINS

Contextul cercetării	5
Contextul internațional	5
Contextul național	9
Contextul istoric	11
1. Introducere non-tehnică – statul și economia	12
1.1. Despre rolul și locul statului în economie (Un echilibru dinamic)	14
1.2. Funcțiile statului	35

1.3. Politicile economice	36
2. Parteneriatul public-privat (PPP)	38
2.1. Unele aspecte privind parteneriatul public-privat (elemente conceptuale, forme de parteneriat, implicații ale statului)	40
2.1.1. Scurt istoric al evoluției PPP	40
2.1.2. Elemente conceptuale	43
2.1.3. Avantaje, dezavantaje ale PPP	47
2.1.4. Forme ale parteneriatului public-privat (PPP)	49
3. Implicarea statului – asigurarea unei bune guvernări în parteneriatul public-privat ...	54
3.1. Cadrul instituțional al parteneriatului public-privat	57
3.2. Instrumente instituționale de reglementare ale PPP	58
3.3. Unități de parteneriat public-privat (PPP)	60
4. Forme de manifestare a parteneriatului în economia românească, în perioada interbelică	63
4.1. Unele aspecte privind starea economiei românești, după Primul Război Mondial	63
4.2. Aspecte privind starea economiei în perioada interbelică (Industria, agricultura, finanțele, sistemul bancar)	65
4.3. Forme ale parteneriatului public-privat în perioada 1918-1944	72
4.3.1. Acumularea de capital, în perioada interbelică, prezența capitalului străin (cartelurile)	72
4.3.2. Sprijinul economiei prin cooperarea cu sistemul bancar	79
4.3.3. Cooperarea externă în vederea stabilizării financiare și monetare	82
4.3.4. Concesiunile și alte forme de asociere în parteneriat cu statul	83
4.3.5. Monopoluri – concesiuni	93
4.3.6. Cooperația – forme partenariale	94

5. Unele aspecte privind starea și refacerea economiei românești după Al Doilea Război Mondial	101
5.1. Consecințele războiului. Evoluții pe plan mondial, măsuri de refacere a economiei	101
5.2. Economia României după Al Doilea Război Mondial. Elemente privind urmările războiului (politice, economice și sociale)	103
5.2.1. Eforturi privind refacerea economiei în perioada 1945-1950	104
5.2.2. Reglementări și efecte în domeniul economic și social	105
6. Forme de cooperare în contextul transformărilor apărute în situația economică și socială a României după Al Doilea Război Mondial	109
6.1. Forme de cooperare (parteneriale) pe piața internă	110
6.1.1. Cooperația	110
6.1.2. Forme de cooperare (parteneriale) pe piața externă	121
6.1.2.1. Cooperare româno-sovietică – prin societăți mixte de tip SOVROM (1945-1956)	121
6.1.2.2. Cooperare economică în cadrul Comisiei de Ajutor Economic Reciproc – CAER (1954-1989)	128
6.1.2.3. Cooperare economică internațională	134
6.2. Unele aspecte privind starea economiei românești după 1990	144
6.3. Parteneriatul Public-Privat în perioada 1990-2018 (legislație, forme parteneriale, inițiative, realizări)	149
6.3.1. Parteneriatul Public-Privat o soluție favorabilă pentru economie	149
6.3.2. Promovarea Parteneriatului public-privat în România după anul 1990	150
6.3.2.1. Reglementări legale; cadrul instituțional cu atribuții în aplicarea parteneriatului public-privat, domenii de aplicare	150
6.3.3. Aplicații ale parteneriatului public-privat în România, după anul 1990	155
6.3.3.1. Parteneriat public-privat în proiecte de investiții	155
6.3.3.2. Concesionări de lucrări și servicii	164

6.3.3.3. Implicare parteneriate în privatizări de active	172
7. Considerații finale	179
Bibliografie	188

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice.

Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.8. – Dimensiunea regională a evoluției economiei României (1918-2018)
(continuare din 2017)

Coordonator: CS I Dr. Zizi Goschin

Autor: CS I Dr. Zizi Goschin

CUPRINS

Introducere	1
Literatura de specialitate	5
Metodologia de analiză empirică	8
Convergența sigma (σ).....	9
Convergența beta (β)	10
Convergența beta în contextul dependenței spațiale	11

Variabile și date statistice utilizate în modelele de convergență Beta	13
Rezultate empirice și implicații economice	15
Divergența Sigma	16
Divergența Beta	22
Concluzii	28
Referințe	31
Anexe	37

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice.

Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

*6.11.10. – Abordarea economică a sectorului serviciilor sociale (1918-2018) –
(continuare din 2017)*

Coordonator: CS III Dr. Livia Chisăgiu

Autor: CS III Dr. Livia Chisăgiu

CUPRINS

1. O succintă perspectivă istorică asupra dezvoltării politicilor sociale în ultimul secol și clarificări conceptuale	3
1.1. Clarificări conceptuale: bunăstare, stat al bunăstării și principiul subsidiarității, ca fundament funcțional al rețelei de securitate socială	3
1.2. Etape ale implicării statului în asigurarea protecției sociale. Procese majore care au impulsionat dezvoltarea politicilor sociale	5
1.2.1. Etape ale implicării statului în asigurarea protecției sociale	5

1.2.2. Procese majore care au impulsionat dezvoltarea politicilor sociale	6
1.2.3. Perioada postbelică: apariția statului bunăstării	9
2. Tipologii ale statului bunăstării	11
3. Principiile care legitimizează politicile sociale și conceptul de cetățenie. Balanța între drepturi și îndatoriri asociată acestora	13
4. Caracterizarea succintă a modelului social și economic european	16
5. Rațiunile economice ale politicilor sociale	19
5.1. Necesitatea implicării statului în procesele economice	19
5.2. Situații în care piața este inefficientă	20
6. Sărăcia derivată din muncă. Rolul protector al educației și al investiției în capital uman	20
6.1. Sărăcia derivată din muncă	20
6.2. Rolul protector al educației și al investiției în capital uman	33
7. Caracterizarea sistemului național de protecție socială	47
8. Caracterizarea succintă a politicii sociale și sistemului de protecție socială după Marea Unire de la 1918, în accepția propriei epoci	66
8.1. Succintă caracterizare a politicii sociale în anii 1920, 1930	67
8.2. Asigurări sociale și asistență socială în perioada 1920-1935	74
9. Acțiuni social-culturale, asistență socială și asigurări sociale finanțate de la bugetul de stat în perioada 1950-1990	87
10. Concluzii	89
Bibliografie	93
Anexe	96

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice.

Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.11. – Eficiența investițiilor de mediu în România (1918-2018) – (continuare din 2017)

Coordonator: CS II Dr. Simona Frone

Autor: CS II Dr. Simona Frone

CUPRINS

II. Eficiența investițiilor de dezvoltare a infrastructurii
de apă și apă uzată din România

Partea a II-a. Eficiența investițiilor de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din România	2
Introducere	5
Cap. 1. Importanța și rolul infrastructurii de apă și apă uzată în economia României	7
1.1. Importanța apei și dezvoltarea economică durabilă	7
1.2. Caracteristici și principii de gestiune durabilă a apei	10

1.3. Importanța dezvoltării infrastructurii de apă și apă uzată din România	11
1.4. Rolul esențial al sanitației (canalizării și epurării apelor uzate) în gestiunea resurselor de apă și protecția mediului înconjurător	15
Cap. 2. Aspecte privind eficiența instituțiilor și a modelelor de operare a infrastructurii de apă și apă uzată din România	17
2.1. Fundamente istorice și economice privind instituțiile și modelele de operare în infrastructura de apă și apă uzată pe plan mondial	17
2.2. Caracteristici instituționale pentru sectorul de alimentare cu apă și canalizare din Europa	21
2.3. Regionalizarea serviciilor de apă și canalizare, pilon de dezvoltare eficientă a infrastructurii de apă din România	25
2.3.1 Factori de agregare (regionalizare) în sectorul de apă/apă uzată	25
2.3.2. Principii și provocări privind agregarea regională a utilităților de apă și apă uzată	28
Cap. 3. Cerințe actuale privind investițiile în infrastructura de apă și apă uzată și premisele de eficiență a acestora	31
3.1. Cauze și considerații privind deficitul de dezvoltare a sectorului de apă/apă uzată din România, la sfârșitul secolului XX	31
3.2. Analiza stării de dezvoltare și a evoluției recente a sectorului AAC din România	37
3.3. Cadrul legislativ și instituțional pentru dezvoltarea durabilă a sectorului de AAC din România	49
3.4. Politici și principii de tarificare eficientă a apei în condițiile din România	55
3.4.1. Principii și obiective ale tarifării eficiente și durabile a apei	56
3.4.2. Elasticitatea cererii de consum de apă față de preț în România. Implicații pentru dezvoltarea durabilă a serviciilor de AAC	58
3.4.3. Evoluții recente privind consumul de apă și tarificarea serviciilor de AAC practicate de OR din România	62
3.5. Cerințe actuale privind dezvoltarea și indicatori de eficiență a investițiilor în infrastructura de AAC din România, în actualul ciclu de programare	69

Cap. 4. Istoric privind administrarea apelor și dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare (AAC) din Romania	75
4.1. Elemente istorice principale generale	75
4.2. Istoric privind dezvoltarea serviciilor publice de AAC în România	77
4.2.1. Studiu de caz: Transilvania – municipiul Sibiu	77
Evoluția alimentării cu apă a orașului Sibiu	78
Introducerea rețelei de canalizare la Sibiu	81
Extinderea rețelelor de AAC din Sibiu la începutul secolului XX	82
Dezvoltarea sistemelor de AAC din Sibiu în perioada socialistă	83
Proiecte și investiții din fonduri europene de pre-aderare (ISPA)	85
Investițiile din POS Mediu la Operatorul Regional Apă-Canal Sibiu SA	88
Beneficiile și eficiența proiectului POS Mediu implementat la OR Apă-Canal Sibiu SA	93
4.2.2. Istoric privind dezvoltarea infrastructurii de AAC în Moldova	95
Studiu de caz: municipiul Iași	95
Alimentarea cu apă a municipiului Iași	95
Istoria sistemului de canalizare a apei din municipiul Iași	99
Gestionarea și dezvoltarea actuală a rețelelor de AAC Iași prin operatorul regional S.C. Apavital S.A. Iași	101
Investiții importante pentru sistemele de AAC Iași	103
4.2.3. Istoric privind dezvoltarea infrastructurii de AAC în Muntenia (Oltenia)	105
Studiu de caz: Istoricul alimentării cu apă și canalizării orașului Craiova	105
Implementarea proiectelor de investiții ISPA și POS Mediu la Craiova	106
Studiu de caz: Istoric al dezvoltării rețelelor alimentării cu apă a orașului București	111
Cap. 5. Preocupări și provocări privind dezvoltarea infrastructurii de epurare a apelor uzate din Romania	119

5.1. Cerințe privind epurarea apelor uzate pentru combaterea poluării apelor	119
5.2. Scurt istoric privind epurarea apelor în România	121
5.3. Implementarea Directivei 91/271/CEE a Consiliului European privind tratarea apelor urbane reziduale: unele realizări și perspective	127
5.4. Eco-inovarea și economia circulară în sectorul apei	135
Concluzii, perspective și recomandări privind eficiența investițiilor de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din România	138
Bibliografie	149

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.4. – Sustenabilitate demografică. Studiu de caz România

Coordonatori: CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.; CS I Dr. Valentina Vasile

Colectiv de autori: CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.; CS I Dr. Valentina Vasile;
CS drd. Ana Maria Ciuhu; Elena Bunduchi, doctorand SCOSAAR

CUPRINS

Introducere	3
Partea I – Erodarea fundamentelor sporului demografic prin mobilitatea pentru muncă	4
Capitolul 1. Evoluția istorică și tendințele fenomenului migraționist	4
1.1. Evoluția istorică a migrației în România	4
1.2. Evoluția remitențelor – ca principal factor al mobilității și erodării potențialului demografic național	20
Partea a II-a – Resursele demografice din perspectiva utilității economice	31

Capitolul 2. Valorificarea capitalului uman pe piața muncii – premisă a sustenabilității demografice la nivel național	31
2.1. De la forța de muncă de tip Taylorist la conceptul modern de capital uman în economia digitală	31
2.2. Delimitare conceptuală între capital uman potențial și real	43
2.3. Capitalul uman și a patra revoluție industrială	52
2.4. Perspective ale evoluției capitalului uman. Lecțiile trecutului	59
2.5. Dimensiunea cantitativă a capitalului uman	63
Bibliografie	117
Anexe	127

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României

Tema de cercetare:

6.21.7. – Un secol de gândire economică în România (1918-2018) – (continuare din 2017)

Coordonator: CS I Prof. univ. dr. Emilian M. Dobrescu

Autor: CS I Prof. univ. dr. Emilian M. Dobrescu

CUPRINS

Partea I – SINTEZE

Științele economice la Academia Română	2
Despre rata seculară de referință în România secolului al XX-lea	12
Industrializarea – coloana vertebrală a dezvoltării economice și sociale	17
70 de ani de istorie economică bancară	22

Partea a II-a – PERSONALITĂȚI

Ion N. Angelescu, Locul și rolul istoriei economiei	29
Victor Bădulescu, Economist financiar de seamă	36

Nicolae N. Constantinescu, Istoric al economiei naționale	42
Nicolas Georgescu-Roegen, Unul dintre cei mai importanți economiști ai lumii	53
Alexandru Hallunga, Istoric al doctrinelor economice	58
Victor V. Jinga, Prima concepție națională de sociologie economică	62
Costin C. Kirițescu, Cel mai mare monetarist român	66
Virgil Madgearu, Economistul demiurg	70
Mihail Manoilescu, O viață în slujba patriei	78
Gromoslav Mladenatz, Teoretician al mișcării cooperatiste	82
Roman Moldovan, Tradiție și modernitate	86
Costin Murgescu, Istoric al economiei românești	90
Ion Răducanu, Opinii despre reforma Băncii Naționale	95
Victor Slăvescu, Economistul financiar-bancar de excepție	105
George Strat, Despre patriotism și știința economică	113
Gheorghe Tașcă, Capitalismul român și cooperația	118
Gheorghe Zane, Fin analist al politicii fiscale	129
Ștefan C. Zeletin, Sociolog, economist și filosof	136
Partea a III-a – CONCLUZII	140
Principalii economiști români cu lucrările lor (lista exhaustivă)	160
Bibliografie selectivă	174

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

*6.7.4. – Modelarea neliniară a impactului dinamicii variabilelor macroeconomice
asupra piețelor financiare*

Coordonator: Acad. Lucian-Liviu Albu

Colectiv de autori: Acad. Lucian-Liviu Albu; Radu Lupu; Adrian Cantemir Călin; Tiberiu
Diaconescu; Oana Cristina Popovici; Monica Răileanu-Szeles;
Georgeta Rădulescu

Colaboratori externi: Maria-Anca Craiu; Geo-Alexandru Spânulescu

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul 1. Preliminarii teoretice – Revizia literaturii de specialitate	7
Capitolul 2. Modelarea efectelor raționalității și fricii în probabilitățile de incapacitate pentru firmele listate la BVB	13
Date și Metodologie	13

Rezultate	20
Rezultate regresii probabilități de faliment sub forma seriilor de nivel	28
Rezultate regresii reziduuri după regresiiile probabilităților de faliment ca nivel cu EGARCH	69
Rezultate regresii reziduuri după regresiiile cu „Day of the Week” în cazul probabilităților de faliment ca nivel	110
Rezultate regresii probabilități de faliment sub forma seriilor de diferențe	150
Rezultate regresii reziduuri după regresiiile probabilităților de faliment ca diferențe cu EGARCH	191
Rezultate regresii reziduuri după regresiiile cu „Day of the Week” în cazul probabilităților de faliment ca diferențe	231
Concluzii	272
Bibliografie	273
Anexa 1. Sinteza situațiilor cu coeficienți semnificativi pentru regresiiile MIDAS	276
Rezultate regresii probabilități de faliment sub forma seriilor de nivel	276
Normalized beta density with a zero last lag	276
Normalized beta density with a non-zero last lag	276
Normalized exponential Almon lag polynomial	276
UMIDAS – unrestricted coefficients	277
Polynomial step functions	277
Almon lag polynomial of order p	277
Rezultate regresii reziduuri după regresiiile probabilităților de faliment ca nivel cu EGARCH	279
Normalized beta density with a zero last lag	279
Normalized beta density with a non-zero last lag	279
Normalized exponential Almon lag polynomial	279
UMIDAS – unrestricted coefficients	280

Polynomial step functions	280
Almon lag polynomial of order p	281
Rezultate regresii reziduuri după regresiiile cu „Day of the Week” în cazul probabilităților de faliment ca nivel	282
Normalized beta density with a zero last lag	282
Normalized beta density with a non-zero last lag	282
Normalized exponential Almon lag polynomial	282
UMIDAS – unrestricted coefficients	283
Polynomial step functions	283
Almon lag polynomial of order p	283
Rezultate regresii probabilități de faliment sub forma seriilor de diferențe	285
Normalized beta density with a zero last lag	285
Normalized beta density with a non-zero last lag	285
Normalized exponential Almon lag polynomial	286
UMIDAS – unrestricted coefficients	286
Polynomial step functions	287
Almon lag polynomial of order p	287
Rezultate regresii reziduuri după regresiiile probabilităților de faliment ca diferențe cu EGARCH	288
Normalized beta density with a zero last lag	288
Normalized beta density with a non-zero last lag	288
Normalized exponential Almon lag polynomial	289
UMIDAS – unrestricted coefficients	289
Polynomial step functions	289
Almon lag polynomial of order p	290

Rezultate regresii reziduuri după regresile cu „Day of the Week” în cazul probabilităților de faliment ca diferențe	291
Normalized beta density with a zero last lag	291
Normalized beta density with a non-zero last lag	291
Normalized exponential Almon lag polynomial	292
UMIDAS – unrestricted coefficients	292
Polynomial step functions	292
Almon lag polynomial of order p	293

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.5. – Modele avansate de rezolvare și simulare a modelelor DSGE

Coordonator: CS I Dr. Petre Caraiani

Autor: CS I Dr. Petre Caraiani

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Calculul Distribuției Staționare	2
2.1. Modelul de bază	2
2.2. Echilibrul staționar	5
2.3. Un algoritm general	7
2.4. Un algoritm general	8
2.5. Exemple în Julia	9

2.5.1. Modelul Aiyagari	9
2.5.2. Modelul Huggett	19
3. Concluzii	27
References	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.6. – Impactul integrării economice europene asupra investițiilor străine directe

Coordonator: CS II Dr. Mihaela Simionescu

Autori: CS II Dr. Mihaela Simionescu; Drd. Maria-Simona Naroș

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1. Importanța atragerii investițiilor străine directe (ISD)	5
1.1. Cadrul conceptual privind definirea investițiilor străine directe	5
1.2. Determinanții investițiilor străine directe	11
1.3. Efectele investițiilor străine directe	21
Capitolul 2. ISD în contextul integrării economice europene	27
Capitolul 3. Investițiile străine directe și formarea capitalului uman	43

3.1. Legătura dintre ISD și capitalul uman	43
3.2. ISD și calitatea capitalului uman în România	57
Capitolul 4. Efectele integrării economice europene asupra investițiilor străine directe atrase de România	62
Capitolul 5. Scenarii privind influența Brexitului asupra ISD atrase de Regatul Unit ...	69
Concluzii	80
Anexe	81
Bibliografie	87

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.7. – Analiza numerică a seriilor de date statistice

Coordonator: CS I Dr. George Daniel Mateescu

Colectiv de autori: CS I Dr. George Daniel Mateescu; CS II Dr. Corina Sâman; Mihai Buneci

CUPRINS

1. Regresia multiplă prin două drepte	2
Introducere	2
1.1. Modelul matematic	2
1.2. Testul de normalitate a erorilor	4
Bibliografie	9
2. Modele cu coeficienți variabili în timp	10

2.1. Modele cu volatilitate stocastică și coeficienți variabili. Mecanismul de transmitere	10
2.2. Datele	11
2.3. Abordare metodologică	12
2.3.1. Modelul TVP-VAR	12
2.3.2. Modelul TVARSVOL	13
2.4. Analiza Empirică	14
2.4.1. Evoluția parametrilor modelului TVP-VAR	14
2.4.2. Evoluția politicii monetare	18
2.4.3. Analiza comparativă modelelor TVP-VAR și TVARSVOL	26
2.5. Concluzii	31
2.6. Referințe bibliografice	31

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

*6.7.8. – Modele și tehnici econometrice spațiale pentru analiza și prognoza piețelor muncii
la nivel regional – Partea a-II-a*

Coordonator: CS I Dr. Mariana Bălan

Colectiv de autori: CS I Dr. Mariana Bălan; Dr. Carmen Uzlău; Dr. Brîndușa-Mihaela Radu; Dr. Corina Maria Ene – cercetător asociat IPE

CUPRINS

Introducere	4
1. Literatura de specialitate	9
2. Decalaje regionale ale indicatorilor pieței muncii regionale și județene	25
2.1. Caracteristici generale ale disparităților la nivelul regiunilor de dezvoltare	25
2.2. Structura generală a forței de muncă	30
2.3. Caracteristici ale pieței muncii regionale din România	44

2.4. Metode statistice pentru evidențierea disparităților regionale ale pieței muncii	47
2.5. Decalaje regionale ale indicatorilor demografici	52
2.6. Analiza inegalităților și convergenței interregionale	60
3. Modele și tehnici econometrice spațiale pentru analiza și prognoza piețelor muncii la nivel regional	68
3.1. Modelul SAR, propus de Demidova (2015)	68
3.2. Analiza spațială a ratelor regionale de ocupare a forței de muncă cu modelul Anselin	69
3.3. Modelarea interacțiunii spațiale și a șomajului regional	72
3.4. Modelul Blanchard și Katz	75
3.5. Autocorelație spațială pe piața muncii regionale din Romania	79
Concluzii	85
Bibliografie	91

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.9. – Metabolismul socioeconomic și schimbările tehnologice

Coordonator: CS II Dr. Raluca-Ioana Iorgulescu

Autor: CS II Dr. Raluca-Ioana Iorgulescu

Colaborator extern: Dr. John M. Polimeni

CUPRINS

Lista figurilor	3
Lista tabelor	4
1. Metabolismul socioeconomic și schimbările tehnologice:	
hrana și societatea digitală... Inteligenți? Verzi?	5
Referințe	5
2. În căutarea motivațiilor pentru o agricultură sustenabilă: cazul României	6
2.1. Introducere	6

2.2. Consumatorii	6
2.2.1. Cadrul teoretic	6
2.2.2. Metode de cercetare	8
2.2.3. Analiza datelor	9
2.2.4. Rezultate	10
2.2.5. Discuție privind motivațiile consumatorilor	16
2.3. Producătorii	18
2.4. Concluzii	20
Bibliografie citată sau recomandată	21
3. Orașele inteligente: ce este necesar (analiză comparativă europeană) și ce pot oferi ca agricultură urbană (o variantă)	26
3.1. Clarificări conceptuale	26
3.2. Accesul la internet	27
3.3. Viteza ajustării digitale în ECE-11	30
3.4. Agricultura hidroponică = Agricultură urbană inteligentă?	31
3.5. Concluzii	32
Referințe	33
4. În căutarea unor sisteme socioeconomice verzi	34
4.1. Introducere	34
4.2. Responsabilitatea socială corporatistă „ecologică” (RSC)	34
4.3. Eficiența ecologică (eco-eficiența)	35
4.4. De la ecoprenori la clustere verzi	36
4.5. Riscurile ecologizării industriei	38
4.6. Dincolo de eficiența ecologică	38
Bibliografie citată sau recomandată	39

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.11. – Analiza costului incremental de Securitate Energetică datorat volatilității crescute în sistem în contextul strategiei Uniunii Europene de securitate energetică

Coordonator: CS II Dr. Ionuț Purica

Autor: CS II Dr. Ionuț Purica

CUPRINS

Volatilitățile sistemelor de energie și costul securității

1. Sectorul energetic și diminuarea schimbărilor climatice în România	1
1.1. Contribuția sectorului energetic la emisiile de gaze cu efect de seră	1
1.2. Caracteristicile principale ale furnizării și cererii de energie	2
1.3. Prioritățile și obiectivele U.E. pentru energie durabilă în 2020 și angajamentele României	6
1.4. Obiectivul și focalizarea evaluării rapide a sectorului energetic	8

2. Prioritățile de investiție în emisii reduse de carbon și sprijinirea politicii în sectorul energetic	10
2.1. Tehnologii, infrastructură și gestionarea sectorului	10
2.2. Scenarii alternative pentru atingerea obiectivului U.E. 2020 pentru energie din surse regenerabile	12
2.3. Analiza opțiunilor și necesităților de investiție pe perioada 2014-2020	15
2.4. Analiza economică a extinderii surselor regenerabile	19
2.5. Recomandări de politică și utilizarea fondurilor U.E.	21
3. Oportunități și provocări legate de eficiența energetică în sectoarele de utilizare finală	24
3.1. Principalele probleme legate de eficiența energetică	24
3.2. Ingredientele pentru programe de eficiență energetică de succes	28
3.3. Politica energetică și probleme legate de reglementare	30
3.4. Finanțarea eficienței energetice în perioada 2007-2013	33
3.5. Lacune ale capacității de implementare	38
3.6. Concluziile analizei decalajului	41
4. Evaluare preliminară a sistemelor de termoficare	44
4.1. Principalele aspecte legate de acest sector	44
4.2. Sursele de finanțare a lucrărilor de modernizare	48
5. Priorități în domeniul investițiilor în EE și sprijinul acordat de guvern	50
5.1. Inventarierea investițiilor în eficiența energetică	50
5.2. Potențiale economii de energie în domeniile principale de utilizare finală	53
5.3. Ierarhizarea în funcție de prioritate a investițiilor în eficiența energetică și sprijinul acordat prin politici	54
5.4. Necesarul de investiții și sursele de finanțare în perioada 2014-2020	56
6. Realizarea investițiilor în eficiență energetică în perioada 2014-2020	58

6.1. Corelarea mecanismelor de finanțare și realizare cu nevoile și constrângerile specifice sectorului	58
6.2. Acordarea de sprijin prin politici și dezvoltarea capacității de implementare ...	66
6.3. Îmbunătățirea guvernancei în domeniul EE	67
6.4. Scurtă prezentare a principalelor recomandări	68
7. Volatilitățile sistemului de energie și evaluarea costului de Securitate	68
7.1. Elemente de Securitate	70
7.2. Vârsta echipamentelor existente	74
7.3. Evaluarea investiției	75
7.4. Concluzii	76
Anexe	77
Anexa 1. Învățămintele privind utilizarea de contracte de performanță în sectorul public ...	77
Anexa 2. Utilizarea ETS în România în scopul realizării de investiții pentru diminuarea schimbărilor climatice datorate sectorului energetic	85
Bibliografie	87

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

*6.7.12. – Competitivitate sectorială din perspectiva dezvoltării durabile: dimensiunea regională
a cooperării trans-sectoriale. Partea a II a*

Coordonator: CS I Dr. Carmen Beatrice Păuna

Colectiv de autori: CS I Dr. Carmen Beatrice Păuna; Prof. univ. dr. Dorin Jula; Lect. univ.
dr. Tiberiu Diaconescu; Dr. Marioara Iordan; Dr. Nona Mihaela
Chilian; Drd. Gabriela Bilevsky; Christina Leucuța

CUPRINS

Capitolul I. Cooperarea trans-sectorială: trecerea în revistă a literaturii	1
Capitolul II. Ecologia industrială: posibilități de realizare a unei simbioze industriale	19
Capitolul III. Cooperare și dinamica de competitivitate a rețelelor de afaceri	28
3.1. Rolul clusterelor inovative în dezvoltarea economică actuală a României	32
Capitolul IV. Dinamica pe termen lung a competitivității sectoriale, la nivel regional	58

Anexe	102
Bibliografie	108

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.13. – Modelarea ISD, a capitalului uman și a inovării în România

Coordonator: CS I Dr. Elena Pelinescu

Autori: CS I Dr. Elena Pelinescu; Dr. Mihaela Simionescu

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1. Aspecte teoretice și empirice privind conceptele utilizate	7
1.1. Abordări conceptuale	7
1.2. Indicatori de măsurare a conceptelor utilizate	12
1.3. Analiza evoluției indicatorilor privind capitalul uman, inovarea și ISD în România	17
Capitolul 2. Relația dintre capitalul uman-inovare-ISD și productivitate evidențiată prin modele econometrice	27

2.1. Modelarea relației capital uman-inovare-ISD în literatură	27
2.2. Prezentarea datelor și a modelelor utilizate în modelarea relației capital uman-inovare-ISD în România	36
2.3. Modelarea relației capital uman-inovare-ISD-productivitate la nivelul țărilor Uniunii Europene	46
Concluzii	49
Bibliografie	52
Anexe	60

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.3. – Sistemul financiar global în contextul schimbării de paradigmă

Coordonator: CS I Dr. Eugen Dijmărescu

Colectiv de autori: CS I Dr. Eugen Dijmărescu; Dr. Amalia Fugaru; Dr. Andrei Rădulescu; Sorin-Nicolae Curcă; Dr. Robert-Ionuț Dobre

CUPRINS

Abrevieri	3
Prefață: Sistemul financiar global captiv între politică și inteligență	5
Capitolul 1. Sistemul financiar internațional	13
1.1. Aspecte teoretice: reglementare vs. dereglementarea piețelor; limitele libertății pieței	13
1.2. Noua paradigmă	27
1.3. Provocări cu care se confruntă sistemul financiar global – inovațiile operaționale	38

1.4. Sustenabilitatea sistemului financiar; incluziunea financiară	43
Capitolul 2. Sistemul financiar global în ciclul postcriză	49
2.1. Coordonarea politicilor economice în plan global; populismul economic și resuscitarea protecționismului izolaționist	49
2.2. Războiul valutar; fractura banking – piețe de capital	59
2.3. Revoluția digitală	66
2.4. Un alt sistem financiar global; Euro – un activ concurent sau de stabilitate?; RMB un activ de rezervă sau o pârghe politică?	72
2.5. Integrarea piețelor financiare internaționale	83
Capitolul 3. Drumul spre moneda globală: globalizarea tehnologiei de plată, a mijloacelor de plată sau a monedei?	89
3.1. Intensificarea procesului de globalizare	89
3.2. Spre o tehnologie digitală de plată globală?	102
3.3. Ruptura între avansul global al mijloacelor de plată, credit și economisire și tentația naționalistă de închidere a piețelor: iluzia echilibrului prin respingerea deschiderii	109
3.4. Ordinea economică mondială la orizontul 2030	114

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.4. – Tendințe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală)

Coordonator: CS III Cornel Albu

Colectiv de autori: CS III Cornel Albu; Alina Avram; Ana-Cristina Bâlgăr; Florin Bonciu; Daniel Bulin; Alexandru Butiseacă; Dorina Clichici; Sorin Nicolae Curcă; Robert Ionuț Dobre; Andreea-Emanuela Drăgoi; Alina Ligia Dumitrescu; George Cornel Dumitrescu; Agnes Ghibuțiu; Odette-Andreea Marinache; Ada Marinescu; Simona Moagăr-Poladian; Cristian Moisoiu; Iulia Monica Oehler-Șincai; Sarmiza Pencea; Andrei Rădulescu; Mirela Simion; Cristina-Georgiana Zeldea

CUPRINS

Introducere	1
Capitolul 1. Evoluția conjuncturii economiei mondiale în 2017 și perspectivele pentru 2018-2019	1

1.1. Evoluția conjuncturii economiei mondiale pe ansamblu și pe principalele zone în anul 2017 și perspectivele acestea pentru 2018-2019	1
1.2. Evoluția conjuncturii economice pe ansamblul țărilor OCDE în 2017 și previziunile acestea pentru 2018-2019	9
1.3. Evoluția conjuncturii economice pe ansamblul Uniunii Europene și Zonei euro în 2017 și perspectivele acestea pentru 2018-2019	11
1.4. Evoluția conjuncturii economice a țărilor BRICS în 2017 și perspectivele pentru 2018-2019	21
1.5. Situația valutar-financiară internațională în 2017 și prognoze 2018	27
Capitolul 2. Evoluția comerțului internațional în 2017 și perspectivele pentru 2018-2019. Tendințe recente în sistemul comercial internațional	36
2.1. Evoluția comerțului internațional în 2017 și perspectivele pentru 2018-2019	36
2.1.1. Relansarea dinamică a comerțului internațional în 2017	37
2.1.2. Evoluția comerțului internațional cu bunuri în termeni nominali	40
2.1.3. Evoluția comerțului internațional cu servicii în 2017	43
2.1.4. Perspectivele comerțului internațional în 2018-2019	46
2.2. Tendințe recente în sistemul comercial internațional	51
2.2.1. Criza cooperării multilaterale în sfera comerțului. Eșecul celei de-a 11-a Conferințe ministeriale a OMC	51
2.2.2. Continuarea activității susținute a membrilor OMC pe frontul convenirii acordurilor comerciale preferențiale	56
2.2.3. Protecționismul: riscul major pentru creșterea economică mondială și expansiunea comerțului internațional	61
Capitolul 3. Evoluția fluxurilor internaționale de investiții în 2017 și prognozele pentru 2018-2019	69
3.1. Evoluția fluxurilor de ISD receptate la nivel mondial în 2017	69
3.2. Evoluția volumului de ISD realizate la nivel mondial prin F&A transfrontaliere și prin proiecte de tip „greenfield”	75

3.3. Principalele țări receptoare și generatoare de ISD pe plan mondial	77
3.4. Perspectivele evoluției fluxurilor de ISD în 2018	81
3.5. Câteva implicații ale reformei fiscale din SUA asupra fluxurilor de ISD la nivel mondial	82
3.6. Tendințe în domeniul politicilor naționale vizând ISD	85
Capitolul 4. Evoluția conjuncturii economice în unele țări dezvoltate și emergente/în dezvoltare în 2017 și perspectivele pentru 2018-2019	88
4.1. Statele Unite ale Americii	88
4.2. China	97
4.3. Rusia	113
4.4. Japonia	125
4.5. Germania	135
4.6. Franța	146
4.7. Marea Britanie	156
4.8. Italia	167
4.9. Canada	178
4.10. Spania	185
4.11. Turcia	196
4.12. Grecia	203
4.13. India	211
4.14. Brazilia	222
4.15. Coreea de Sud	227
4.16. Polonia	233
4.17. Cehia	240
4.18. Ungaria	246

4.19. Bulgaria	252
Capitolul 5. Probleme globale	260
5.1. Rezultatele Forumului Economic Internațional de la Sankt Petersburg	260
5.2. Economia mondială în prag de război comercial	264
Anexe	270
Anexa 1: Evoluția ritmului de creștere a PIB în țările membre ale Uniunii Europene în perioada 2016-2019	270
Anexa 2: Evoluția volumului investițiilor productive în țările membre ale Uniunii Europene în perioada 2016-2019	271
Anexa 3: Evoluția ratei șomajului în țările membre ale Uniunii Europene în perioada 2016-2019	272
Anexa 4: Evoluția ratei inflației în țările membre ale Uniunii Europene în perioada 2016-2019	273
Anexa 5: Evoluția soldului bugetar în țările membre ale Uniunii Europene în perioada 2016-2019	274
Anexa 6: Evoluția datoriei publice în țările membre ale Uniunii Europene în perioada 2016-2019	275
Anexa 7: Evoluția soldului balanței comerciale în țările membre ale Uniunii Europene în perioada 2016-2019	276
Anexa 8: Evoluția soldului balanței de plăți curente în țările membre ale Uniunii Europene în perioada 2016-2019	277

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.5. – Integrarea economică din Uniunea Europeană sub influența factorilor perturbatori

Coordonatori: CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian; CS III Dr. Mihai Nițoi;
CS III Dr. Dorina Clichici

Colectiv de autori: CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian; CS III Dr. Mihai Nițoi;
CS III Dr. Dorina Clichici; Cristina Zeldea

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul 1. Eterogenități în procesul de convergență economică în statele membre ale Uniunii Europene	6
1.1. Principalii factori care au dus la creșterea eterogenității economice dintre statele membre ale Uniunii Europene în ultimul deceniu	6
1.1.1. Integrarea comunitară a statelor din centrul și estul Europei și procesul real de diminuare a decalajelor economice dintre acestea și UE-15 în ultimul deceniu ...	8

1.1.2. Integrarea în Piața internă unică (PIU), prima etapă a convergenței economice dintre UE-15 și noile state membre	12
1.1.3. Brexit și efectele sale potențiale asupra U.E. – acord și dezacord	17
Capitolul 2. Efectele politicii prudențiale asupra gradului de îndatorare și a riscului de insolvență a băncilor în centrul și estul Europei	30
2.1. Particularități ale sistemelor bancare din centrul și estul Europei	30
2.2. Efectele politicii prudențiale asupra sistemelor bancare în literatura de specialitate. Obiective și contribuții	31
2.3. Metodologia utilizată	37
2.4. Sistemele bancare și politicile prudențiale din centrul și estul Europei	38
2.4.1. Dinamica variabilelor bancare în sistemele bancare din centrul și estul Europei	38
2.4.2. Natura politicilor prudențiale în centrul și estul Europei	43
2.5. Estimarea efectelor politicii prudențiale în sistemele bancare din centrul și estul Europei	48
2.5.1. Efectele de bază ale politicii prudențiale și natura modificării în timp a acestora	48
2.5.2. Efectele structurii de acționariat	50
2.5.3. Efectele ciclului financiar	53
2.5.4. Efectele combinate ale structurii de acționariat și ciclului financiar	55
2.5.5. Teste de robustețe	60
Capitolul 3. Stadiile de integrare a piețelor de capital din Uniunea Europeană	65
3.1. Importanța integrării financiare	65
3.2. Stadiile de integrare a piețelor financiare în literatura de specialitate. Obiective și contribuții	66
3.3. Metodologia și datele utilizate	77
3.4. Estimarea stadiilor de integrare a piețelor de capital din Uniunea Europeană ...	79

3.4.1. Tendințe generale	79
3.4.2. Stadiile de integrare în vechile state membre ale Uniunii Europene	83
3.4.2.1. Nucleul dur al zonei euro	83
3.4.2.2. Periferia zonei euro	86
3.4.2.3. Țări care beneficiază de clauza de opt-out și Suedia	89
3.4.3. Stadiile de integrare în noile state membre ale Uniunii Europene	90
3.4.3.1. Țările grupului de la Visegrad	91
3.4.3.2. Țările baltice	92
3.4.3.3. Țările balcanice	94
3.4.4. Dinamica volatilității piețelor de capital din Uniunea Europeană	95
Concluzii	102
Referințe	106

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

*6.5.6. – Politica și securitatea energetică în țările Uniunii Europene în noile condiții
ale restructurării*

Coordonatori: CS I Dr. Petre Prisecaru

Colectiv de autori: CS I Dr. Petre Prisecaru; CS II Dr. Alina Ligia Dumitrescu;
CS III Dr. Paul Calanter

CUPRINS

Capitolul 1. Politica energetică europeană în contextul noilor realități geopolitice și geostrategice de pe plan global. O diplomatie energetică eficientă a U.E. și o mai bună comunicare cu țările terțe. Relațiile cu Rusia	1
1.1. Scurt istoric al politicii energetice a Uniunii Europene	1
1.2. Diplomația energetică a Uniunii Europene	9
1.3. Relațiile energetice U.E. – Rusia	13
1.4. Concluzii	18

1.5. Surse bibliografice	19
Capitolul 2. Elemente noi în Strategia energetică a Uniunii Europene prin prisma legislației recent adoptate	21
2.1. Strategia energetică a Uniunii Europene	21
2.1.1. Orizont 2020	21
2.1.2. Orizont 2030	21
2.1.3. Orizont 2050	22
2.2. Strategia europeană de securitate energetică {SWD (2014) 330 final} Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu COM (2014) 330 final, 28.5.2014	23
2.3. Eficiența energetică	25
2.3.1. Repere ale eficienței energetice în Uniunea Europeană	25
2.3.2. Noile reglementări privind eficiența energetică	27
2.3.3. Sursele regenerabile de energie	28
2.3.4. Infrastructura EU-ETS	29
2.3.5. Schemele de sprijin pentru producția de energie din surse regenerabile în Uniunea Europeană	30
2.4. O strategie europeană pentru o mobilitate cu emisii scăzute de dioxid de carbon ...	32
2.5. Guvernanța energiilor regenerabile în Uniunea Europeană	36
2.5.1. Directiva 2009/28/EC	36
2.5.2. Revizuirea Directivei 2009/28/EC	36
2.5.3. Raportul de progres în domeniul energiilor regenerabile	37
2.6. Concluzii	37
2.7. Surse bibliografice	38
Capitolul 3. O nouă etapă pentru politica energetică a Uniunii Europene: promovarea Uniunii Energetice prin politicile naționale ale statelor comunitare. Exemple Italia, Germania, Franța, Spania, Polonia	39

3.1. Italia	39
3.1.1. Cadrul General	39
3.1.2. Reforma sectoarelor electricității și gazului natural, dezvoltarea energiilor regenerabile	41
3.1.3. Strategia energetică națională (SEN)	43
3.1.4. Aranjamentele instituționale	44
3.1.5. Recomandările AIE	44
3.1.6. Evaluarea Comisiei Europene din Raportul de țară Italia 2018	44
3.2. Germania	45
3.2.1. Introducere	45
3.2.2. Un progres constant	46
3.2.3. Controlul costurilor	48
3.2.4. Un viitor pentru gaze	50
3.2.5. Energia din surse regenerabile	51
3.2.6. Recomandări generale ale IEA	52
3.2.7. Evaluarea Comisiei Europene din Raportul de țară Germania 2018	52
3.3. Franța	53
3.3.1. Politica energetică a Franței privind restructurarea sistemului energetic ...	53
3.3.2. Securitatea energetică a Franței	56
3.3.3. Recomandările AIE	58
3.3.4. Recomandările Comisiei Europene din cadrul Raportului de țară 2018	59
3.4. Spania	59
3.4.1. Introducere	59
3.4.2. Securitatea aprovizionării	60
3.4.3. Stabilitatea financiară în cadrul sistemelor de electricitate și gaze naturale	61

3.4.4. Integrarea pieței și interconexiunile transfrontaliere	62
3.4.5. Planificarea unui viitor cu emisii reduse de carbon	63
3.4.6. Energie din surse regenerabile	64
3.4.7. Recomandări ale IEA	66
3.4.8. Evaluarea Comisiei Europene din Raportul de țară Spania 2018	67
3.5. Polonia	68
3.5.1. Politica energetică privind restructurarea sistemului energetic	68
3.5.2. Securitatea energetică a Poloniei	70
3.5.3. Recomandări ale IEA și ale Comisiei Europene	73
3.6. Surse bibliografice	76
Capitolul 4. Obiectivele și angajamentele Uniunii Energetice a Uniunii Europene pe linia tranziției spre o economie cu emisii scăzute de CO ₂	78
4.1. Situația Uniunii Energetice	78
4.1.1. Crearea Uniunii Energetice	78
4.1.2. Primul raport de evaluare a uniunii energetice	79
4.1.3. Pachetul Energie Curată pentru Toți Europeanii	81
4.1.4. Al doilea raport privind starea uniunii energetice	83
4.1.5. Al treilea raport privind starea uniunii energetice	84
4.1.6. O uniune energetică rezilientă cu o politică de combatere a schimbărilor climatice orientată spre viitor - Raportul privind Starea uniunii din 2018 ...	86
4.1.7. Parcursul către desăvârșirea Uniunii Energetice	88
4.2. Întărirea securității energetice în cadrul Uniunii Energetice	89
4.2.1. Dimensiunea externă a Uniunii Energetice	89
4.2.2. Dependența de importuri și căi de diversificare a acestora în vederea consolidării securității energetice a U.E.	90
4.3. Concluzii	93

4.3.1. Planul instituțional	93
4.3.2. Regulamentul privind guvernanța Uniunii Energetice	93
4.4. Surse bibliografice	94
Capitolul 5. Politica și strategia energetică a României în viziunea cerințelor adâncirii integrării (Uniunea Energetică) și provocărilor externe. Traseele energetice (gazoductele) și politica redevențelor – obiective de interes strategic	96
5.1. Strategia energetică a României pentru perioada 2018-2030, cu perspectiva anului 2050	96
5.2. Investițiile în domeniul energetic	101
5.3. Traseele energetice (gazoductele) și politica redevențelor – obiective de interes strategic	102
5.3.1. Gazoductul BRUA	102
5.3.2. Regimul redevențelor	104
5.4. Concluzii	106
5.4.1. Interconectarea rețelelor de electricitate și de gaz natural	106
5.4.2. În domeniul energiei electrice	106
5.4.3. În domeniul gazului natural	106
5.4.4. Evaluarea Comisiei Europene din Raportul de țară România 2018	107
5.4.5. Ideile directoare	107
5.5. Surse bibliografice	108

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.7. – Modele de dezvoltare bazate pe venitul universal de bază și activele universale de bază. Situația actuală și perspective la nivel mondial, în Uniunea Europeană și în România

Coordonator: CS I Dr. Florin Bonciu

Colectiv de autori: CS I Dr. Florin Bonciu; CS III Edith Dobrescu; CS Mirela Simion

CUPRINS

Capitolul 1. Modificări structurale ale caracteristicilor mediului economic în actualele condiții ale globalizării și ale manifestării celei de-a patra revoluții industriale	1
1.1. Modificări structurale ale mediului economic intern și internațional cu impact asupra modelelor de dezvoltare	1
1.2. Fenomenul inegalității și impactul său asupra sustenabilității modelelor de dezvoltare	9
1.3. Implicații ale trecerii la utilizarea inteligenței artificiale și a roboților asupra modelelor de dezvoltare	18

Capitolul 2. Noi abordări legate de dezvoltarea durabilă prin prisma trecerii la Venitul Universal de Bază și la Activele Universale de Bază	30
2.1. Aspecte conceptuale și abordări practice privind Venitul Universal de Bază, Activele Universale de Bază și Infrastructura Universală de Bază	30
2.2. Poziția unor instituții internaționale și state față de utilizarea Venitului Universal de Bază și a Activelor Universale de Bază	36
2.3. Proiecte pilot derulate la nivel mondial privind Venitul Universal de Bază și a Activelor Universale de Bază	59
Capitolul 3. Implicațiile trecerii la Venitul Universal de Bază și la Activele Universale de Bază asupra modelelor de dezvoltare	70
3.1. Implicațiile posibile ale utilizării Venitului Universal de Bază și a Activelor Universale de Bază asupra creșterii și dezvoltării economice	70
3.2. Implicații socio-economice și etice ale utilizării Venitului Universal Garantat și a Activelor Universale Garantate	80
3.3. Perspective ale impactului utilizării venitului universal de bază și activelor universale de bază în țările dezvoltate: Studiu de caz SUA	83
Concluzii și implicații pentru România și Uniunea Europeană	96

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.8. – Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești (temă multianuală)

Coordonator: CS I Maria Cartas

Colectiv de autori: CS I Maria Cartas; Dr. Andrei Rădulescu; Dr. Petre Prisecaru; Emilia Bălan; Eufrosina Mereoru; Simona Zamșa; Dr. Emilia Manole; Odette Marinache; Dr. Dana Ghițac

CUPRINS

Etapa a II-a - Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în 2018 (9 luni) și perspective pentru 2019

1. Piața globală a materiilor prime în 2018 (9 luni) și evoluții previzibile pe termen scurt și mediu	4
2. Evoluția dolarului american în anul 2018 și perspective pentru 2019	32
3. Țitei	37

4. Produse primare industriale	49
4.1. Aluminiu	49
4.2. Cupru	57
4.3. Cositor	68
4.4. Metale prețioase	82
5. Produse agroalimentare și materii prime agricole	95
5.1. Grâu	95
5.2. Porumb	110
5.3. Semințe oleaginoase	124
5.4. Uleiuri vegetale comestibile	133
5.5. Zahăr	144
5.6. Cafea	160
5.7. Bumbac	167

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.9. – Reforme structurale în educație și cercetare în perioada postcriză. Studii de caz

Coordonator: CS I Dr. Manuela Unguru

Colectiv de autori: CS I Dr. Manuela Unguru; Andreea Drăgoi; Răzvan Voinescu

CUPRINS

Introducere	3
1. Inovarea în Uniunea Europeană	4
2. Rezultate ale sistemului de învățământ din România	6
2.1. Rezultatele testelor PISA	6
2.2. Rezultatele evaluării naționale	9
2.3. Rezultatele la bacalaureat	11
3. Decalaje rural-urban în educație	13
3.1. Abordări teoretice privind rolul socio-economic al educației	13
3.2. Problematika decalajelor urban-rural în educație	15

3.3. Determinanții calității educației în zonele rurale	16
3.3.1. Implicarea autorităților publice	16
3.3.2. Accesul timpuriu al copiilor la educație și educația la distanță prin mijloace TIC	17
3.3.3. Resursele umane din sistemul de învățământ	18
3.4. Decalaje urban-rural din România	20
4. Participarea la învățarea pe parcursul întregii vieți	22
4.1. Necesitatea formării permanente în contextul celei de-a Patra Revoluții Industriale	23
4.2. Situația actuală a participării la ÎPV în Uniunea Europeană – un tablou eterogen	24
4.3. Progrese lente în atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020 privind participarea la ÎPV	26
4.4. Provocări privind atingerea țintei strategice pentru România	31
4.5. Perspective	35
5. Finanțarea educației și a CDI	36
5.1. Cheltuielile guvernamentale pentru educație	36
5.2. Investițiile publice în CDI	39
5.3. Investițiile private în cercetare-dezvoltare	40
5.3.1. Locul U.E. în finanțarea privată a cercetării-dezvoltării la nivel mondial	40
5.3.2. Investiții în CD vs. performanțe economice ale companiilor din top 1000 U.E.	42
5.4. Perspective	48
6. Către un sistem educațional de succes. Studii de caz	49
6.1. Viziunea OCDE	49
6.1.1. Modernizarea curriculumului	49
6.1.2. Noul tip de cursant	50
6.1.3. Cadrele didactice în secolul al XXI-lea	51
6.1.4. Tehnologiile digitale ca suport în procesul educațional	51
6.1.5. Crearea unei culturi colaborative	53

6.1.6. Proprietatea asupra practicii profesionale	54
6.1.7. Încurajarea inovației în școală și în afara acesteia	55
6.1.8. Cultivarea conducerii eficiente a sistemului	56
6.1.9. Reproiectarea evaluării	58
6.2. Studii de caz	59
6.2.1. Polonia	59
6.2.2. Marea Britanie	61
6.2.3. Finlanda	63
6.2.4. Viziunea pentru sistemul educațional și de cercetare din România – „România Educată”	64
7. Concluzii	67
8. Anexe	70
8.1. Anexa 1: Obiectivele Noii Agende europene pentru cercetare și inovare	70
8.2. Anexa 2: Obiective sectoriale ale Viziunii pentru educație 2018-2030 (Proiectul „România Educată” al Președintelui României)	71
8.2.1. Educație timpurie	71
8.2.2. Învățământul primar și secundar inferior	71
8.2.3. Sistemul de învățământ secundar superior	72
8.2.4. Sistemul de învățământ terțiar	73
9. Referințe bibliografice	74

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.10. – Creșterea rolului economic al Indiei în plan regional și global.
Implicații pentru lanțurile globale de valoare adăugată

Coordonatori: CS III Dr. Iulia Monica Oehler-Șincai

Colectiv de autori: Dr. Daniel Bulin; Dr. Robert Ionuț Dobre; Dr. Alina Ligia Dumitrescu;
Dr. George Cornel Dumitrescu; CS III Dr. Iulia Monica Oehler-
Șincai

CUPRINS

ABREVIERI	5
Capitolul 1. Motivația alegerii temei de cercetare, obiective, metodologie și structura lucrării	6
1.1. Introducere	6
1.2. Poziția Indiei în câteva clasamente internaționale	8
1.3. India, o țară a contrastelor	10

1.4. India pe calea reformelor	12
1.5. Locul României în relațiile externe ale Indiei	14
1.6. Importanța Indiei pentru România din perspectiva schimburilor bilaterale și a relațiilor interguvernamentale	15
1.7. Obiective, metodologie, structura lucrării	19
Anexa 1.1: Evoluția principalilor indicatori macroeconomici ai Indiei în perioada 2015-2019	22
Anexa 1.2: Cadrul juridic bilateral România-India	23
Referințe bibliografice	25
Capitolul 2. Modificări structurale în economia Indiei și influența acestora asupra potențialului economic național	27
2.1. Introducere	27
2.2. Dezvoltarea industriei prelucrătoare și inițiativa „Make in India”	28
2.3. Digitalizarea Indiei	32
2.4. Industria serviciilor	34
2.5. Participarea Indiei la RGP	38
2.6. Recomandări ale unor organizații internaționale privind politica publică a Indiei	41
2.7. Concluzii	46
Referințe bibliografice	47
Capitolul 3. Particularitățile Indiei relevate de analiza empirică a unui set de indicatori macroeconomici și sociali pentru un grup de nouă economii emergente	50
3.1. Introducere	50
3.2. Analiza empirică – indicatori macroeconomici și sociali	51
3.2.1. Evoluția PIB/locuitor	51
3.2.2. Rata șomajului	52
3.2.3. Structura economiei pe sectoare	53

3.2.4. Datoria publică și soldul bugetar	55
3.2.5. Balanța contului curent	57
3.2.6. Rolul economisirii și al investițiilor	58
3.2.7. Indicatori calitativi	59
3.3. Testarea corelațiilor și analiza cluster	60
3.4. Concluzii.....	64
Anexa 1: Matrice reprezentând corelațiile Pearson dintre indicatorii selectați în anii 2002, 2007, 2012, 2017	66
Anexa 2: Distanțele intra-cluster, metoda k-means	68
Referințe bibliografice	69
Capitolul 4. Agenda socială a Indiei, în sprijinul dezvoltării durabile	70
4.1. Introducere	70
4.2. Succintă prezentare a ODM și ODD	70
4.3. Nivelul de atingere a Țintelor ODM și stadiul actual al îndeplinirii ODD	72
4.4. Politica bugetară a Indiei în vederea susținerii dezvoltării economico-sociale durabile	78
4.5. Rolul pieței muncii și al politicilor de ocupare în sprijinirea ODD	80
4.6. Concluzii	83
Referințe bibliografice	84
Capitolul 5. India în organizațiile internaționale. Măsuri de reformă proapse de India în planul arhitecturii globale	86
5.1. Organizația Mondială a Comerțului (OMC)	86
5.1.1. Poziția Indiei față de inițiativele OMC	86
5.1.2. Politica comercială a Indiei, preponderent protecționistă	88
5.1.3. Domeniile cele mai sensibile ale Indiei în cadrul negocierilor OMC: agricultura și serviciile	91

5.2. Organizația Națiunilor Unite (ONU)	93
5.3. Fondul Monetar Internațional (FMI)	95
5.4. Grupul celor douăzeci (G20)	96
5.5. BRICS	97
5.6. Organizația pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	99
5.7. Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN)	100
Referințe bibliografice	101
Capitolul 6. Parteneriatele și obiectivele Indiei în plan economic și geopolitic în Asia-Pacific și la nivel global	103
6.1. Obiectivele strategice ale Indiei în plan regional și internațional	103
6.2. Rolul parteneriatelor internaționale pentru dezvoltarea Indiei	106
6.3. Schimburile comerciale cu bunuri ale Indiei	109
6.4. Principalele surse și destinații ale ISD receptate/generate de India	113
6.5. Relațiile Indiei cu Uniunea Europeană în contextul noii viziuni a U.E. asupra unei strategii noi și cuprinzătoare menite să conecteze mai bine Europa cu Asia	115
6.6. Prioritățile Reuniunii Asia-Europa (ASEM)	119
6.7. Succinte comentarii privind Acordul cuprinzător de liber schimb dintre Uniunea Europeană și India (BTIA)	121
6.8. Concluzii	123
Referințe bibliografice	124
Capitolul 7. Parteneriatele strategice ale Indiei: rol, tipologie, priorități	126
7.1. Tipologia parteneriatelor strategice ale Indiei	126
7.2. Cooperarea cu SUA și Israel din perspectiva industriei de apărare	128
7.3. Facilitarea regulilor pentru ISD în sectorul de apărare, catalizator al unor parteneriate strategice	130

7.4. Rolul parteneriatelor strategice din perspectiva sporirii influenței internaționale a Indiei	131
7.5. Parteneriatul U.E.-India	132
7.6. Franța, o „nouă Rusie” pentru India?	133
7.7. Germania, partener-cheie al Indiei în sfera progresului economic	135
7.8. Parteneriatul India-Marea Britanie din perspectiva Brexit-ului	137
7.9. Relațiile Indiei cu Țările Nordice și Olanda	139
7.10. Concluzii	143
Referințe bibliografice	144
Concluzii	146

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.11. – China – strategii de re poziționare și extindere a influenței la nivel regional și global

Coordonator: CS I Dr. Sarmiza Pencea

Colectiv de autori: CS I Dr. Sarmiza Pencea; CS II Dr. Andreea Drăgoi; CS II Dr. George Cornel Dumitrescu; CS II Dr. Cristian Moisoiu; CS III Dr. Ana Cristina Bâlgăr; CS III Dr. Daniel Bulin; CS III Răzvan Voinescu

CUPRINS

Partea I / 2018

Noul Drum al Mătăsii și impactul său european. Implicații pentru România

Introducere	6
Capitolul 1. Noul Drum al Mătăsii – principalul instrument de politică externă al Chinei	9
1.1. Schiță a ceea ce știm sau intuim despre Strategia Noului Drum al Mătăsii	9
1.2. Scurtă incursiune-bilanț asupra celor cinci ani de implementare a BRI	15

1.2.1. Conexiunea feroviară China-Europa (China Railway Express)	19
1.2.2. Conexiunea maritimă China-Europa: îngrijorări privind porturile europene ...	21
1.3. Concluzii	25
Referințe bibliografice	27
Capitolul 2. Platforma 16+1 – instrument al implementării Strategiei Noului Drum al Mătăsii în Europa	29
Introducere	29
2.1. Reuniunile Platformei de Cooperare 16+1	29
2.1.1. Lansarea mecanismului de cooperare	29
2.1.2. Etapa de aprofundare a cooperării	31
2.1.3. Primele evaluări ale rezultatelor platformei de cooperare	32
2.1.4. Lansarea Agendei de cooperare pe termen mediu	34
2.1.5. Perioada de temporizare a cooperării (2016-2018)	36
2.2. Investițiile străine chineze în ECE în contextul platformei de cooperare 16+1 ...	38
2.2.1. Aspecte cantitative introductive cu privire la ISD chineze	38
2.2.2. ISD chineze în ECE16	40
2.3. Evoluția schimburile comerciale dintre China și țările ECE16	43
2.3.1. Analiza statistică a evoluției schimburilor comerciale China - ECE	43
2.3.2. Aspecte particulare privind relațiile comerciale ale Chinei cu principalii parteneri din ECE	45
2.4. Comentarii și concluzii	51
Referințe bibliografice	52
Anexe	54
Capitolul 3. Brațul financiar al Strategiei Noului Drum al Mătăsii	57
3.1. Considerații generale privind importanța mecanismelor de finanțare ale Noului Drum al Mătăsii	57

3.2. Banca Asiatică pentru Investiții în Infrastructură	62
3.3. Noua Bancă pentru Dezvoltare	65
3.4. Fondul pentru Drumul Mătăsii	66
3.5. Fondul „Verde” pentru Drumul Mătăsii	67
3.6. Băncile chineze de stat pentru finanțări externe	68
3.7. Concluzii privind riscurile și aspectele pozitive ale finanțărilor acordate în cadrul Noului Drum al Mătăsii	69
Referințe bibliografice	71
Capitolul 4. Impactul Noului Drum al Mătăsii în Europa. Distanța dintre retorica win-win și realitate	72
4.1. Noul Drum al Mătăsii, un nou motor de creștere a economiei chineze	72
4.1.1. Inițiativa Centura și Drumul – succintă incursiune istorică și repere contemporane	72
4.1.2. BRI și platforma „16+1”: motivații, etape evolutive, priorități și impedimente	75
4.2. Conceptul win-win din perspectiva interpretărilor și așteptărilor diferite a părților	82
4.2.1. Studiu de caz: Drumul balcanic al Mătăsii/proiectul feroviar Belgrad-Budapesta	86
4.2.2. Investițiile Chinei în Europa în perioada 2005-2017	88
4.2.2.1. Fluxurile anuale de investiții chineze către țările CEE16	89
4.2.2.2. Stocurile de investiții chineze în țările CEE16	92
Referințe bibliografice	105
Capitolul 5. Programe ale Uniunii Europene privind finanțarea dezvoltării infrastructurale în perioada 2014-2020	108
5.1. Infrastructura de transport	108
5.1.1. Programe europene pentru finanțarea dezvoltării infrastructurii de transport terestru	108

5.1.1.1. Infrastructura de transport terestru la nivel european: stare actuală și performanță, inclusiv în raport cu principalii competitori la nivel mondial	108
5.1.1.2. Repere în evoluția politicilor de dezvoltare a infrastructurii de transport terestru la nivel european	111
5.1.1.3. Instrumente pentru finanțarea dezvoltării infrastructurii de transport terestru la nivel european: mecanisme de planificare, implementare, monitorizare și evaluare, rezultate	113
5.1.1.4. Concluzii	128
Referințe bibliografice	131
5.1.2. Programe europene pentru finanțarea dezvoltării infrastructurii de transport fluvial și maritim	132
5.1.2.1. Introducere	132
5.1.2.2. Programe europene pentru finanțarea dezvoltării infrastructurii de transport fluvial și maritime	138
5.1.2.3. Proiecte prioritare ale TEN-T pentru dezvoltarea infrastructurii de transport fluvial și maritime	145
Concluzii	149
Referințe bibliografice	151
5.2. Infrastructura energetică	152
5.2.1. Politicile energetice ale U.E. pentru perioada 2014-2020	154
5.2.2. Politicile privind infrastructura energetică în perioada 2014-2020	157
Referințe bibliografice	164
Capitolul 6. O prezentare comparativă a condițiilor de finanțare a dezvoltării infrastructurii prin proiecte U.E. vs. finanțare chineză NDM. Opinii privind fezabilitatea combinării și armonizării acestora	166
Concluzii	175

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.12. – Economia Federației Ruse și formele de cooperare în spațiul ex-sovietic

Coordonator: CS II Dr. Andreea-Emanuela Drăgoi

Colectiv de autori: CS I Dr. Virginia Câmpeanu; CS I Dr. Manuela Unguru; CS II Dr. Andreea-Emanuela Drăgoi; CS II Dr. Dorina Clichici; CS III Dr. Ana-Cristina Bâlgăr; CS III Emilia Bălan; CS III Dr. Mihai Bratu; CS Mirela Simion

CUPRINS

Capitolul I. Economia Federației Ruse în cadrul ierarhiei globale a marilor puteri.	
Consecințe ale sancțiunilor internaționale impuse după criza ucraineană	1
I.1. Federația Rusă ca jucător global. Scurtă sinteză a literaturii de specialitate	1
I.2. Contextul impunerii sancțiunilor internaționale împotriva Federației Ruse: efecte și consecințe	5
I.3. Relațiile comerciale și investiționale între Rusia și statele care au impus sancțiuni	10

I.4. Viitorul Rusiei ca putere globală în epoca post-sancțiuni	13
I.5. Concluzii	15
Capitolul II. Federația Rusă ca receptor și furnizor de ISD. Oportunități și provocări în cooperarea cu fostele state sovietice	17
II.1. Repere istorice și ipostaze contextuale în etapele deschiderii față de ISD, în Federația Rusă și fostele state sovietice	17
II.2. Federația Rusă ca receptor de ISD	21
II.2.1. Elemente de teorie economică privind motivațiile ISD, aplicabile în cazul Federației Ruse	22
II.2.2. Tendințe și particularități în evoluția Federației Ruse ca țară receptoare de ISD	28
II.3. Federația Rusă în ipostaza de furnizor de ISD	31
II.3.1. Tendințe recente ale stocurilor de ISD dintre Federația Rusă, țările membre CSI (plus Georgia)	33
II.4. Concluzii	36
Capitolul III. Schimburile comerciale dintre Federația Rusă și statele baltice. Bilanțul primilor trei ani de sancțiuni reciproce	43
III.1. Cadrul tensionat de desfășurare a schimburilor comerciale între Rusia și statele baltice, începând din anii 1990	43
III.2. Letonia: dinamica și mutațiile structurale înregistrate în comerțul cu Rusia ...	45
III.2.1. Poziția geografică a Letoniei – benefică pentru comerț	45
III.2.2. Comerțul Letoniei cu Rusia în perioada sancțiunilor comerciale	46
III.2.3. Efecte ale relațiilor comerciale bilaterale tensionate cu Rusia asupra comerțului exterior al Letoniei	53
Concluzii privind costurile sancțiunilor economice în relațiile dintre Letonia și Federația Rusă	57
III.3. Lituania: dinamica și mutațiile structurale înregistrate în comerțul cu Rusia	59
III.3.1. Caracteristici generale și dezvoltare economică după anul 1990	59

III.3.2. Comerțul Lituaniei cu Rusia în perioada sancțiunilor comerciale	61
III.3.3. Efecte ale relațiilor comerciale bilaterale tensionate cu Rusia asupra comerțului exterior al Lituaniei	64
III.3.4. Concluzii privind impactul sancțiunilor asupra comerțului Lituaniei cu Federația Rusă	67
III.4. Estonia: dinamica și mutațiile structurale înregistrate în comerțul cu Rusia ...	68
III.4.1. Caracteristici generale și dezvoltare economică după anul 1990	68
III.4.2. Comerțul Estoniei cu Rusia în perioada sancțiunilor comerciale	70
III.4.3. Efecte ale relațiilor comerciale bilaterale tensionate cu Rusia asupra comerțului exterior al Estoniei	72
III.4.4. Concluzii privind impactul sancțiunilor în comerțul Estonia – Rusia	74
III.5. Concluzii privind bilanțul ultimilor trei ani de sancțiuni ale Rusiei asupra țărilor baltice	75
Capitolul IV. Poziționarea Federației Ruse în ierarhia statelor care își bazează dezvoltarea economică pe inovare	78
IV.1. Elemente-cheie în sistemul de cercetare-dezvoltare-inovare al Federației Ruse și direcțiile politicii în domeniu	78
IV.2. Estimări cantitative ale evoluției inovării în Federația Rusă și ale factorilor săi determinanți	81
IV.2.1. Evoluțiile în domeniul inovării din Rusia reflectate în rapoartele Forumului Economic Mondial privind competitivitatea globală	82
IV.2.2. Evoluțiile Rusiei în domeniul inovării reliefate de Indicele inovării globale – GII (INSEAD)	91
IV.3. Concluzii	93
Capitolul V. Dezvoltarea sectorului agricol rus și impactul asupra fluxurilor comerciale	95
V.1. Rolul agriculturii în economia Federației Ruse	95
V.2. Structura producției agricole	98

V.2.1. Culturi de câmp	98
V.2.2. Sectorul zootehnic	102
V.3. Aspecte generale privind climatul comercial al Federației Ruse în context internațional	103
V.4. Dinamica comerțului cu mărfuri al Federației Ruse	104
V.5. Evoluția în structură a comerțului cu produse agricole al Federației Ruse	107
V.5.1. Exporturi	107
V.5.2. Importuri	109
V.6. Concluzii	111
Capitolul VI. Cooperarea economică dintre Federația Rusă și Republica Moldova. Oportunități și impedimente	114
VI.1. Introducere	114
VI.2. Relațiile comerciale bilaterale dintre Republica Moldova și Federația Rusă	116
VI.2.1. Subminarea prin embargouri a exporturilor moldovenești de către Federația Rusă	117
VI.2.2. Diminuarea dependenței comerciale a Republicii Moldova de Federația Rusă	121
VI.2.3. Rolul comercial al Republicii Moldova pentru Federația Rusă	123
VI.3. Aspectele cooperării investiționale dintre Federația Rusă și Republica Moldova	125
VI.4. Concluzii	130
Capitolul VII. Proiectul Uniunii Eurasiatice și consecințele asupra cooperării economice în spațiul ex-sovietic	134
VII.1. Momentul constituirii Uniunii Eurasiatice: cauze și obiective	134
VII.2. Structura Uniunii Eurasiatice – etape și deziderate	136
VII.3. Stabilirea Uniunii Vamale și a Pieței Unice (2010-2014)	138
VII.4. Domeniile de acțiune ale UEE și promovarea unor politici coordonate. Oportunități de dezvoltare	141

VII.5. Evaluarea impactului economic al implementării UEE asupra principalilor parteneri din regiune și efectele sale asupra relațiilor economice intra-statale	145
VII.6. Cooperarea internațională a Uniunii Economice Eurasiatice: Acorduri de liber schimb cu țări terțe și grupări regionale	146
VII.7. Provocări pentru viitorul Uniunii Economice Eurasiatice în perioada post-criza ucraineană	150
VII.8. Concluzii	151
Concluzii	154
Anexe	161
Bibliografie	167

Lista Anexelor

Anexa 1. Comerțul mondial al Rusiei în perioada 2007-2017	161
Anexa 2. Principalii parteneri comerciali ai Rusiei în 2017	161
Anexa 3. Comerțul U.E.-Rusia pe grupe de produse, în 2017	161
Anexa 4. Comerțul U.E.- Rusia, pe grupe de produse, în perioada 2014-2017	163
Anexa 5. Organizațiile de cooperare regionale din spațiul post-sovietic	164
Anexa 5.1.1. CIS și OTSC	164
Anexa 5.1.2. UEE și OCS	164
Anexa 6. Integrarea economică regională în spațiul ex-sovietic	166
Anexa 7. Relația Rusiei cu statele CSI în perspectiva anilor 2020	166
Anexa II.1. Fluxurile de ISD receptate de fostele State Sovietice în perioada 2002-2017	39
Anexa II.2. Stocurile de ISD ale Federației Ruse în țările CSI și Rusiei în perioada 2009-2016 – comparație a datelor statistice ale CBR și ale MIM CSI	40

Lista Casetelor

Caseta I.1. Stadiul actual al relațiilor dintre fostele state sovietice și OMC	20
--	----

Caseta II.1. Principale companii investitoare în CSI (plus Georgia) la nivelul anului 2016, în funcție de stocul de ISD	35
Caseta III.1. Reactivarea Ligii Hanseatice în Europa de Nord înainte de Brexit	45
Caseta III.2. Efecte ale embargoului impus de Federația Rusă asupra industriei și exportului de alimente și băuturi ale Letoniei	50
Caseta III.3. Lituania – de la cel mai mare stat din Europa, la stat membru al Uniunii Europene, al NATO și OCDE	60
Caseta III.4. Estonia – drumul lung al independenței	68
Caseta IV.1. Moscova – lider în soluții digitale	81
Caseta IV.2. Elemente metodologice ale indicelui inovării globale – GII	91

Lista Graficelor

Graficul I.1. Ritmul de creștere al PIB în Federația Rusă și principalii contributori (%)	8
Graficul I.2. Comerțul bilateral cu bunuri între U.E. și Federația Rusă	10
Graficul I.3. Investițiile străine directe ale U.E. efectuate și receptate în relația cu Federația Rusă (mld. euro)	11
Graficul I.4. Importurile energetice ale U.E. în 2017 (% din total)	11
Graficul I.5. Comerțul cu bunuri SUA – Rusia (milioane USD)	12
Graficul I.6. Poziția investițională a SUA în Rusia în perioada 2012-2016 (miliarde USD) ...	13
Graficul II.1. Evoluția fluxurilor de ISD receptate de către Federația Rusă în perioada 1992-2017	29
Graficul II.2. Evoluția fluxurilor de ISD generate de Federația Rusă în perioada 2000-2017 (mld. USD)	32
Graficul III.1. Evoluția comerțului bilateral între Letonia și Rusia în 2013-2017, milioane USD	47
Graficul III.2. Dinamica balanței comerciale a Letoniei pe relația cu Rusia în 2013-2017, milioane USD	48
Graficul III.3. Evoluția structurii exportului Letoniei în Rusia în 2013-2016, % din valoarea totală	49

Graficul III.4. Evoluția structurii importului Lituaniei din Federația Rusă în perioada 2013-2016, % din valoarea totală	52
Graficul III.5. Evoluția balanței comerciale a Letoniei în 2013-2017, milioane euro	53
Graficul III.6. Evoluția exportului Letoniei în perioada 1993-2017	54
Graficul III.7. Structura exportului total al Letoniei în 2017	55
Graficul III.8. Dinamica importului total de bunuri al Letoniei, în perioada 1993-2017, milioane euro	56
Graficul III.9. Structura importului total al Letoniei în anul 2017	57
Graficul III.10. Poziția Rusiei ca deținuător pentru exporturile Lituaniei, 2013-2017, miliarde euro	61
Graficul III.11. Balanța comerțului Lituaniei cu Rusia în 2013-2017	62
Graficul III.12. Mutații în structura importului Lituaniei din Federația Rusă în 2013-2016, milioane USD	64
Graficul III.13. Dinamica comerțului exterior al Lituaniei în perioada 2013-2017, milioane euro	64
Graficul III.14. Evoluția deficitului balanței comerciale a Lituaniei în 2013-2017, milioane euro	65
Graficul III.15. Mutații în structura importului total al Lituaniei în perioada 2013-2016, milioane USD.....	67
Graficul III.16. Balanța comerțului Estoniei cu Rusia, 2011-2017, milioane euro	71
Graficul III.17. Dinamica comerțului exterior al Estoniei, miliarde euro	72
Graficul III.18. Balanța comerțului total al Estoniei în 2013-2017, milioane euro	73
Graficul III.19. Structura exportului și a importului Estoniei în anul 2016	74
Graficul IV.1. Rusia: pilonul inovare al GCI - distanța față de top*	84
Graficul IV.2. Rusia: evoluția factorilor determinanți ai inovării* (componente ale Pilonului 12 al GCI)	85
Graficul IV.3. Pilonul inovare din indicele competitivității globale GCI – poziția Rusiei față de alte țări*	86

Graficul IV.4. Capacitatea de inovare – poziția Rusiei față de alte țări*	86
Graficul IV.5. Calitatea institutelor de cercetare – poziția Rusiei față de alte țări*	87
Graficul IV.6. Cheltuielile companiilor cu cercetarea-dezvoltarea – poziția Rusiei față de alte țări*	88
Graficul IV.7. Colaborarea universităților cu industria în cercetare-dezvoltare	89
Graficul IV.8. Disponibilitatea inginerilor și a oamenilor de știință – poziția Rusiei față de alte țări*	89
Graficul IV.9. Brevete/1 milion persoane – poziția Rusiei față de alte țări*	90
Graficul IV.10. Rusia în clasamentul mondial al inovării – distanța față de top*	92
Graficul V.1. Ponderea culturilor de câmp în suprafața cultivată, în anul 2017	98
Graficul V.2. Dinamica producției de cereale în principalele țări	100
Graficul V.3. Ponderea comerțului cu bunuri în PIB și evoluția volumului valoric al comerțului, în perioada 1992-2017	105
Graficul V.4. Dinamica gradelor de acoperire a importurilor prin exporturi și a deschiderii economiei, în perioada 1992-2017	106
Graficul VI.1. Evoluția ratei de creștere a PIB în Republica Moldova și Federația Rusă, în perioada 1997-2017	116
Graficul VI.2. Evoluția schimburilor comerciale bilaterale dintre Republica Moldova și Federația Rusă, în perioada 1997-2017 (în mii de dolari)	117
Graficul VI.3. Evoluția exporturilor de băuturi alcoolice ¹ în Federația Rusă în perioada 2001-2017 (în mii de dolari și în % din valoarea totală a băuturilor alcoolice exportate de Republica Moldova)	118
Graficul VI.4. Evoluția exporturilor de fructe ¹ în Federația Rusă în perioada 2001-2017 (în mii de dolari și în % din valoarea totală a fructelor și preparatelor din legume și fructe exportate de Republica Moldova)	120
Graficul VI.5. Evoluția exporturilor Republicii Moldova către Federația Rusă și România în perioada 1997-2017 (în % în exporturile totale ale Republicii Moldova)	121
Graficul VI.6. Evoluția importurilor Republicii Moldova din Federația Rusă și România în perioada 1997-2017 (în % în exporturile totale ale Republicii Moldova) ..	122

Graficul VI.7. Ponderea exporturilor moldovenești orientate spre Federația Rusă în perioada 2001-2017 (în % din PIB-ul Republicii Moldova)	122
Graficul VI.8. Evoluția exporturilor Republicii Moldova în Federația Rusă și în țările U.E. în perioada 2001-2017 (în % din valoarea totală a exporturilor Republicii Moldova)	123
Graficul VI.9. Produsele exportate de Federația Rusă în Republica Moldova, în 2001 și 2017 (în % din valoarea totală a exporturilor destinate Republicii Moldova)	124
Graficul VI.10. Produsele importate de către Federația Rusă din Republica Moldova, în 2001 și 2017 (în % din valoarea totală a importurilor din Republica Moldova)	124
Graficul VI.11. Fluxurile bilaterale de investiții directe ale Federației Ruse cu Republica Moldova, în perioada 2007-2017 (în milioane de dolari) ...	126
Graficul VI.12. Ponderea stocului de ISD realizate în economia Republicii Moldova de principalele economii investitoare, în 2016 (în % din PIB-ul Republicii Moldova)	127
Graficul VI.13. Stocul de ISD realizate în economia Republicii Moldova de principalele economii investitoare pe componente ale ISD în 2016	128

Lista Tabelelor

Tabelul I.1. Sancțiunile internaționale impuse Federației Ruse – privire de ansamblu	6
Tabelul II.1. Poziția Federației Ruse în ierarhia mondială a țărilor receptoare de ISD și în clasamentul global în funcție de PIB	30
Tabelul II.2. Stocurile de investiții directe între perechi de țări membre ale CSI, la sfârșitul anului 2016	33
Tabelul III.1. Letonia – caracteristici generale și indicatori economici	46
Tabelul III.2. Evoluția importului de gaze naturale al Letoniei din Rusia	52
Tabelul III.3. Principalele produse exportate de Letonia în anul 2017	55
Tabelul III.4. Principalii indicatori economici ai Lituaniei	60
Tabelul III.5. Produse agroalimentare din UE-28 supuse embargoului rus, începând cu august 2014	63

Tabelul III.6. Lituania – evoluția exportului de alimente, băuturi, tutun în spațiul extra-comunitar	66
Tabelul III.7. Principalele caracteristici și indicatori economici ai Estoniei	69
Tabelul III.8. Evoluția ponderii Rusiei în schimburile comerciale ale Estoniei în perioada pre și post sancțiuni economice	70
Tabelul III.9. Efecte comune și specifice ale embargoului Rusiei	76
Tabelul IV.1. Stadiile de dezvoltare: pragul PIB și ponderi ale grupelor de piloni GCI	83
Tabelul V.1. Valoarea adăugată a principalelor sectoare economice, în Federația Rusă	96
Tabelul V.2. Principalii indicatori ai sectorului agricol din Federația Rusă	97
Tabelul V.3. Principalii indicatori ai pieței cerealelor din Federația Rusă	99
Tabelul V.4. Producția agricolă a Federației Ruse pe principalele categorii de produse ... 101	
Tabelul V.5. Balanța comercială și volumul valoric al exporturilor și importurilor de bunuri pe principalele categorii de produse din Federația Rusă	107
Tabelul V.6. Exporturile de produse agricole pe grupe de mărfuri ale Federației Ruse în perioada 2010-2017	108
Tabelul V.7. Ponderea importurilor de produse agricole pe grupe de mărfuri ale Federației Ruse, în perioada 2010-2017	111
Tabelul VII.1. Evoluția structurală a U.E.	139
Tabelul VII.2. Situația actualizată a acordurilor de liber schimb ale Uniunii Economice Eurasiatice	149

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.13. – Noi forme de servicii comercializate la nivel mondial. Servicii de afaceri care încorporează specializare înaltă

Coordonatori: CS II Dr. George Dumitrescu; CS III Dr. Emilia Mary Bălan

Colectiv de autori: CS II Dr. George Dumitrescu; CS III Dr. Emilia Mary Bălan;
CS Dr. Alina Cerasela Avram; AS Cristina Zeldea

CUPRINS

Capitolul 1. Considerații teoretice privind serviciile de afaceri care încorporează specializare înaltă (KIBS)	1
1.1. Introducere	1
1.2. Designul KIBS	9
1.3. Cercetare-dezvoltare	18

1.4. Politicile U.E. în domeniul KIBS	22
1.5. Concluzii	25
Capitolul 2. Comerțul internațional cu servicii de afaceri care încorporează specializare înaltă	31
2.1. Introducere	31
2.2. Metodologia cercetării	32
2.3. Comerțul mondial cu servicii și principalele state participante	33
2.4. Evoluția comerțului cu servicii de afaceri care încorporează specializare înaltă	35
2.5. Structura comerțului cu servicii de afaceri care încorporează specializare înaltă la nivel mondial și în principale țări	37
2.5.1. Serviciile financiare	38
2.5.2. Taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale	40
2.5.3. Servicii de telecomunicații, servicii informatice și servicii de informații ...	42
2.5.4. Servicii de cercetare și dezvoltare	44
2.5.5. Servicii de consultanță profesională și în management	46
2.5.6. Servicii tehnice, servicii legate de comerț și alte servicii pentru întreprinderi	48
2.6. Comerțul României cu servicii de afaceri care încorporează specializare înaltă	50
2.7. Concluzii	52
Capitolul 3. Serviciile de afaceri care încorporează specializare înaltă pe piața din România	55
3.1. Introducere	55
3.2. Specificul serviciilor de afaceri care încorporează specializare înaltă în România	56
3.3. Serviciile de informații și comunicații	58
3.4. Serviciile de intermediere financiară și asigurări în România	66

3.5. Servicii profesionale, științifice și tehnice	71
3.6. Concluzii	74
Capitolul 4. Serviciile de telecomunicații și de publicitate la nivel mondial și marile companii care operează în domeniu	77
4.1. Introducere	77
4.2. Analiza serviciilor de telecomunicații și de publicitate	78
4.2.1. Serviciile de telecomunicații	79
4.2.2. Principalii operatori de telecomunicații după încasările realizate și valoarea de piață a companiei	81
4.2.3. Piața serviciilor de publicitate	90
4.2.4. Cele mai mari companii de publicitate din lume	90
4.3. Concluzii	95
Concluzii	99

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

*6.5.14. – Politica europeană și securitatea aprovizionării cu produse agro-alimentare
în țările Uniunii Europene (Partea I)*

Coordonator: CS I Dr. Virginia Câmpeanu

Colectiv de autori: CS I Dr. Virginia Câmpeanu; CS II Dr. Andreea-Emanuela Drăgoi;
CS III Dr. Mihai Bratu; CS III Dr. Emilia Mary Bălan; CS Simona
Zamșa

CUPRINS

Partea I.

Decalaje economice și sociale intraeuropene.

Politica de dezvoltare durabilă: sănătate și transport

Introducere	1
Capitolul I. Securitatea alimentară – argument principal al politicii agricole comune. Dinamică, obiective, efecte	3

Introducere	3
I.1. Securitatea alimentară – argument principal al Politicii Agricole Comune în ultimii 60 de ani	4
I.2. Securitatea alimentară, crizele globale – alimentară și economică – din anii 2008-2009 și Politica Agricolă Comună	10
I.2.1. Criza alimentară globală din anul 2008	10
I.2.2. Agricultură U.E. în perioada crizei economico financiare globale	11
I.2.3. Reducerea cererii agregate pentru produsele sectorului agricol și măsuri de salvare generate de Politica Agricolă Comună	12
I.2.4. Producția agricolă în U.E. în condiții de criză și post criză	13
I.3. Securitatea alimentară și noua paradigmă a Politicii Agricole Comune pentru perioada 2014-2020	14
I.3.1. Securitatea alimentară în centrul dezbaterilor pentru o nouă reformă a PAC: opinii pro și contra menținerii acestui obiectiv la orizont 2020	15
I.3.2. Schimbări aduse de Reforma PAC 2013	18
I.3.3. Direcții de finanțare a Pilonului I - Agricultură în 2014-2020 pentru asigurarea securității alimentare și nutritive	18
I.4. Perspectivele unei noi reforme a Politicii Agricole Comune pentru 2021-2027	22
I.4.1. De ce o „reformă a reformei” sau critica PAC 2013	22
I.4.2. Viitorul plăților directe	24
I.4.3. Viitorul măsurilor de piață și al mecanismelor de gestionare a riscurilor	25
I.5. Concluzii	26
Referințe bibliografice Capitol I	28
Capitolul II. Analiza securității alimentare în Uniunea Europeană și a factorilor determinanți	30
II.1. Scurtă privire de ansamblu asupra problematicii securității alimentare în U.E.	30
II.2. Evoluția principalilor indicatori privind securitatea alimentară în U.E.	31

II.2.1. Dependența de importuri. U.E. – net importatoare de produse agroalimentare	31
II.2.2. Producția agricolă în U.E.: evoluții, structură, tendințe	39
II.2.3. Evoluții privind producția unor alimente de bază ce reprezintă cheia asigurării securității alimentare în U.E.	41
II.3. Studii de caz	43
II.3.1. Franța	43
II.3.2. Germania	44
II.4. Concluzii	44
Referințe bibliografice Capitolul II	45
Capitolul III. Instrumente pentru asigurarea securității alimentare în Uniunea Europeană	47
Introducere	48
III.1. Obiectivele planului de acțiune al Uniunii Europene (UE) privind securitatea alimentară pentru perioada 2015-2020	52
III.1.1. Obiective strategice	52
III.1.2. Obiective specifice/arie de cuprindere	52
III.1.3. Obiective, priorități și instrumente	55
III.1.4. Ghidarea suplimentară a acțiunilor și instrumentelor care să se adreseze obiectivelor Planului de Acțiune European al alimentației și nutriției 2015-2020	58
Referințe bibliografice Capitolul III	65
Capitolul IV. Prognoza unor determinanți ai securității alimentare la nivel european și global, pe termen scurt și mediu	66
IV.1 Grâu. Evoluția și prognoza pieței mondiale și europene	66
IV.1.1. Analiza factorilor fundamentali pe piața internațională și în Uniunea Europeană	66
IV.1.2. Tendința cotațiilor la principalele burse de profil din lume	73

IV.1.3. Prognoze pe termen mediu privind conjunctura pieței grâului	75
IV.2 Porumb. Evoluția și prognoza pieței mondiale și europene	76
IV.2.1. Evoluția producției, consumului și comerțului cu porumb la nivel mondial și în principalele țări	76
IV.2.2. Tendința cotațiilor pentru porumb la Bursa din Chicago	82
IV.2.3. Previziuni pe termen scurt și mediu a pieței internaționale a porumbului	84
Referințe bibliografice Capitolul IV.1.; IV.2.	85
IV.3. Carne de bovine. Evoluția și prognoza pieței mondiale și europene	86
IV.3.1. Analiza factorilor fundamentali pe piața internațională și în Uniunea Europeană	86
IV.3.2. Principalii exportatori și importatori de carne de bovine în anul 2017 și previziuni pentru 2018	89
IV.3.3. Tendința prețurilor cărnii de bovine pe piața internațională	91
IV.3.4. Previziuni pe termen scurt a pieței internaționale a cărnii de bovine și a prețurilor internaționale	93
Referințe bibliografice Capitolul IV.3.	93
IV.4. Carne de porc. Evoluția și prognoza pieței mondiale și europene	94
IV.4.1. Analiza factorilor fundamentali pe piața internațională și în Uniunea Europeană	94
IV.4.2. Principalii importatori și exportatori de carne de porc în anul 2017 și previziuni pentru 2018	98
IV.4.3. Tendința prețurilor cărnii de porc pe piața internațională	101
IV.4.4. Previziuni pe termen scurt a pieței internaționale a cărnii de porc și a prețurilor internaționale	103
Referințe bibliografice Capitolul IV.4	104
IV.5. Carne de pasăre. Evoluția și prognoza pieței mondiale și europene	105
IV.5.1. Analiza factorilor fundamentali pe piața internațională și în Uniunea Europeană	105

IV.5.2. Principalii exportatori și importatori de carne de pasăre în anul 2017 și previziuni pentru 2018	108
IV.5.3. Tendința prețurilor cărnii de pasăre (pui broiler) pe piața internațională ...	111
IV.5.4. Previziuni pe termen scurt ale pieței internaționale a cărnii de pasăre și ale prețurilor internaționale	112
Referințe bibliografice Capitolul IV.5.	113
Capitolul V. Concluzii	114
Lista Tabelelor:	
Tabel I.1. Evoluția producției agricole în unele state membre UE-28	13
Tabel I.2. Argumente Pro și Contra Politicii Agricole Comune	21
Tabel I.3. Dezvoltarea istorică a Politicii Agricole Comune și a obiectivelor principale	26
Tabel II.1. Importanța zonelor rurale pentru ansamblul economiei comunitare	40
Tabel II.2. Dinamica și structura producției agricole a UE-28	40
Tabel IV.1.1. Producția, consumul și stocurile mondiale de grâu	67
Tabel IV.1.2. Balanța producție-consum a grâului la nivel mondial și la nivel UE-28	71
Tabel IV.1.3. Comerțul mondial cu grâu și făină de grâu, în perioada 2016/17 - 2018/19 ...	72
Tabel IV.1.4. Evoluția prețurilor medii ale grâului la Bursa din Londra	75
Tabel IV.2.1. Producția, consumul și stocurile mondiale de porumb	77
Tabel IV.2.2. Balanța producție-consum de porumb pe plan mondial și în Uniunea Europeană	80
Tabel IV.2.3. Comerțul mondial cu porumb	81
Tabel IV.2.4. Evoluția prețurilor medii ale porumbului american nr. 2	83
Tabel IV.3.1. Principalii producători și consumatori de carne de bovine	87
Tabel IV.3.2. Balanța producție-consum la nivel mondial și în UE-28 la carne de bovine	88
Tabel IV.3.3. Principalii importatori și exportatori de carne de bovine în perioada 2016-2018	90

Tabel IV.4.1. Principalii producători și consumatori de carne de porc pe plan mondial	95
Tabel IV.4.2. Balanța comercială a cărnii de porc la nivel mondial și pe țări	8
Tabel IV.4.3. Evoluția prețurilor medii trimestriale și semestriale ale porcilor vii	102
Tabel IV.5.1. Principalii producători și consumatori de carne de pasăre (pui broiler)	106
Tabel IV.5.2. Balanța producție-consum la nivel mondial și în UE-28 la carne de pasăre ...	108
Tabel IV.5.3. Principalii exportatori și importatori de carne de pasăre (pui broiler)	109

Lista Figurilor:

Figura I.1. Pilonii securității alimentare	4
Figura I.2. Componentele obligatorii ale pachetului național de plăți directe multiple la producătorii agricoli din statele membre ale UE-28 în 2014-2020	20
Figura II.1. Pilonii securității alimentare în U.E.	30

Lista Graficelor:

Grafic I.1. Structura finanțării PAC în exercițiul financiar 2014-2020	19
Grafic II.1. Comerțul cu produse agricole al UE-28, în perioada 2002-2017	32
Grafic II.2. Exporturile și importurile UE-28 pe categorii de produse în anul 2017	32
Grafic II.3. Exporturile și importurile de produse agricole în UE-28, în 2017, pe grupe de produse	33
Grafic II.4. Exporturile, importurile și balanța comercială a UE-28 privind produsele animale în perioada 2002-2017 (miliarde de euro)	34
Grafic II.5. Exporturile, importurile și balanța comercială a UE-28 privind produsele vegetale în perioada 2002-2017 (miliarde de euro)	35
Grafic II.6. Exporturile, importurile și balanța comercială cu produse alimentare	36
Grafic II.7. Principalii parteneri de export și import de produse agro-alimentare ai UE-28, în 2017 (% din valoare totală)	37
Grafic II.8. Principalii parteneri comerciali pentru produse de origine animală ai UE-28, în 2017	37

Grafic II.9. Principalii parteneri de export și import de produse vegetale ai UE-28, în 2017	38
Grafic II.10. Principalii parteneri de export și import de produse alimentare ai UE-28, în 2017	39
Grafic II.11. Producția de cereale din UE-28 în anul 2016	41
Grafic II.12. Producția de carne din UE-28 în anul 2016	42
Grafic II.13. Producția agricolă în Franța în 2017	43
Grafic II.14. Producția agricolă în Germania în 2017	44
Grafic IV.1.1. Suprafața cultivată cu grâu și randamentul mediu la nivel mondial	67
Grafic IV.1.2. Suprafețele însămânțate cu grâu în cele mai importante țări	68
Grafic IV.1.3. Producția, consumul și stocurile finale de grâu pe piața internațională	69
Grafic IV.1.4. Structura consumului mondial de grâu, în ultimele 3 sezoane	70
Grafic IV.1.5. Structura consumului de grâu în principalele țări	70
Grafic IV.1.6. Principalele 5 țări exportatoare de grâu din lume, în ultimele 3 sezoane	73
Grafic IV.1.7. Dinamica mediilor lunare ale cotațiilor grâului, la Bursa de la Chicago ...	74
Grafic IV.2.1. Suprafața cultivată cu porumb și randamentul mediu obținut pe plan mondial în ultimele 3 sezoane	77
Grafic IV.2.2. Producția, consumul și stocurile finale pe piața mondială a porumbului	78
Grafic IV.2.3. Evoluția structurii consumului de porumb în principalele țări	79
Grafic IV.2.4. Principalele 5 țări importatoare de porumb din lume	82
Grafic IV.2.5. Dinamica prețurilor porumbului american galben nr.2, la Bursa din Chicago	84
Grafic IV.3.1. Evoluția producției și a consumului de carne de vită la nivel mondial în perioada 2016-2018	86
Grafic IV.3.2. Balanța comercială cu carne de bovine a UE-28	91
Grafic IV.3.3. Dinamica prețurilor medii lunare de desfacere cu ridicata pentru vite vii de măcelărie, la Bursa din Chicago în 2016 și 2017	92

Grafic IV.4.1. Evoluția producției și a consumului de carne de porc la nivel mondial în perioada 2016-2018	95
Grafic IV.4.2. Dinamica prețurilor medii ale porcilor vii la Bursa din Chicago în 2016 și 2017	102
Grafic IV.5.1. Evoluția producției și a consumului de carne de pui pe plan mondial	105
Grafic IV.5.2. Balanța comercială a cărnii de pasăre (pui broiler) în UE-28	111
Grafic IV.5.3. Evoluția prețurilor pe piața internațională a puilor broiler în 2016 și 2017	111

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.15. – Evaluarea competiției economice dintre Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii și China – situația actuală și de perspectivă – Partea I (continuare din 2017)

Coordonatori: CS III Răzvan Voinescu; CS II Dr. Cristian Moisoiu

Colectiv de autori: CS III Răzvan Voinescu; CS II Dr. Cristian Moisoiu; CS I Sarmiza Pencea, CS II Andreea Drăgoi; CS I Manuela Unguru; CS II Dana Ghițac

CUPRINS

Introducere	11
Capitolul 1. Competiția economică între state și competitivitatea acestora.	
Abordare teoretică, clarificări și încadrări conceptuale	19
1.1. Concurență și competitivitate. Clarificări conceptuale	19

1.2. Competitivitatea internațională a economiilor și justificarea prezenței acesteia în preocupările actuale	22
1.3. Originile conceptului de competitivitate internațională a economiilor	23
1.4. Controverse teoretice contemporane privind competitivitatea internațională a economiilor	27
1.5. Măsurarea competitivității internaționale a economiilor. Indicatori, factori determinanți, clasamente internaționale	28
Capitolul 2. China, Europa și America. Traectoria centrului de greutate economică la nivel global în perspectivă istorică	35
2.1. Ordinea mondială eurocentrică	36
2.2. China, o putere emergentă sau o putere milenară? Tianxia și ordinea mondială sinocentrică	40
2.3. Centrele de greutate economică și dezvoltarea instituțională a Chinei în comparație cu Europa	43
2.4. Mirajul Lumii Noi, Pax Americana și noul centru de greutate economică din America	51
Capitolul 3. Fluxuri internaționale de bunuri, servicii și investiții străine directe. O imagine actuală a competiției economice și a raporturilor comerciale dintre principalii competitori globali	63
3.1. Fluxurile de investiții străine directe în SUA, Uniunea Europeană și China	63
3.2. Comerțul cu bunuri și servicii în SUA, Uniunea Europeană și China	67
3.3. Relația comercială SUA-China: schiță de context	71
3.4. Relația SUA-China: drumul de la co-dependență la decuplare	75
3.5. Războiul comercial SUA-China – derulare și impact	81
3.6. Remarci finale privind războiul comercial SUA-China	101
3.7. Relațiile Federației Ruse cu Uniunea Europeană în epoca post-sancțiuni	103
3.8. Relația Federația Rusă – SUA și impactul celor mai recente sancțiuni impuse de către SUA	105

3.9. Relația Federația Rusă – China: un parteneriat care ar putea redesena coordonatele noii ordini mondiale	108
Capitolul 4. Evoluții posibile ale ordinii economice globale, ca rezultante ale interacțiunilor dintre Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii și China. Oportunități și riscuri pentru România	113
4.1. Provocări globale și consecințe ale acestora până în 2035	114
4.2. Implicații pe termen scurt ale provocărilor globale	120
4.3. Trei scenarii pentru viitorul îndepărtat: Insule, Orbite și Comunități	125
4.4. Reziliența: gradul de pregătire a statelor pentru a răspunde adecvat tendențelor evidențiate de scenariile privitoare la viitor	130
Concluzii	135
Bibliografie	143

Lista tabelelor

Tabelul 1. Acronime utilizate	9
Tabelul 2. Stadiile de dezvoltare: pragurile PIB per capita și ponderile asociate sub-indicilor în indicele compozit GCI	33
Tabelul 3. Estimări și previziuni privind evoluția populației în China, Europa, total Glob (mil. persoane)	43
Tabelul 4. Dezvoltarea urbană în China și Europa, în perioada 750-1850	46
Tabelul 5. Estimări privind PIB/locuitor în China și Europa, în perioada 1-1700 (USD la paritatea din 1990)	47
Tabelul 6. Compararea performanțelor economice în agricultură și industrie în SUA și China, perioada 1933-1994	60
Tabelul 7. Provocări globale și consecințe ale acestora până în 2035: țări dezvoltate	115
Tabelul 8. Provocări globale și consecințe ale acestora până în 2035: țări în dezvoltare și emergente	118
Tabelul 9. Scenariul 1 privind evoluția ordinii globale pe termen lung: Insule	126

Tabelul 10. Scenariul 2 privind evoluția ordinii globale pe termen lung: Orbite	127
Tabelul 11. Scenariul 3 privind evoluția ordinii globale pe termen lung: Comunități	129
Tabelul 12. Pilonii rezilienței statelor	131
Tabelul 13. Analiza comparativă a rezilienței statelor la efectele tendințelor globale: U.E., SUA, China, Rusia și România	132

Lista graficelor

Graficul 1. Produsul intern brut: China,U.E., SUA și Restul lumii (1990-2017, mld. dolari 2011, la PPC)	13
Graficul 2. Produsul intern brut: G7 și Restul lumii (1990-2017, mld. dolari 2011, la PPC) ...	14
Graficul 3. Produsul intern brut: BRICS și Restul lumii (1990-2017, mld. dolari 2011, la PPC)	14
Graficul 4. Produsul intern brut: G20 și Restul lumii (1990-2017, mld. dolari 2011, la PPC)	15
Graficul 5. Evoluția PIB și PIB/capita în prețuri curente internaționale USD2011 în China, Europa și SUA	49
Graficul 6. Evoluția populației în SUA, Europa, China și la nivel global	51
Graficul 7. Evoluția PIB real/capita în SUA, Europa și China, în USD2011	53
Graficul 8. Evoluția productivității muncii (producție orară pe angajat), exprimată în prețuri reale în \$, ajustate la PPC și cu inflația	56
Graficul 9. Evoluția venitului mediu real anual pe familie în SUA, pe quintile de venit, plus a celor mai bogate 5% familii, în perioada 1947-2017, în USD 2017	58
Graficul 10. Creșterea anuală medie pe decade a venitului mediu real pe familie în SUA, pe quintile de venituri, plus a celor mai bogate 5% familii în perioada 1947-2017, comparat cu creșterea medie a productivității muncii, în aceleași decade	58
Graficul 11. Stocul de ISD, intrări și ieșiri, în U.E., SUA și China (miliarde USD)	64
Graficul 12. Intrările și ieșirile anuale de ISD, în/din U.E., SUA și China, 2011-2017 ...	64
Graficul 13. Comerțul total cu mărfuri la nivel mondial, în anul 2017 și ponderea SUA, U.E. și China	68

Graficul 14. Comerțul total cu servicii la nivel mondial, în anul 2017 și ponderea SUA, U.E. și China	68
Graficul 15. Exporturi de bunuri, 2011-2017, Eurostat	69
Graficul 16. Importuri de bunuri, 2011-2017, Eurostat	69
Graficul 17. Exporturi de servicii, 2011-2017, OMC	70
Graficul 18. Importuri de servicii, 2011-2017, OMC	70
Graficul 19. Distribuția exporturilor U.E. pe țări partenere, 2017	71
Graficul 20. Distribuția importurilor U.E. pe țări partenere, 2017	71
Graficul 21. Primii zece parteneri în comerțul cu mărfuri al U.E. în 2017 (% din total)	103
Graficul 22. Importurile energetice ale U.E., principalii parteneri (% din total)	104
Graficul 23. Ritmul de creștere al PIB în Federația Rusă și evoluția componentelor acestuia (%)	106
Graficul 24. Schimburile comerciale China – Rusia (miliarde dolari)	110
Graficul 25. Schimburile comerciale ale Rusiei, 2017 (miliarde dolari)	111
Graficul 26. Evoluția producției agregate pe regiuni, PIB la prețuri constante, exprimat în USD2010	136

Lista figurilor

Figura 1. Indicatorii competitivității internaționale a economiilor	29
Figura 2. Factorii competitivității internaționale a economiilor	30
Figura 3. Diamantul competitivității, Porter	31
Figura 4. Structura indicelui competitivității globale, WEF	32
Figura 5. Europa în urma Păcii de la Westphalia	37
Figura 6. Principalele centre de greutate economică la nivel global, după PIB în anul 2017, calculat în USD la prețuri curente	137

Lista casetelor

Caseta 1. Definiții ale termenilor de concurență și competitivitate	19
---	----

Caseta 2. Semiconductorii – principalul produs de import al Chinei. Cazul ZTE	84
Caseta 3. Cât e de simplă modificarea lanțurilor globale ale valorii ?	86
Caseta 4. Reducerea deficitului comercial american: Care sunt șansele de succes?	90

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.7. – Valurile migrației din statele membre ale Uniunii Europene.
Implicații pe termen mediu și lung

Coordonator: CS II Dr. Alina-Ligia Dumitrescu

Colectiv de autori: CS II Dr. Alina-Ligia Dumitrescu; CS I Dr. Petre Prisecaru;
CS II Dr. Iulia Monica Oehler Șincai; CS III Dr. Paul Calanter;
CS III Dr. Brândușa Covaci

CUPRINS

Capitolul 1. Fenomenul migrației în Uniunea Europeană	4
1.1. Introducere	4
1.2. Teorii privind migrația	6
1.3. Evoluția reglementărilor privind libera circulație a persoanelor în U.E.	8
1.4. Impactul demografic al migrației	9

1.4.1. Valurile migratorii în Uniunea Europeană	9
1.4.2. Prognoza demografică la orizontul anului 2080	12
1.5. Măsuri pentru stimularea integrării migranților	14
1.6. Concluzii	16
Capitolul 2. Impactul migrației asupra unității politice a Uniunii Europene	18
2.1. Introducere	18
2.2. Prioritățile actuale ale Uniunii Europene în materie de migrație	20
2.3. Agenda europeană privind strategia comună în domeniul migrației	21
2.3.1. Dimensiunea internă a politicii Uniunii Europene privind migrația	22
2.3.2. Dimensiunea externă a politicii Uniunii Europene privind migrația	22
2.3.3. Un pachet de reforme bazate pe solidaritate și responsabilitate	24
2.4. Pozițiile divergente ale liderilor europeni privind migrația	25
2.5. Concluzii	30
Capitolul 3. Impactul migrației asupra pieței forței de muncă în Uniunea Europeană	32
3.1. Introducere	32
3.2. Piața muncii în Uniunea Europeană	33
3.3. Integrarea migranților în Uniunea Europeană	35
3.4. Impactul migrației asupra pieței muncii în Uniunea Europeană	37
3.5. Concluzii și recomandări	40
Capitolul 4. Impactul migrației asupra sistemului de educație și de pregătire continuă din statele membre ale Uniunii Europene	42
4.1. Considerente generale privind educația migranților, azilanților și refugiaților la nivelul Uniunii Europene	42
4.2. Programe și proiecte majore ale U.E. în domeniul educației pentru migranți ...	45
4.2.1. Educația școlară pentru migranți	47

4.2.2. Educația pentru migranții adulți	48
4.2.3. Educația și formarea vocațională (VET)	49
4.2.4. Programul pentru învățarea limbilor străine destinat migranților	49
4.3. Educația dedicată migranților adulți în unele state membre ale U.E.	50
Capitolul 5. Componenta migrației în cadrul politicii de securitate și apărare comune	54
5.1. Introducere	54
5.2. Situația fenomenului migraționist în Uniunea Europeană în anul 2017	55
5.2.1. Trecuri ilegale de frontieră	55
5.2.2. Intrări clandestine	58
5.2.3. Aspecte ale migrației în cadrul Uniunii Europene	59
5.3. Combaterea terorismului și a infracționalității transfrontaliere cauzate de migrația ilegală	61
5.3.1. Rolul polițiștilor de frontieră în combaterea terorismului	61
5.3.2. Impactul criminalității transfrontaliere maritime asupra Europei	64
5.3.3. Interviuurile dezvăluie principalele moduri de acțiune	68
5.3.3.1. Analiza tiparelor migratoare	68
5.3.3.2. Analiza modelelor de contrabandă	70
5.3.4. Traficul de ființe umane: vulnerabilități la frontierele externe	71
5.4. Metode utilizate de Uniunea Europeană pentru combaterea migrației ilegale	74
5.4.1. „Centrele controlate” în statele membre ale Uniunii Europene	74
5.4.2. Funcționalitatea juridică și practică a opțiunilor de debarcare	75
Capitolul 6. Concluzii și recomandări	81

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.1. – Contribuții la elaborarea unei metodologii de cuantificare a gradului de dezvoltare regională și locală în România

Coordonator: Acad. Păun Ion Otiman

Autor: Acad. Păun Ion Otiman

CUPRINS

Capitolul 1. Dezvoltarea regională	1
1.1. Dezvoltarea regională în Uniunea Europeană	1
1.2. Împărțirea administrativ-teritorială a României în decursul timpului	8
1.3. Regionalizarea actuală a României	12
Capitolul 2. Regiunile de dezvoltare ale României	16
2.1. Regiunea de Dezvoltare Nord-Est	16
2.2. Regiunea de Dezvoltare Sud-Est	18

2.3. Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia	19
2.4. Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia	21
2.5. Regiunea de Dezvoltare Vest	22
2.6. Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest	24
2.7. Regiunea de Dezvoltare Centru	25
2.8. Regiunea de Dezvoltare București – Ilfov	27
Capitolul 3. Dezvoltarea regională a României – argumente și principii de optimizare structurală și funcțională	29
3.1. Regionalizarea administrativă – un principiu al democratizării europene	29
3.2. Structura administrativă și dezvoltarea regională a României	30
3.3. Structuri regionale proprii și asociate ale administrației regionale	31
3.4. Consiliul și Agenția de Dezvoltare Regională (CDR și ADR)	32
3.5. Poziția instituțională a regiunii în raport cu statul	33
3.6. Propunere de Lege a dezvoltării regionale a României	34
Capitolul 4. Dezvoltarea locală rurală – concepte, modele, politici	36
4.1. Conceptul de dezvoltare rurală	37
4.2. Modelul sectorial: dezvoltarea rurală centrată pe rolul agriculturii	38
4.3. Modelul redistributiv: dezvoltarea rurală ca reducere a diferenței dintre zonele rurale slab dezvoltate și restul economiei	39
4.4. Modelul teritorial: dezvoltarea rurală ca dezvoltare a interrelațiilor din cadrul economiei locale	41
4.5. Dezvoltarea rurală și rolul agriculturii	45
4.6. Dezvoltare rurală și dezvoltare locală	46
4.7. Dezvoltarea rurală și politicile rurale în Europa	48
4.8. Dezvoltarea rurală durabilă o necesitate pentru România	50

Capitolul 5. Metodologia de cuantificare a gradului de dezvoltare regională și locală a României	56
5.1. Metodologia de cuantificare a gradului de dezvoltare rurală locală	56
5.2. Caracterizarea nivelului de dezvoltare rurală al județelor, regiunilor de dezvoltare și regiunilor istorice ale României	63
5.3. Gradul de dezvoltare economică	65
Concluzii	69
Bibliografie	72
Anexe	74
Date monografice a comunei	129

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.2. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 și implicațiile acestora la nivel regional – (temă pe trei ani: 2018-2020)

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Lucian Luca

Colectiv de autori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Lucian Luca; Daniela Giurca

CUPRINS

Posibile opțiuni ale României în implementarea
Politicii Agricole Comune post-2020

1. Viitorul PAC și alocările bugetare conform propunerilor Comisiei Europene	3
2. Performanțele sectoriale ale agriculturii românești după aderarea la Uniunea Europeană	20
3. Problema reducerii și plafonării plăților directe pentru fermele din România	35
4. O tipologie a exploatațiilor profesionale din România la nivel regional	51
5. Planul național strategic PAC: teme de reflecție pentru România	63

Bibliografie	74
Anexe	75

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune
asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019)*

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autori: CS II Dr. Iuliana Ionel; Corina Sâman

CUPRINS

Constrângeri și oportunități pe filiera cărnii de porc din România

Rezumat	3
Introducere	3
Stadiul cunoașterii	5
Material și metodă	7
Rezultate și discuții	8
1. Piața mondială a cărnii de porc	8

2. Piața mondială a furajelor	15
3. Piața cărnii de porc românească	17
4. Volatilitatea prețurilor pentru carnea de porc în România și în U.E.	25
5. Pesta porcină africană	27
Concluzii	41
Bibliografie	44

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune
asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019)*

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Cornelia Alboiu

CUPRINS

*Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul PAC
asupra filierei legumelor din România*

Rezumat	3
1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii în domeniu	4
3. Datele și metodologia folosită	5

4. Competitivitatea sectorului horticola prin prisma viabilității/profitabilității sectorului horticola	7
4.1. Valoarea adăugată netă agricolă	7
4.2. Venitul familial agricol	8
5. Competitivitatea sectorului horticola prin prisma eficienței producției	10
5.1. Productivitatea agricolă a terenului	10
5.2. Productivitatea agricolă a muncii	10
5.3. Productivitatea totală a factorilor	11
5.4. Randamente medii la hectar	12
5.5. Ponderea costurilor în producția totală	13
6. Impactul politicii agricole asupra sectorului horticola	14
6.1. Ponderea subvențiilor în venitul net al fermei	14
6.2. Sprijinul cuplat acordat sectorului horticola	15
Concluzii	17
Bibliografie	18

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Diana-Maria Drigă

CUPRINS

Efectele măsurilor din cadrul PAC asupra evoluției
sectorului plantelor oleaginoase din România

Rezumat	3
Stadiul cunoașterii	4
Material și metodă	5
Rezultate și discuții	6
1. Contextul european	6

2. Măsuri de sprijin	7
3. Suprafețe și producții	11
4. Procesarea plantelor oleaginoase și depozitarea	21
5. Consumul și gradul de autoaprovizionare	22
6. Prețul de vânzare	24
7. Comerțul cu plante oleaginoase	26
Concluzii	28
Bibliografie	31

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Viorica Gavrila

CUPRINS

Filiera Fructelor în contextul PAC. Efecte și provocări

Rezumat	2
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii în domeniu	5
3. Material și metoda de cercetare	12
4. Rezultate și discuții	13
Contextul european	13

Starea actuală a livezilor din România	15
Finanțarea sectorului – efecte și provocări	16
Măsuri	16
Efecte: suprafețe, producții, randamente	17
Efecte în fermele specializate în fructe	19
Efecte asupra forței de muncă/vârstei managerilor	21
Productivitatea muncii și productivitatea totală – comparații între ferme specializate	24
Consumul de fructe și gradul de autoaprovizionare	27
Industria de prelucrare a fructelor	28
Comerțul cu fructe proaspete și procesate – contextul European	31
Comerțul României cu fructe proaspete și procesate	33
Structura importului și exportului de fructe proaspete și procesate în 2017	36
Concluzii	40
Bibliografie	41

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Mariana Grodea

CUPRINS

Consecințele aplicării PAC asupra dezvoltării sectorului
de creștere a bovinelor din România

Rezumat	3
Cuvinte cheie	3
Stadiul cunoașterii	3
Material și metodă	6
Rezultate și discuții	7

1. Finanțarea sectorului de creștere a bovinelor în perioada 2007-2017	7
2. Efectele măsurilor de finanțare în perioada 2007-2017 asupra dezvoltării sectorului de creștere a bovinelor	15
2.1. Efective de bovine	16
2.2. Producții de lapte și carne de bovine	17
2.3. Colectarea laptelui	22
2.4. Dimensiunea economică a exploatațiilor de bovine	23
2.5. Prețuri	26
2.6. Import/export	27
Concluzii	30
Bibliografie	33

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Mihaela Kruzslিকা

CUPRINS

Influența măsurilor din cadrul PAC asupra filierei cerealelor din România

Rezumat	3
1. Introducere	3
Contextul mondial	5
Contextul european	5
Contextul național	5
2. Stadiul actual al cunoașterii problemei	6

3. Material și metode de cercetare	7
4. Rezultate și discuții	8
Contextul european	8
Situația existentă	10
Prețuri	11
Gradul de autosuficiență	12
Importul și exportul de cereale	14
Numărul și dinamica exploatațiilor specializate în cultura cerealelor	15
Dimensiunea fizică a fermelor specializate în cultura cerealelor, în profil național, și dinamica acesteia în perioada postaderare la U.E.	15
Dimensiunea economică a exploatațiilor specializate în cultura cerealelor în profil regional	19
Depozitarea	24
Măsuri de sprijin	24
5. Concluzii	27
Bibliografie	28
Lista tabelelor	30
Lista figurilor	30

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.5. – Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Gheorghe Hurduzeu

Colectiv de autori: CS II Dr. Gheorghe Hurduzeu, Cristian Kevorchian, Camelia Gavrilescu

CUPRINS

Riscurile în agricultura României.
Strategii, politici, instrumente de gestiune și control

Rezumat	1
1. Introducere	2
2. Stadiul cercetării în domeniu	4
3. Material și metode de cercetare	24
4. Rezultate și discuții	38

5. Concluzii	65
Bibliografie	68
Anexă.....	71
Lista casetelor	83
Lista figurilor	84

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.5. – Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Gheorghe Hurduzeu

Autori: Cristian Kevorchian; CS II Dr. Gheorghe Hurduzeu

CUPRINS

Tehnologii Blockchain pentru acoperirea riscului meteorologic
din agricultură prin asigurări parametrice

Rezumat	1
1. Introducere	2
2. Stadiul cercetării în domeniu	4
3. Materiale și metode de cercetare	6
3.1. Preliminarii teoretice	6

4. Rezultate și discuții	8
4.1. Blockchain și consens	8
4.2. Tranzacții și „Smart Contracts” (Contracte Inteligente)	9
4.3. Asigurări parametrice pentru risc meteorologic în agricultură	11
4.4. Aplicabilitate în asigurările din agricultură	14
5. Concluzii	16
6. Bibliografie	17

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.5. – Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Gheorghe Hurduzeu

Autor: Dr. Mirela-Adriana Rusali

CUPRINS

Evaluări asupra sectoarelor de prelucrarea alimentelor din România
în context european – performanțe și factori de risc

Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Stadiul cunoștințelor în domeniu	4
3. Materiale și metode de cercetare	6
4. Rezultate și discuții	8

4.1. Profilul sectorului de prelucrare agroalimentară în statele UE-28	8
4.1.1. Disparități ale potențialului de dezvoltare în industria alimentară	15
4.1.2. Gradul de convergență în sectoarele industriei alimentare din UE-28	19
4.1.3. Disparități regionale ale întreprinderilor alimentare din România	24
4.2. Inovarea în sectorul agroalimentar	32
5. Concluzii și observații	47
Bibliografie	49
Lista figurilor	50
Lista tabelelor	50

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.6. – Evaluarea politicilor de agro-mediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilă

Autor: Nicole-Livia Petculescu

CUPRINS

Tendențe europene în siguranța alimentară reflectate
în sectorul agroalimentar românesc

Rezumat	1
1. Introducere	3
2. Stadiul cercetării în domeniu	5
3. Material și metode de cercetare	6
4. Rezultate și discuții	7

4.1. Aspecte generale	7
4.2. Procesul global de analiză a riscului (Risk Assessment)	9
4.3. Problematika siguranței alimentare la nivelul U.E.	17
4.4. Problematika siguranței alimentare în România	25
4.5. Standardul dublu al produselor alimentare în cadrul pieței unice europene	28
5. Concluzii	33
Bibliografie	37
Lista tabele	38

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.6. – Evaluarea politicilor de agro-mediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilă

Autor: Crina Turtoi

CUPRINS

*Evoluția principalilor indicatori de agro-mediu
cu privire la utilizarea terenului agricol în România*

Rezumat	1
1. Introducere	2
2. Stadiul cercetării în domeniu	3
3. Material și metode de cercetare	4
4. Rezultate și discuții	5

4.1. Dinamica structurii suprafeței exploatațiilor agricole și a mărimii medii a exploatației în perioada 2002-2016	5
4.2. Dinamica practicilor de utilizare a terenului agricol în perioada 2002-2016	6
4.3. Dinamica practicilor de creștere a animalelor, în perioada 2002-2016	9
5. Concluzii	13
Bibliografie	14
Anexe	15
Lista tabelor	28
Lista graficelor	29

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: CS II Dr. Marioara Rusu

CUPRINS

Metode de evaluare a efectelor socioeconomice
și de mediu a practicilor agroecologice

Rezumat	3
1. Introducere	3
2. Material și metodă	4
3. Rezultate și discuții	5
3.1. Agroecologia	5
3.1.1. Definiții și caracteristici	6

3.1.2. Beneficiile socioeconomice ale agroecologiei	14
3.1.3. Sisteme de agricultură ecologică	18
3.1.4. Agricultură ecologică vs. agricultura convențională	20
3.1.5. Metode de evaluare a efectelor socioeconomice și de mediu a practicilor agroecologice	22
3.2. Sisteme agricole cu inputuri scăzute (LIFS)	26
3.2.1. Definiții și caracteristici	26
3.2.2. Sisteme agricole cu inputuri scăzute în U.E.	29
3.2.3. Metode de evaluare a sistemelor agricole cu inputuri reduse	33
3.3. Agricultură organică	36
3.3.1. Definiții și principii	36
3.3.2. Etape principale în dezvoltarea agriculturii organice	42
3.3.3. Cadrul legislativ și instituțional privind agricultura organică în România	45
3.4. Provocări și opțiuni privind adoptarea practicilor agroecologice	50
4. Concluzii	56
Bibliografie	58

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Elisabeta Roșu

CUPRINS

Metode de evaluare a schemei de susținere
a zonelor defavorizate/zone cu constrângeri naturale

1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii problemei	4
3. Material și metodă	6
4. Rezultate și discuții	7
4.1. PNDR 2007-2013 versus PNDR 2014-2020	7
4.2. Zone defavorizate în U.E.	12

4.3. Zone defavorizate în România	16
4.3.1. Zone defavorizate în România – PNDR 2007-2013	16
4.3.2. Zone defavorizate în România – PNDR 2014-2020	18
4.3.3. Plăți compensatorii, beneficiari, condiții de eligibilitate	23
Concluzii	26
Bibliografie	29
Anexe	30

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Lorena Chițea

CUPRINS

Metode de evaluare a impactului direct și indirect
al politicilor de dezvoltare rurală asupra gospodăriilor rurale

Introducere	3
Necesitatea evaluării impactului politicilor de dezvoltare rurală asupra spațiului rural și implicit asupra gospodăriei rurale	3
Stadiul cunoașterii	3
Politica de dezvoltare rurală europeană și românească – evoluție	3

Situația gospodăriei rurale românești sub impactul politicilor agricole comune/ politicilor de dezvoltare rurală	5
Evaluarea impactului politicilor de dezvoltare asupra gospodăriei rurale	6
Material și metodă	10
Consultarea literaturii recente cu privire la metodele de evaluare socioeconomică a gospodăriei rurale sub impactul politicilor de dezvoltare rurală	10
Rezultate și discuții	12
Principalele coordonate privind modelul de evaluare a impactului socioeconomic al dezvoltării rurale asupra gospodăriei românești	13
Concluzii	39
Bibliografie	40

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Mihai Alexandru Chițea

CUPRINS

Model teoretic al competitivității teritoriale,
după tipologia urban-rural

Introducere	3
Stadiul cunoașterii problemei	4
Teorii și elemente conceptuale în domeniul competitivității	4
Metode/modele de evaluare a competitivității la nivel internațional	6
Contribuții naționale în domeniul evaluării competitivității teritoriale	7
Metodologia utilizată	9

Rezultate și discuții	10
Selecția indicatorilor	10
Prelucrarea datelor statistice	15
Arhitectura modelului	16
Concluzii	20
Bibliografie	22

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Elena Sima

CUPRINS

Metode de evaluare a impactului
economic, social și de mediu a turismului rural

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii problemei	5
3. Material și metodă	9
4. Rezultate și discuții	10
4.1. Impactul economic, social și ecologic al activității de turism	10

4.1.1. Particularitățile economico-sociale ale activităților de turism rural	10
4.1.2. Impactul activităților de turism asupra mediului înconjurător	14
4.2. Metode și tehnici pentru analiza activităților de turism	16
4.2.1. Analiza multidisciplinară a activităților de turism	17
4.2.2. Metode de obținere a informației statistice	20
4.3. Sistemul de indicatori utilizați în analiza activităților turistice	23
4.3.1. Criterii de clasificare a indicatorilor turistici	23
4.3.2. Sistemul european de indicatori turistici	26
4.3.3. Sistemul național de indicatori turistici	28
5. Concluzii	32
Bibliografie	33

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Dan-Marius Voicilaș

CUPRINS

Metode pentru evaluarea măsurilor de sprijinire
a investițiilor din cadrul politicii de dezvoltare rurală

Rezumat	3
Introducere	4
1. Interesul pentru tema de cercetare	4
2. Obiective	5
3. Metodologie și date	5
4. Cercetări anterioare	6

5. Rezultate previzibile	6
Abordări teoretice	8
1. Conceptul de investiție	8
2. Sursele de finanțare a investițiilor	10
3. Conceptul de eficiență economică a investițiilor	14
4. Indicatori de eficiență economică a investițiilor	16
Bibliografie	20

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Sorinel Ionel Bucur

CUPRINS

*Metode de evaluare a impactului politicilor de dezvoltare rurală
asupra nivelului de dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare
din mediul rural românesc*

I. Introducere	3
II. Stadiul cunoașterii	4
III. Metodologie utilizată	8
IV. Rezultate obținute	9

IV.1. Considerații privind sursele de finanțare a infrastructurii tehnico-edilitare din spațiul rural românesc	9
IV.2. Metode de evaluare a impactului măsurilor de politică de dezvoltare rurală asupra nivelului de dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare din mediul rural românesc	17
V. Concluzii	27
VI. Bibliografie	28

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.8. – Responsabilitatea socială în dezvoltarea regională și locală

Coordonator: CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: Violeta Florian

CUPRINS

Responsabilitatea socială – de la concept la practică
în dezvoltarea regională și locală

Rezumat	3
Introducere	4
Material și metodă	5
Rezultate	5
Responsabilitate socială - dinamică cognitivă	5
Responsabilitatea socială - dinamică strategică	13

Responsabilitatea socială în universul cercetării	22
Concluzii	29
Bibliografie	31

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.8. – Responsabilitatea socială în dezvoltarea regională și locală

Coordonator: CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

CUPRINS

Responsabilitatea socială în dezvoltarea regională și locală

Rezumat	2
I. Introducere	3
II. Creșterea inteligentă ca mecanism de promovare a responsabilității sociale la nivel regional	4
II.1. Creșterea regională inteligentă	6
III. Aspecte metodologice	8
IV. Rezultate și discuții	12

IV.1. Background regional	12
IV.2. Cartograma inteligenței regionale în România	14
IV.2.1. Evaluarea inteligenței regionale în România	16
IV.2.2. Convergență și inteligență regională – studiu de caz în regiunea Sud Est ...	21
V. Concluzii	25
Referințe	27
Anexe	29

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.9. – Agricultura României 1918-2018

Coordonatori: CS II Dr. Camelia Gavrilăscu; CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: CS II Dr. Camelia Gavrilăscu

CUPRINS

Evoluții istorice ale comerțului agroalimentar
– de la perioada postbelică până în prezent

Rezumat	1
1. Introducere	2
2. Stadiul cercetării în domeniu	4
3. Material și metode de cercetare	5
4. Rezultate și discuții	8

4.1. Tendințe economice, politice și comerciale în perioada postbelică (1950-1989)	8
4.2. CAER – organizație politico-economică suprastatală a blocului țărilor socialiste	12
4.3. Comerțul exterior al României în perioada 1950-1989	13
4.4. Comerțul exterior cu produse agricole și alimentare în perioada 1950-1989	22
4.5. Raportul între produsele prelucrate și produsele de bază în comerțul exterior agroalimentar românesc în perioada 1961-1990	29
4.6. Regimul și politicile comerciale la produsele agroalimentare în perioada 1990-2000	32
4.7. Raportul dintre mărfurile agricole și produsele prelucrate 1991-2000	42
4.8. Comerțul internațional agroalimentar românesc în perioada pre și postaderare	46
4.9. Raportul dintre mărfurile agricole și produsele prelucrate în perioada 2000-2017 ...	60
5. Concluzii	64
Bibliografie	67
Lista tabelelor	69
Lista figurilor	70

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.9. – Agricultura României 1918-2018

Coordonatori: CS II Dr. Camelia Gavrilescu; CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autori: Cecilia Alexandri, Lucian Luca

CUPRINS

Agricultura României 1918-2018

1. Perioada 1919 – 1947: Extinderea micilor exploatații țărănești	2
2. Perioada 1948 – 1989: Transformarea socialistă a agriculturii	8
3. Perioada 1990 – 2018: Integrarea agriculturii în economia de piață	13
4. Considerații finale	19
Bibliografie	25

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.9. – Agricultura României 1918-2018

Coordonatori: CS II Dr. Camelia Gavrilescu; CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: Corina Dinculescu

CUPRINS

100 de ani de recensăminte în România

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii problemei	6
3. Material și metodă	6
4. Rezultate și discuții	7
4.1. Recensămintele populației din secolul XX	7

4.1.1. Istoric	8
4.1.2. Un secol de recensăminte de populație – în cifre și imagini	17
4.2. Recensămintele agricole din secolul XX	32
5. Concluzii	36
6. Bibliografie	37
7. Anexe	39

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.9. – Agricultura României 1918-2018

Coordonatori: CS II Dr. Camelia Gavrilescu; CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: Anca Marina Izvoranu

CUPRINS

Fiscalitatea și sistemul fiscal – repere de după 1859

1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii problemei	3
3. Material și metode de cercetare	4
4. Rezultate și discuții	4
4.1. Primii pași în descoperirea sistemului fiscal	4
4.2. Crearea și dezvoltarea sistemului fiscal Românesc	7

4.2.1. Fiscalitatea din Țările Romane – Regulamentele Organice din Muntenia și Moldova	8
4.2.2. Fiscalitatea de la Regulamentele Organice la Convenția de la Paris (1858)	11
4.2.3. Fiscalitatea din perioada domniei domnitorului Alexandru Ioan Cuza și Primul Război Mondial	12
4.2.4. Fiscalitatea în perioada interbelică	15
4.2.5. Fiscalitatea în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial	18
4.2.6. Fiscalitatea în perioada comunistă	18
5. Concluzii	20
Bibliografie	22

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.9. – Agricultura României 1918-2018

Coordonatori: CS II Dr. Camelia Gavrilesco; CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: Camelia Toma

CUPRINS

Aspecte ale evoluției fiscalității în agricultura României
în perioada 1918-2018 (partea a II-a, perioada 1918-1989)

Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Stadiul cercetării în domeniu	4
3. Material și metode de cercetare	7
4. Rezultate și discuții	8

4.1. Rolul și evoluția fiscalității în perioada anterioară Marii Uniri din 1918	8
4.2. Politicile fiscale aplicate în perioada 1918-1945 – context general	12
4.3. Politica fiscală aplicată în agricultură, în perioada 1918-1939	15
4.4. Considerații privind condițiile de muncă și de viață ale țăranimii în perioada 1918-1939	19
4.5. Politicile economico-fiscale în perioada 1945-1962	22
4.5.1. Contextul economico-social al perioadei 1945-1947	22
4.5.2. Politica cotelor și raționalizarea produselor agroalimentare	23
4.6. Etapa de început (1949-1953)	30
4.7. Politica fiscală în perioada 1949-1989 – considerații generale	32
4.8. Politica fiscală din agricultură în perioada 1949-1989	36
4.8.1. Sistemul fiscal din agricultură în perioada 1949-1953	36
4.8.2. Sistemul cotelor obligatorii din perioada 1952-1956	41
4.8.3. Sistemul impozitelor și taxelor locale în mediul rural în perioada 1952-1981	45
4.8.4. Sistemul impozitelor agricole în perioada 1968-1989	46
4.9. Politica fiscală din agricultură – retrospectivă 1918-2017	57
Concluzii	59
Bibliografie	60
Anexe	63
Listă de tabele	68
Listă de figuri	70

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIETII

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.4. – Istoria socială a României 1918-2018

Coordonatori: CS I Dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R.; CS II Dr. Iulian Stănescu

Colectiv de autori: CS I Dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R.; CS II Dr. Iulian Stănescu;
CS II Dr. Monica Șerban; CS II Dr. Mihnea Preotesei; CS III Dr. Delia
Bădoi; CS III Dr. Sebastian Țoc; CS III Dr. Laurențiu Tănase;
CS III Dr. Cătălin Berescu; CS III Dr. Ciprian Tudor; CS III Dr. Ștefan
Lipan; CS III Drd. Mihai Dumitru; CS III Drd. Ionuț Anghel;
CS Drd. Livia Ștefănescu

CUPRINS

Cuprins	3
Lista tabelelor	5
Lista figurilor	6
România socială 1918-2018	7

O istorie socială	7
Este România la o răscruce?	8
Structura socio-ocupatională a populației României (1918-2018)	10
Perioada interbelică	10
Al Doilea Război Mondial și primii ani postbelici (1940-1947)	12
Perioada comunistă (1948-1989)	14
Tranziția și noul capitalism (1990-2018)	16
Structura etnică a României în perioada 1918-2018	24
Introducere	24
Politica cetățeniei în perioada formării statului-națiune român (1859-1914)	24
Minoritatea romă în istoria României: scurt excurs istoric	33
Are România nevoie de politici de migrație de revenire	44
Politicile de migrație de revenire și atitudinile față de ele: o scurtă introducere asupra subiectului	45
Sunt politicile de migrație dezirabile pentru România?	50
Ce fel de măsuri de sprijin ar trebui să includă politica de migrație de revenire a României?	53
Discuții	56
Politica tranziției și schimbarea structurii sociale în România	58
Viziunea tranziției postsocialiste	58
Alternative de relansare a dezvoltării României. Strategii ale tranziției și programele partidelor politice	61
Procesul de privatizare	66
Starea de spirit a populației în perioada postsocialistă	69
Tranziție și schimbare în structura ocupării în România, din 1990 până în prezent	74
Structura ocupării pe ramuri industriale în perioada tranziției	75

Precaritatea și flexibilitatea ocupării	81
Îngrijind copiii instituționalizați, devenind #oamenii frumoși în România	88
Aspecte teoretice	90
Clasa și clasa de mijloc în România	91
Concluzii	103
Relația sărăcie-sărăcie în muncă în perioada postcomunistă. Evoluții, cauze, mecanisme, factori	108
Context. Obiective. Abordare metodologică	108
Sărăcie și sărăcie în muncă în context european, național, regional și local	110
Concluzii	123
Stratificarea socială a României: un veac de frământări sociale 1918-2018	126
Comportamentul religios și relația Stat - Biserică în România și influența acestora în transformările sociale ale țării în sec. al XX-lea: evoluții, cauze, perspective	134
Viața religioasă în perioada interbelică	134
Viața religioasă în perioada comunistă	137
Religia în perioada de tranziție – postcomunistă	143
O călătorie între ghetouri. Copii romi în tabere din Europa	153
Tabăra de migranți romi de la Bobigny, în nord-estul Parisului	153
Copilul ca obiect politic	155
Migrație	160
Istoria socială a consumului de film din România. Situația consumului de film la televiziuni 2012-2018	162
Filme în cinematografe	163
Filme la TV	164

Lista tabelelor

Tabel 1. Structura exploatațiilor agricole pe clase de mărime	10
---	----

Tabel 2. Populația activă și populația inactivă, pe medii	20
Tabel 3. Structura etnică (total și în mediul urban) la recensământul din 1930 în cele trei provincii alipite (%)	29
Tabel 4. Numărul romilor la recensămintele din perioada 1930-2011	40
Tabel 5. Populația după etnie la recensămintele 1930-2011	41
Tabel 6. Structura eșantionului în funcție de țara de destinație și de categoria de educație	50
Tabel 7. Produsul intern brut per capita în anul 1990, exprimat în dolari	60
Tabel 8. În privința structurii ocupării, se poate constata faptul că România, alături de Republica Cehă, a avut una dintre cele mai mari ponderi ale populației ocupate în industrie, mai mult decât celelalte țări foste socialiste și mult peste media țărilor UE 15. Mai mult, România avea în 1990 cea mai mare pondere a populației ocupate în agricultură din Europa: aproape 30%. De altfel, singurele țări care depășeau 20% erau Polonia (25%) și Grecia (24%), țările dezvoltate având sectorul serviciilor mult mai dezvoltat (în medie, 6 din 10 persoane din țările UE 14 erau ocupate în servicii). Prin contrast, România avea aproximativ 27% populație ocupată în servicii, mult sub media U.E. și mai puțin decât celelalte țări foste socialiste unde aproximativ 4 din 10 persoane erau ocupate în acest sector	60
Tabel 9. Structura ocupării pe ramuri de activitate (%)	60
Tabel 10. Satisfacția cu viața (2015)	71
Tabel 11. Estimarea veniturilor în raport cu necesitățile – 2010	71
Tabel 12. Aprecierea diferențelor de venit din România	71
Tabel 13. Aprecierea viitorului comparativ cu prezentul	72
Tabel 14. Aprecierea schimbărilor din societatea românească de după 1989	72
Tabel 15. Rata ocupării în România, comparativ cu UE28 și UE15, 2017 (în procente din totalul ocupării/persoane active 15-64 ani)	83
Tabel 16. România în context european – riscul de sărăcie și exluziune socială	110
Tabel 17. Rata sărăciei relative și a deprivării materiale la persoane ocupate/neocupate. România în context UE	111

Tabel 18. Rata sărăciei și sărăciei în muncă la nivel regional – date ABF, EUSILC, SIPOCA 4	111
Tabel 19. Ierarhia regiunilor din perspectiva sărăciei și sărăciei în muncă	112
Tabel 20. Primele 10 cele mai puțin sărace/sărace în muncă județe	113
Tabel 21. Cele mai sărace/sărace în muncă 10 județe	113
Tabel 22. Media comparativă a ratelor sărăciei/sărăciei în muncă ponderate-neponderate	115
Tabel 23. Ratele sărăciei relative pe tipuri de familii/tipuri de persoane ocupate în funcție de statutul ocupațional (date EU-SILC, 2015)	119
Tabel 24. Rate ale sărăciei relative în funcție de statutul ocupațional (date ABF, fără autoconsum)	119
Tabel 25. Rate ale sărăciei relative în funcție de statutul ocupațional (date ABF, cu autoconsum)	119
Tabel 26. Coeficienți de corelație Pearson între rata sărăciei relativă/sărăciei în muncă și o serie de variabile ce definesc contextul local	122
Tabel 27. Guvernele României 23 august 1944-22 decembrie 1989	129
Tabel 28. Guvernele României 27 decembrie 1989-2018	131
Tabel 29. Guverne cu statut interimar 1989-2018	132
Tabel 30. Credința în Dumnezeu, importanța religiei și a divinității în viața personală	145
Tabel 31. Dinamica vieții religioase din România între 1990-2012. Tabel comparativ statistic întocmit pe baza Recensămintelor Naționale din 1992, 2002 și 2011	150
Tabel 32. Spectatori la cinematografe	164

Lista figurilor

Figura 1. Persoanele satisfăcute cu viața: metodologia ICCV 1990-2010; metodologia U.E. 2011-2015	70
Figura 2. Rata ocupării în sectorul industrie, 1990-2014, România comparativ cu UE15 și UE28 (în procente din totalul ocupării)	77
Figura 3. Rata ocupării pe sectoare de activitate, România, perioada 1992-2015	77

Figura 4. Evoluția ratei ocupării în România, perioada 1990-2015, (în procente din totalul populației active)	79
Figura 5. Distribuția salariilor în România, 2017 (în număr de contracte de muncă)	80
Figura 6. Evoluția ocupării după statutul profesional, perioada 1990-2015 (în mii de persoane)	81
Figura 7. Ocuparea precară în Uniunea Europeană, 2017 (în procente, toate sectoarele de activitate)	83
Figura 8. Ocuparea cu timp parțial calculată ca procent din totalul ocupării, comparativ România – UE28 și UE15	85
Figura 9. Ponderea la nivel de regiuni a UAT-urilor cu rate sub media, respectiv, peste dublul mediei ratei sărăciei relative	114
Figura 10. Ponderea la nivel de regiuni a UAT-urilor cu rate sub media, respectiv, peste dublul mediei ratei sărăciei în muncă	115
Figura 11. Distribuția UAT în funcție de mediul rezidențial și clase de rate de sărăcie relativă	116
Figura 12. Distribuția UAT în funcție de mediul rezidențial și clase de rate de sărăcie în muncă	116
Figura 13. Distribuția UAT pe categorii de mărime și rate ale sărăciei relative	117
Figura 14. Distribuția UAT pe categorii de mărime și grupe de rate ale sărăciei în muncă	118
Figura 15. Surse de venit ale gospodăriilor (INS, 2017)	120
Figura 16. Tabăra de romi la Bobigny (1), 2011	154
Figura 17. Tabăra de romi la Bobigny (2), 2011	155
Figura 18. Tabăra de romi la Bobigny (3), 2011	161
Figura 19. Spectatori la cinematografe	163
Figura 20. Consumul de film în România prin TV, DVD, internet, cinematografe 2014-2016	164
Figura 21. Profilul telespectatorilor de filme din România în anul 2018	166

Figura 22. Oferta de film a televiziunilor în anul 2018	166
Figura 23. Top audiențe stații TV care au difuzat filme în anul 2018	167

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.1. – Calitatea vieții în România în context european

Coordonatori: CS I Dr. Ioan Mărginean; CS I Dr. Iuliana Precupețu

Colectiv de autori: CS I Dr. Iuliana Precupețu; Flavius Mihalache; Claudia Petrescu;
Cosmina Elena Pop; Laura Tufă; Marian Vasile

Echipa programului de cercetare: CS I Dr. Ioan Mărginean; CS I Dr. Iuliana Precupețu;
Alin Casapu; Flavius Mihalache; Claudia Petrescu;
Cosmina Elena Pop; Mona Simu; Laura Tufă; Marian Vasile

CUPRINS

Introducere	4
Nivelul de trai	7
Calitatea locuirii	22
Echilibrul viață de familie – viață profesională și responsabilitățile de îngrijire	31
Sănătatea și serviciile de sănătate	41

Calitatea societății	60
Participarea socială	75
Bunăstarea subiectivă	91
Concluzii	105
Bibliografie	105

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.1. – Calitatea vieții în România în context european

Coordonatori: CS I Dr. Ioan Mărginean; CS I Dr. Iuliana Precupețu

Autor: Gabriela Neagu

CUPRINS

Evaluarea pe bază de standarde de competențe – aspecte teoretice

Rezumat	1
1. Introducere	1
2. Delimitări conceptuale	2
2.1. Competențe	2
2.2. Evaluare pe bază de standarde de competențe	5
2.3. Argumente pro și contra adoptării curriculumului pe bază de competențe și a evaluărilor standardizate	7

3. Teorii privind evaluarea pe bază de competențe	12
New public management (NPM)	12
School effectiveness research (SER)	13
Concluzii	16
Bibliografie	16

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.2. – Un deceniu de dezvoltare socială a României în cadrul Uniunii Europene: dinamica dezvoltării comunităților, locuire, stare economică a populației

Coordonator: CS I Dr. Mariana Stanciu

Colectiv de autori: CS I Dr. Mariana Stanciu; CS II Mihăilescu Adina; CS III Humă Cristina

CUPRINS

Un deceniu de dezvoltare socială a României în cadrul Uniunii Europene: dinamica dezvoltării comunităților, locuire, stare economică a populației	4
1. De unde provin și cum sunt utilizați banii Uniunii Europene	4
1.1. Despre bugetul Uniunii Europene	4
1.2. Programele Operaționale ale Uniunii Europene în perioada 2007-2020	7
2. România și fondurile europene 2007-31 iulie 2018	8
2.1. Soldul fluxurilor financiare 2007-31 martie 2016	8

2.2. Cadrul financiar 2014-2020	12
3. Evoluția economiei românești după integrarea în UE-28	13
3.1. Economia României la nivel global și în U.E. Principalii indicatori economici ...	13
3.2. Produsul intern brut	15
3.3. Principalele agregate ale PIB	17
3.4. PIB/locuitor și indici ai consumului individual	20
3.5. PIB în profil regional	22
3.6. Puterea de cumpărare	23
4. Premisele esențiale ale dezvoltării economice	24
4.1. Investițiile din România	24
4.2. Ocuparea forței de muncă și rata șomajului	26
4.3. Productivitatea muncii	30
4.4. România în cadrul activităților comerciale de pe Piața Comună Europeană	32
4.5. Prognoza Comisiei Europene pentru economia României	41
5. Nivelul de trai al populației. România în contextul U.E.	42
5.1. Veniturile populației	42
5.2. Dinamica cheltuielilor populației	47
5.3. Consumul final și consumul gospodăriilor	49
5.4. Modul de locuire. România în context european	51
Concluzii	56
Bibliografie	58
Efecte ale integrării europene asupra situației economice a gospodăriilor populației din România	62
I. Introducere	62

II. Rolul remitențelor și a altor factori de influență asupra stării economice a gospodăriilor populației	62
1. Scurt istoric	62
2. Starea economică a gospodăriilor populației	64
3. Rolul remitențelor asupra stării economice a gospodăriilor populației, la nivel global	74
4. Unele aspecte privind impactul economic al remitențelor	74
5. Emigrația românească și dinamica remitențelor	75
III. Concluzii	77
Bibliografie	79
Elemente de infrastructură edilitară cu impact asupra calității locuirii.	
România în context european	81
1. Dezvoltarea condițiilor de locuit – punct de interes al politicilor naționale actuale	81
2. Accesul la infrastructura tehnico-edilitară	82
3. Dotarea locuințelor cu instalații sanitare	89
4. Starea generală a locuințelor	91
5. Dotarea utilitară a locuințelor construite în perioada 2008-2016, în România	93
6. Concluzii	93
Bibliografie	95
Anexe	96

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

*6.13.3. – Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale:
analiză comparativă*

Coordonator: CS I Dr. Elena Zamfir

Colectiv de autori: CS I Dr. Elena Zamfir; Mariana Stanciu; Adina Mihăilescu; Daniel Arpinte; Sebastian Fitzek; Bonea Georgiana; Bianca Buligescu

CUPRINS

Politici integrate pentru familie.

Indicatori obiectivi și subiectivi ai calității vieții de familie

1. Cap. 1. Calitatea vieții în strategiile de dezvoltare și etica acțiunii sociale 4
2. Cap. 2. Dimensiunea economică a calității vieții persoanelor vârstnice din România: venituri, consum de bunuri și servicii, coșul minim de consum în mediul urban și rural 33
3. Cap. 3. Are România prea mulți asistați? Stigmat asociat grupurilor sociale dezavantajate și consecințe la nivelul politicilor publice pentru incluziunea socială 54

4. Cap. 4. O descriere a ROMILOR conform Anchetei bugetelor de familie din 2013. Date actualizate	77
5. Cap. 5. Evoluția accesului femeii pe piața muncii și sistemul actual de pensii. Studiu multidisciplinar	120
6. Cap. 6. Dificultățile familiilor cu persoane vârstnice. O propunere de subindicatori și indicatori sociali	143
7. Concluzii. Spre un sistem integrat de servicii publice în asistență socială a familiei	167

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.4. – Politici de incluziune socială

Coordonator: CS I Dr. Sorin Cace

Colectiv de autori: CS I Simona Maria Stănescu; CS II Iulian Stănescu; CS II Cristina Tomescu; CS III Alexandra Gheondea Eladi; CS III Eugen Glăvan; CS III Flavius Mihalache; CS III Adriana Neguț; CS Luminița Ionescu

CUPRINS

Percepția mediului de afaceri de către antreprenorii români	4
Introducere	4
Evoluția mediului de afaceri din România	5
Oportunități de afaceri accesibile IMM-urilor din România în anul curent	7
Dificultăți majore cu care se confruntă IMM-urile din România	8
Principalele evoluții contextuale cu influență negativă asupra activității IMM-urilor	10

Concluzii	12
Bibliografie	12
Anexe	14
Agenda socială și politicile publice	16
Introducere	16
Neîncrederea în viitor	16
Emigrarea și depopularea României	18
Politici de populație	20
Sărăcia, inegalitățile economice și sociale	21
Politici de redistribuire: trei categorii de obstacole	26
Sistemul de distribuire: preponderent în favoarea capitalului și în defavoarea muncii	29
Accesul inegal la servicii publice	32
Politica „statului mic”: subfinanțarea sistematică a serviciilor publice	34
Bibliografie	36
Incluziunea socială în România: o abordare din perspectiva cartografiei sociale	39
Context social și științific	39
Abordări teoretice	40
Metodologie	43
Rezultate	44
Concluzii	48
Bibliografie	49
Transformarea structurii de proprietate funciară și dinamica ocupării în agricultură în perioada postcomunistă	50
Introducere și obiective	50
Reforma agrară și implicațiile sale	51

Fragmentarea suprafețelor agricole	56
Dinamica ocupării în agricultură în perioada de tranziție	58
Discuții	60
Bibliografie	61
Economia socială în România – de la concept la practică	63
Introducere	63
Economia socială în România	64
Aspecte metodologice	66
Gradul de cunoaștere a termenului „economie socială”	67
Economia socială și grupurile vulnerabile	72
Alte contribuții ale economiei sociale	72
Concluzii	73
Bibliografie	74
Evaluarea impactului introducerii unor măsuri de politică de sănătate	76
Context	76
Influențarea agendei publice în domeniul politicilor de sănătate	79
Planificare și management în sistemele de sănătate	81
Dependența de cale	82
Incertitudinea sistemelor	83
Inovație și schimbare în politica de sănătate	86
Fereastra de oportunitate	87
Evaluarea impactului. Costuri asociate deciziilor de politică de sănătate	89
Câteva concluzii	94
Bibliografie	100
Patient Decision Aids: A content analysis based on decision tree structure	101

Abstract	101
Introduction	101
Literature Review	102
Evaluation of PDAs	103
Methodology	104
Sample	104
Data analysis and operationalization	105
Results	106
Missing decision-tree branches	107
Comparability of Options	107
Logically ambiguous phrasing	108
Conclusions	109
Good practice	110
Discussion	110
Bibliography	110
Rolul și locul serviciilor sociale în viața familiilor monoparentale	116
Bibliografie	130

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.5. – Serviciile sociale în România - Stare de fapt și provocări

Coordonator: CS I Dr. Manuela Sofia Stănculescu

Autori: CS I Dr. Manuela Sofia Stănculescu; Monica Marin

CUPRINS

Serviciile sociale în România - Stare de fapt și provocări
Sistemul de protecție a copilului

Introducere	4
Obiectivele studiului	5
Date și metodă	5
1. Protecția copilului în context internațional	6
1.1. Evoluția sistemelor de protecție a copilului	7
1.2. Tipologii ale sistemelor de protecție a copilului	9

2. Protecția copilului în România	13
2.1. Scurt istoric	13
2.2. Perspectiva internațională	23
3. Analiza sistemului de protecție a copilului din România	25
3.1. Serviciile de protecție specială a copiilor separați de familie din România	26
3.2. Sistemul organizațional	51
3.3. Resursele financiare	59
3.4. Resursele umane	74
3.5. Monitorizare și evaluare	88
4. Nevoile de dezvoltare în sfera protecției copilului în România	90
Listă Casete, Figuri și Tabele	94
Bibliografie	97

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

*6.13.6. – Calitatea societății: valori sociale și redistribuire sub impactul migrației internaționale
în România contemporană*

Coordonator: CS I Dr. Bogdan Voicu

Colectiv de autori: Adriana Neguț, Alexandra Deliu, Cristina Tomescu, Dana Naghi-
Țălnar, Marian Vasile, CS I Dr. Bogdan Voicu

CUPRINS

Raport Narativ	1
Obiectiv general	1
Scurtă descriere	1
Direcții de analiză	3
Date colectate în 2018	3
Contribuții individuale în 2018	4
Rezultate pe scurt	6

Studii bazate pe studiul Expaților la București	6
Studii bazate pe WVS 2017 & EVS 2018	13
Studii bazate pe cercetarea celor ce lucrează de acasă (websurvey, 2017-2019)	16
Studii bazate pe cercetarea refugiaților în România	18
Over-Education (O.E.). Literature review	27
În loc de concluzie	34
Referințe	34

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.7. – Ocuparea în România. Oportunități, vulnerabilitate și inegalitate

Coordonator: CS I Dr. Ana Maria Preoteasa

Colectiv de autori: CS I Dr. Ana Maria Preoteasa; CS II Simona Ilie; CS II Filip
Alexandrescu; CS III Delia Bădoi; CS III Alexandra Gheodea-Eladi;
CS III Laura Tufă; CS III Sebastian Țoc

CUPRINS

1. Oportunități pe piața muncii. Schimbarea de carieră spre profesia de programator	2
Abstract	2
Introducere	2
Schimbarea de carieră – elemente teoretice și de cercetare	4
Metodologie	5
Rezultate	6
Factori determinați pentru alegerea noii cariere	6

Schimbare și decizia de schimbare a carierei	9
Alegerea inițială a carierei	9
Procesul de schimbare de carieră	12
Drumul involuntar către programare	13
Drumul voluntar către profesia de programator	15
Concluzii	16
Bibliografie	18
2. Incomes of Population in Romania for the Last Century: Resources and Social Protection	20
Introduction	20
Methodological aspects	21
Economic and political context	21
Land Life	31
Labour Migration	36
Vocational training	40
Social protection	42
Population's Incomes: Dynamics and Structure	51
Conclusions	55
References	58
3. The environmental Leviathan is alive: Actors' struggles over the field of contaminated site management in Romania	64
3.1. Introduction	64
3.2. The state as strategic action field	66
3.3. Contaminated Site Management in Romania	69
3.4. Field Dynamics in Contaminated Site Management in Romania	70

3.4.1. The Leviathan is still needed: The expectations of actors in the contaminated sites field	71
3.4.2. Individual State Actors in Definitional Conflicts: Struggling over the Stakes and Rules of the Environmental State Field	74
3.4.3. The role of neighboring fields	76
3.5. Conclusion	77
References	79
4. The precariat – a new social class: The inequalities of atypical work in Romania (Precariatul ca nouă clasă socială: Inegalități sociale ale formelor de muncă atipică în România) - proiect de cercetare -	82
Overall perspective about precarious work in Europe	82
Literature review: key indicators for studying precariousness	83
The main scope of the proposed project	84
Research difficulties and limits	85
Research Objectives	86
Brief definition of precarious work	86
The flexible workers (target group of the research)	88
Hypothesis and premises of the research	93
Brief description of my case study (draft proposal)	94
Annexes	98
References	102
5. Translating work-life balance of work-linked couples and relatives in decision theory terms with social roles	104
Abstract	104
Introduction	104
Work-life balance and noncomparability of goals	106
Manifestations of role conflict	109

Methodology	110
The sample	111
Structure of the interview discussions	112
Data analysis	112
Results	113
Which are the work-life balance decisions?	113
What are the decision goals?	116
Conclusions	117
Bibliography	119
6. Tinerii și inegalitatea socială în România. O analiză a situației tinerilor vulnerabili și politicilor în domeniul tineretului	166
Introducere	166
Inegalitatea socială și grupurile vulnerabile în România	167
Contextul european al strategiilor privind reducerea inegalităților	169
Cine sunt tinerii vulnerabili? Profilul tinerilor NEET în România și U.E.	170
Tinerii vulnerabili la ieșirea din sistemul de învățământ și dificultățile de integrare pe piața muncii	179
Politici în domeniul tineretului în România	184
Concluzii	187
Referințe	189

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.5. – Îmbătrânirea populației: o problemă demografică cu implicații sociale

Coordonator: CS I Dr. Sorin Cace

Colectiv de autori: CS I Dr. Sorin Cace; CS II Mălina Voicu; CS III Alexandra Deliu;
Cercetător Asistent Mădălina Manea

CUPRINS

Introducere	3
Obiectivele de cercetare	3
Valorificarea rezultatelor	8
Evoluția sistemului de sănătate și schimbarea demografică în România: 1945-2018	9
Tranziția demografică	10
Perioada comunistă: modernizare socială și schimbare demografică	12
Tranziție socio-economică și tranziție demografică după 1989	16

Concluzii	21
Referințe	23
Îmbătrânirea demografică și practică religioasă în România: 1990-2018	25
Cadrul teoretic	27
Schimbarea socială: efecte ale vârstei, perioadei și cohorței	27
Demografie și religie în România	28
Date și metode de cercetare	32
Operaționalizarea conceptelor	33
Rezultate	34
Concluzii	40
Referințe	45

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României

Tema de cercetare:

6.21.1. – Enciclopedia calității vieții

Coordonatori: CS I Dr. Ioan Mărginean; CS I Dr. Iuliana Precupețu

Colectiv de autori: CS I Dr. Ioan Mărginean; CS I Dr. Iuliana Precupețu; Alin Casapu;
Alexandra Deliu; Flavius Mihalache; Adina Mihăilescu; Adriana
Neguț; Claudia Petrescu; Cosmina Pop; Raluca Popescu; Mona
Simu; Mariana Stanciu; Laura Tufă; Marian Vasile; Elena Zamfir

CUPRINS

Enciclopedia Calității Vieții în România.
Volumul I

Cuvânt înainte	1
Introducere	3
1. Caracteristici sociodemografice ale populației României	11
2. Calitatea vieții de familie	51
3. Comunitățile teritoriale	76

4. Locuirea în România: scurtă istorie socială și situația actuală	95
5. Starea de sănătate a populației din perspectivă istorică și sociologică	117
6. Învățământul și calitatea vieții populației	158
7. Ocuparea și calitatea locurilor de muncă	195
8. Echilibrul între viața profesională și viața privată	225

Enciclopedia Calității Vieții în România.
Volumul II

9. Standardul de viață: România o societate axată pe nevoi de bază	245
10. Stilurile de viață	274
11. Copil, copilărie, calitatea vieții	301
12. Calitatea vieții vârstnicilor	330
13. Modele de consum ale populației	359
14. Pragurile de sărăcie	370
15. Grupuri vulnerabile	382
16. Calitatea spațiului media	404
17. Internetul și calitatea vieții	419
18. Calitatea societății românești	435
Postfață	451
Anexe	469

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național
de resurse naturale și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.6. – Opțiuni strategice de valorificare primară a resurselor minerale din România

Coordonatori: CS I Dr. Cornelia Neagu; CS I Dr. Marius Bulearcă

Colectiv de autori: CS I Dr. Marius Bulearcă; CS I Dr. Cornelia Neagu; Sima Cristian;
Daniel Mărguș

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul 1. Opțiuni strategice de valorificare primară a resurselor de hidrocarburi	7
1.1. Filiere de prelucrare tehnologică primară a hidrocarburilor	7
1.1.1. Prelucrarea petrolului	9
1.1.1.1. Prelucrarea primară a petrolului	9
1.1.1.2. Prelucrarea secundară a produselor petroliere	13
1.1.2. Petrolul ca materie primă pentru industria petrochimică	13

1.1.3. Chimizarea metanului	14
1.2. Tendințe pe plan european și mondial de valorificare primară a resurselor de hidrocarburi	16
1.2.1. Resursele mondiale de petrol	16
1.2.2. Resursele mondiale de gaze naturale	23
1.2.3. Rafinarea petrolului	29
1.3. Starea actuală a industriei de valorificare primară a resurselor de hidrocarburi din România	35
1.3.1. Starea actuală a industriei extractive a petrolului din România	35
1.3.2. Starea actuală a industriei extractive a gazelor naturale din România	36
1.3.3. Starea actuală a industriei de rafinare a petrolului din România	37
1.4. Obiective strategice de prelucrare primară a hidrocarburilor din România. Opțiuni pentru atingerea acestor obiective	44
1.4.1. Obiective strategice fundamentale ale valorificării hidrocarburilor	44
1.4.2. Restricții în stabilirea opțiunilor strategice	45
1.4.3. Opțiuni strategice pentru atingerea obiectivelor	46
1.4.3.1. Satisfacerea cererii de combustibili pe piața internă	47
1.4.3.2. Modernizarea, re tehnologizarea și extinderea capacităților de rafinare existente	48
1.4.3.3. Integrarea activității de rafinare cu capacitățile petrochimice	54
1.4.3.4. Respectarea legislației de mediu existentă la nivel european și mondial	56
1.5. Concluzii	59
Capitolul 2. Opțiuni strategice de valorificare primară a resurselor de cărbune	62
2.1. Filiere de prelucrare primară a produselor industriei extractive a cărbunilor ...	62
2.1.1. Combustia cărbunelui în centrale	63
2.1.2. Gazeificarea cărbunelui	64

2.1.3. Lichefierea cărbunilor	64
2.1.4. Fabricarea cocsului metalurgic	65
2.1.5. Combustia cărbunilor în scop casnic	65
2.2. Tendințe pe plan european și mondial de valorificare primară a resurselor de cărbune	66
2.2.1. Producția mondială de cărbune	66
2.2.2. Comerțul mondial cu cărbune	67
2.2.3. Consumul mondial de cărbune	69
2.2.4. Tendințe generale ale cererii de cărbune	70
2.2.5. Tendințe regionale ale cererii de cărbune	71
2.3. Starea actuală a industriei de valorificare primară a resurselor de cărbune din România	73
2.3.1. Utilizarea cărbunelui pentru producția de energie electrică și termică	75
2.3.2. Utilizarea cărbunelui pentru obținerea cocsului metalurgic	79
2.3.3. Utilizarea cărbunelui pentru consumul casnic	80
2.4. Obiective strategice de valorificare primară a cărbunilor din România. Opțiuni pentru atingerea acestor obiective	82
2.4.1. Obiective strategice fundamentale ale industriei extractive a cărbunelui ...	83
2.4.2. Restricții în stabilirea opțiunilor strategice	84
2.4.3. Opțiuni strategice pentru atingerea obiectivelor	84
2.5. Concluzii	87
Capitolul 3. Opțiuni strategice de valorificare primară a minereurilor neferoase	90
3.1. Filiere de prelucrare tehnologică a produselor industriei extractive a minereurilor neferoase	90
3.2. Tendințe pe plan european și mondial de valorificare primară a minereurilor neferoase	97
3.2.1. Minereurile de cupru	97

3.2.2. Minereurile de plumb	99
3.2.3. Minereurile de zinc	101
3.2.4. Minereurile aurifere	103
3.2.5. Minereurile argintifere	104
3.3. Situația actuală a industriilor de valorificare primară a minereurilor neferoase din România	106
3.4. Obiective strategice de valorificare primară a resurselor de minereuri neferoase din România. Opțiuni pentru atingerea acestor obiective	110
3.4.1. Obiective strategice de valorificare a resurselor de minereuri neferoase	110
3.4.2. Opțiuni strategice pentru atingerea obiectivelor	113
3.5. Concluzii	115
Capitolul 4. Opțiuni strategice de valorificare primară a resurselor de minerale nemetaliere și a rocilor utile	118
4.1. Filiere de prelucrare primară a resurselor minerale nemetaliere și a rocilor utile ...	119
4.2. Tendințe pe plan european și mondial de valorificare primară a resurselor minerale nemetaliere și a rocilor utile	124
4.3. Situația actuală a industriei de prelucrare primară a resurselor minerale nemetaliere și a rocilor utile din România	129
4.3.1. Exploatarea sării	130
4.3.2. Exploatarea mineralelor și rocilor	131
4.4. Obiective strategice de valorificare primară a resurselor minerale nemetaliere și a rocilor utile. Opțiuni pentru atingerea acestor obiective	137
4.5. Concluzii	140
Capitolul 5. Concluzii finale	143
Anexe	145

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național
de resurse naturale și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.8. – Fundamentele turismului responsabil. Evoluții în România

Coordonatori: CS III Dr. Doina Tătaru; CS III Dr. Elena Manuela Iștoc

Colectiv de autori: CS III Dr. Doina Tătaru; CS III Dr. Elena Manuela Iștoc; As. CS
Levon Sarchizian

CUPRINS

Fundamentele turismului responsabil. Evoluții pentru România

Introducere	4
1. Turismul responsabil – o necesitate și o provocare	6
1.1. Turismul responsabil – accepțiuni conceptuale	6
1.2. Turismul responsabil. De la subiect la obiect	12
1.2.1. Călătorii responsabile – turiști responsabili	14
1.2.2. Destinații turistice responsabile	21

2. Dimensiunile turismului responsabil	32
2.1. Responsabilitatea economică	33
2.2. Responsabilitatea socială	38
2.3. Responsabilitatea ecologică	41
3. Pași în implementarea turismului responsabil în lume și în România	43
3.1. Statuarea conceptului la nivel mondial și tendințe actuale	44
3.1.1. Oficializarea categoriei de turism responsabil	44
3.1.2. Exemple de bune practici în lume	47
3.2. Evoluții pentru România	51
3.2.1. Preluarea conceptului de către specialiștii români	52
3.2.2. Exemple de bune practici.....	54
Concluzii	61
Anexa 1	64
Anexa 2	67
Bibliografie	68

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.4. Dinamica economiei naționale. Direcții de îmbunătățire
a structurilor economice în scopul creșterii competitivității

Tema de cercetare:

6.4.1. – Direcții de dezvoltare selectivă a industriei prelucrătoare din România, în funcție de criteriul competitivității

Coordonator: CS I Dr. Corneliu Russu

Autor: CS I Dr. Corneliu Russu

CUPRINS

Introducere	3
1. Conceptul de competitivitate – definiții, aspecte teoretice, metodologii de evaluare	6
1.1. Definiții	6
1.2. Contribuții teoretice recente	8
1.3. Metode de evaluare	11
2. Evoluția structurilor industriei prelucrătoare în țările membre ale Uniunii Europene și creșterea competitivității activităților industriale	15

2.1. Evoluții în structura producției și a utilizării forței de muncă	15
2.2. Schimbări în investițiile efectuate în industria prelucrătoare	22
2.3. Modificări ale productivității muncii și ale productivității factorilor	25
2.4. Schimbări în potențialul științific	28
2.5. Competitivitatea Uniunii Europene	32
3. Structura actuală a industriei prelucrătoare din România și competitivitatea activităților componente ale acesteia	37
3.1. Modificări structurale cantitative și calitative	38
3.2. Investițiile – factor determinant al modificărilor structurale în direcția creșterii competitivității	50
3.3. Cercetarea & Dezvoltarea și Inovarea – alt factor determinant al modificărilor structurale și creșterii competitivității	59
3.4. Forța de muncă calificată – cerință esențială a creșterii competitivității	69
3.5. Performanțele activităților industriei prelucrătoare în comerțul internațional și competitivitatea acestor activități	76
4. Configurația structurală în perspectivă a industriei prelucrătoare în funcție de competitivitatea activităților componente	86
4.1. Analiza SWOT a situației actuale a industriei prelucrătoare	87
4.2. Evoluții posibile ale activităților industriei prelucrătoare și ale competitivității acestora	89
5. Stimularea acțiunii factorilor determinanți ai modelării structurilor industriale și creșterii competitivității activităților prelucrătoare	96
5.1. Cerințele stabilirii și aplicării politicii industriale	96
5.2. Direcții de acțiune și măsuri preconizate pentru asigurarea creșterii durabile a competitivității industriei prelucrătoare	100
Concluzii	106
Bibliografie	114

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.4. Dinamica economiei naționale. Direcții de îmbunătățire
a structurilor economice în scopul creșterii competitivității

Tema de cercetare:

*6.4.2. – Performanțele economice și financiare ale activității desfășurate în ramurile
industrii prelucrătoare din România, în perioada 2000-2015*

Coordonatori: CS I Dr. Nicoleta Hornianschi; CS III Mariana Vania

Colectiv de autori: CS I Dr. Nicoleta Hornianschi; CS III Mariana Vania; Rodica Miroiu

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul 1. Performanțe ale industriei prelucrătoare din România, în perioada 2000-2016	5
1.1. Aprecierea performanțelor industriei prelucrătoare din România	7
1.2. Concluzii	45
Bibliografie	51

Capitolul 2. Performanțele economice ale industriei prelucrătoare pe plan mondial și în România comparativ cu alte state ale Uniunii Europene	52
2.1. Evoluții ale principalilor indicatori economici	52
2.2. Tendințe ale dezvoltării industriei prelucrătoare	65
2.3. Concluzii	85
Bibliografie	91
Anexe	93

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.4. Dinamica economiei naționale. Direcții de îmbunătățire
a structurilor economice în scopul creșterii competitivității

Tema de cercetare:

6.4.3. – Proiecții ale structurii industriei prelucrătoare românești

Coordonatori: CS I Dr. Nicoleta Hornianschi; CS I Dr. Andrei Silviu Dospinescu

Autori: CS I Dr. Andrei Silviu Dospinescu; CS I Dr. Nicoleta Hornianschi

CUPRINS

1. Evoluții structurale ale industriei prelucrătoare. Problema stabilității structurale	4
1.1. Evoluții structurale ale industriei prelucrătoare în contextul economiei europene ...	4
1.2. Stabilitatea structurii industriei prelucrătoare românești în perioada 1990-2017 ...	8
2. Proiecții ale structurii industriei prelucrătoare românești, 2018-2022	12
2.1. Proiecția ponderilor structurale sectoriale specifice industriei prelucrătoare	12
2.2. Prognoza producției subramurilor industriei prelucrătoare pe baza ponderilor structurale sectoriale. Scenarii de evoluție	17
3. Concluzii	25

Bibliografie	26
Anexa 1. Ponderile structurale sectoriale în perioada 1990-2017	28
Anexa 2. Prognoza producției subramurilor industriei prelucrătoare, 2018-2022	29
Anexa 3. Rezultatele statistice specifice modelelor de regresie liniară multifactorială	32
Anexa 4. Rezultatele statistice specifice testului econometric de rădăcină unitate	38

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.4. Dinamica economiei naționale. Direcții de îmbunătățire
a structurilor economice în scopul creșterii competitivității

Tema de cercetare:

6.4.4. – Piețele utilităților publice din România. Instituții, politici și mecanisme de funcționare

Coordonator: CS I Dr. Marina Bădileanu

Colectiv de autori: CS I Dr. Marina Bădileanu; Dr. Raluca Elisabeta Bozga; Ec. Daniela Nicoleta Băleanu; Ec. Luminița-Izabell Georgescu; Dr. Daniel Ciuiu
(Universitatea Tehnică de Construcții Civile)

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1. Gestionarea deșeurilor municipale privită prin prisma statisticilor naționale și internaționale	4
Bibliografie	16
Capitolul 2. Legislația care guvernează gestionarea deșeurilor	17
2.1. Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor și Planul Național de Gestionare a Deșeurilor	17

2.2. Gestionarea deșeurilor	23
2.3. Transportul deșeurilor	29
2.4. Depozitarea deșeurilor	32
2.5. Incinerarea deșeurilor	35
2.6. Ambalajele și deșeurile din ambalaje	37
2.7. Serviciile de salubritate	41
Bibliografie	48
Capitolul 3. Conformarea României la legislația Uniunii Europene în domeniul gestionării deșeurilor	52
3.1. Impactul deșeurilor solide municipale asupra mediului înconjurător	53
3.2. Conformarea depozitelor de deșeuri din România cu prevederile Directivei 1999/31/CE	58
3.3. Recuperarea și reciclarea deșeurilor	64
Bibliografie	73
Capitolul 4. Omogenitatea cauzalității Granger și aplicații pentru dependența deșeurilor generate/reciclate de nivelul de trai	76
4.1. Literatura de specialitate	76
4.2. Metodologie	78
4.3. Aplicații	79
Bibliografie	82
Concluzii	84

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României

Tema de cercetare:

6.21.3. – Evoluții în volumul și structura serviciilor din România și Uniunea Europeană

Coordonator: CS I Dr. Constanța Nicoleta Bodea

Colectiv de autori: CS I Dr. Constanța Nicoleta Bodea; Stelian Stancu; Alexandru Isaic-Maniu

CUPRINS

*Evoluții în volumul și structura serviciilor profesionale
prestate întreprinderilor*

Lista acronimelor	4
Lista tabelelor și graficelor	6
Capitolul 1. Delimitări conceptuale privitoare la activitatea de servicii	8
1.1. Scurtă investigație bibliografică	8
1.2. Clasificarea serviciilor	10
Capitolul 2. Metodologia de lucru și sursele de date	19

2.1. Sursa datelor	19
2.2. Sfera de cuprindere a anchetei privind serviciile pentru întreprinderi	19
2.3. Planul de sondaj	20
Capitolul 3. Analiza serviciilor prestate întreprinderilor	25
3.1. Volumul activității de servicii prestate întreprinderilor	25
3.2. Dinamica volumului serviciilor și a contribuției lor la producția națională în România și în Europa	27
Capitolul 4. Caracteristici ale evoluției activității de servicii profesionale în perioada 2010-2016	34
4.1. Evoluția valorii serviciilor pe categorii de servicii și tipuri de întreprinderi	34
4.2. Aprofundarea unor aspecte ale activității de servicii 2010-2016	37
4.3. Deplasări în structura serviciilor prestate întreprinderilor	44
Capitolul 5. Alte aspecte ale producției de servicii	50
5.1. Evoluția prețurilor serviciilor	50
5.2. Exportul de servicii	53
5.3. Întreprinderile inovative producătoare de servicii	55
Capitolul 6. Analiza corelațiilor dintre indicatorii activităților de servicii profesionale prestate întreprinderilor	60
6.1. Definirea obiectivelor. Descrierea datelor	60
6.2. Prelucrarea datelor utilizând mediul de programare R	63
Concluzii și direcții strategice de acțiune	85
Referințe bibliografice	87
Anexe	91
Anexa I. Redresarea eșantioanelor - metodă pentru ameliorarea calității informațiilor obținute prin sondaje	91
Anexa II. Precizări metodologice cu privire la Ancheta Structurală în Întreprinderi (ASI)	100

Anexa III. CPSA - Detalii referitoare la Clasificarea activităților și serviciilor asociate	106
Anexa IV. Grafice ale evoluției activității sferei serviciilor	109
Anexa V. Datele inițiale pentru analiza corelațiilor dintre indicatorii activităților de servicii profesionale prestate întreprinderilor	112
Anexa VI. Matricea de covarianță	128

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României

Tema de cercetare:

6.21.4 – Începuturile industriei IT din România

Coordonatori: CS II Dr. Mihaela-Adina Mateescu; CS I Dr. Mihai-Sabin Muscalu

Autori: CS II Dr. Mihaela-Adina Mateescu; CS I Dr. Mihai-Sabin Muscalu

CUPRINS

Introducere	3
1. Considerații generale privind formarea industriei IT	22
1.1. Evoluția pe plan internațional a industriei IT	22
1.2. Evoluția pe plan național a industriei IT	28
2. Evoluția sistemelor hardware în industria IT din România	33
2.1. Obținerea licenței pentru calculatorul Felix	34
2.2. Instituții în domeniul fabricației și întreținerii calculatoarelor	36

3. Primele etape ale utilizării calculatoarelor și pregătirea profesională a specialiștilor în domeniul IT în România	56
3.1. Instituții reprezentative în domeniul utilizării calculatoarelor electronice	57
3.2. Instituții de pregătire a specialiștilor pentru utilizarea calculatoarelor electronice	71
4. Personalități cu rol important în dezvoltarea cercetării și a învățământului în domeniul IT	74
4.1. Contribuții ale Facultății de Matematică și ale Centrului de calcul al Universității din București	74
4.2. Contribuții ale Institutului de Fizică Atomică Măgurele	78
4.3. Contribuții ale Universității Politehnice București	80
4.4. Contribuții ale Academiei de Studii Economice București	85
4.5. Contribuții la formarea și dezvoltarea IT în Cluj	86
4.6. Contribuții la formarea și dezvoltarea IT în Timișoara	89
4.7. Contribuții la formarea și dezvoltarea IT în Iași	90
Concluzii	92
Bibliografie	97
Anexe (5)	99

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României

Tema de cercetare:

6.21.5 – Piața construcțiilor din România, după anul 1989

Coordonatori: CS I Dr. Frantz Daniel Fistung; CS III Teodor Popescu

Autori: CS I Dr. Frantz Daniel Fistung; CS III Teodor Popescu

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1. Repere legislative și instituționale	7
1.1. Evoluția cadrului legislativ național și a principalelor componente instituționale ...	7
1.2. Saga procesului de retrocedare a imobilelor naționalizate în perioada comunistă	18
Capitolul 2. Dinamica pieței construcțiilor	24
Capitolul 3. Jaloane ale activității de construcție a locuințelor	44
Capitolul 4. Evoluții ale construcțiilor civile, mai puțin a locuințelor și infrastructurilor	54
Concluzii	60
Bibliografie	63

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL DE CERCETĂRI
FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național
de resurse umane și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.7. – Impactul implementării economiei circulare asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Coordonator: CS II Dr. Gabriela Piciu

Autori: CS II Dr. Gabriela Piciu; CS Georgiana Chițiga

CUPRINS

Capitolul 1. Promovarea utilizării modelului circular și relevanța pentru afaceri a acestuia	1
1.1. Introducere	1
1.2. Definirea conceptului de economie circulară	2
1.3. Comparații între economia liniară și economia circulară	4
1.4. Tranziția către economia circulară	6
1.5. Aplicarea economiei circulare în diferite sectoare ale economiei	9

Capitolul 2. Perspectivile dezvoltării IMM-urilor în contextul implementării economiei circulare în U.E.	16
2.1. Rolul IMM-urilor în implementarea acțiunilor de economie circulară la nivel european	16
2.2. Perspectivile dezvoltării IMM-urilor în contextul implementării economiei circulare în U.E.	17
2.3. Impactul economiei circulare la nivelul U.E.	23
Capitolul 3. Bariere, cerințe și opțiuni de sprijin pentru implementarea economiei circulare în IMM-uri	33
3.1. Principalele și bariere în implementarea modelului de afaceri circular	33
3.2. Identificarea barierelor relevante de reglementare pentru o economie circulară ...	42
3.3. Elaborarea matricei de luare a deciziilor	44
Capitolul 4. Riscuri ale economiei circulare la nivelul IMM-urilor din U.E.	47
4.1. Riscurile care decurg din economia circulară vs. riscurile care decurg din economia liniară	47
4.2. Implicațiile financiare ale modelelor de afaceri circulare	50
4.3. Finanțarea IMM-urilor în condițiile economiei circulare	54
Capitolul 5. Implementarea economiei circulare în România	58
5.1. Cadrul legal	58
5.2. Locul și rolul IMM-urile din economia circulară	60
5.3. Caracteristicile și comportamentul IMM-urilor românești în raport cu cerințele care trebuie îndeplinite pentru implementarea economiei circulare	62
5.4. Tranziția IMM-urilor românești spre o economie circulară	62
5.5. Tipologia activităților realizate de IMM-urile din economia circulară	64
5.6. Bariere pentru economia circulară în România	69
5.7. Ecoinovarea	71
5.8. Câteva considerente cu privire la tranziția României către economia circulară	75

Capitolul 6. Concluzii	77
Listă de abrevieri	85
Bibliografie	86

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.3. – Impozitul unic european – o propunere de lege ferenda

Coordonator: CS I Dr. Emil Dinga

Autor: CS I Dr. Emil Dinga

Colaboratori asociați (doctoranzi ai autorului proiectului): Grațiela Iordache; Gabriela Ionescu; Mihai Trandafir; Mirel Berechet; Simona Becherescu

Alți colaboratori asociați: conf. univ. dr. Sebastian Bodu (Academia de Studii Economice)

CUPRINS

Cuprins	3
Introducere non-tehnică	4
Statu quo-ul construcției europene	5

Capitolul 1. Scurt istoric al eforturilor instituționale privind sistemul de resurse proprii ale bugetului U.E.	20
1.1. Scurtă revistă a luărilor de poziție	20
1.2. Propunerile Comisiei Europene din data de 2 mai 2018 privind CFM 2021-2027	26
Capitolul 2. Resursele bugetare actuale ale bugetului european. O evaluare critică	27
2.1. Patru instrumente ale construcției europene	27
2.2. Conceptul de resurse bugetare ale bugetului european	28
2.2.1. Sursă vs. resursă	28
2.2.2. Conceptul de resursă a bugetului public	28
2.2.3. Conceptul de resursă a bugetului european	29
2.3. Resursele bugetare proprii ale bugetului European. O evaluare critică	30
2.4. Scurtă privire statistică asupra contribuțiilor la bugetul U.E., în sistemul curent	32
2.4.1. Cazul României	32
2.4.2. Cazul tuturor statelor membre	34
2.5. Analiza actualului sistem de resurse ale bugetului U.E.	35
2.5.1. Analiza de stabilitate	35
2.5.2. Analiza de sustenabilitate	36
2.5.3. Analiza de adecvare	37
Capitolul 3. Necesitatea, posibilitatea și oportunitatea unui impozit unic european	39
3.1. Conceptul de impozit unic european	39
3.2. Necesitatea unui impozit unic european	40
3.3. Posibilitatea unui impozit unic european	41
3.4. Oportunitatea unui impozit unic european	42
Capitolul 4. Funcțiile unui impozit unic european	44
4.1. Conceptul general de structură a unui sistem	44

4.2. Conceptul de funcție a unui sistem	45
4.3. Conceptul de funcție a unui impozit	46
4.4. Conceptul de funcție a unui impozit unic european	49
4.5. Funcțiile dezirabile ale unui impozit unic european	50
Capitolul 5. O propunere de impozit unic european	52
5.1. Considerații preliminare	52
5.2. Condițiile de proiectare a impozitului unic european	53
5.3. Conținutul propunerii privind impozitul unic european	55
5.4. O analiză calitativă a impozitului unic european	57
5.4.1. Problema componentei de convergență/coeziune a veniturilor bugetului european	57
5.4.2. Problema deficitului bugetului european	60
5.5. O simulare cantitativă a impozitului unic european – cazul României	61
Concluzii finale	64
1. Consecințe instituționale	64
2. Consecințe economice	64
3. Consecințe fiscale	64
4. Consecințe bugetare	65
5. Consecințe sociale	65
6. Alte consecințe	65
Anexa 1. Conceptul de ban public	66
Anexa 2. Conceptul de bunuri publice europene	68
Anexa 3. Contribuțiile anuale ale statelor membre la bugetul european, pe categorii de resurse	73
Bibliografie selectivă	84

Index de termeni și de nume	85
Index de figuri	88
Index de tabele	89

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.4. – Inteligența piețelor financiare și finanțe comportamentale

Coordonator: CS I Dr. Iulia Lupu

Colectiv de autori: CS I Dr. Iulia Lupu; CS II Dr. Adina Criste

CUPRINS

Listă abrevieri, acronime, notații	5
1. Introducere	6
2. Clarificarea elementelor definitorii	9
2.1. Despre inteligența piețelor.....	9
2.2. Despre finanțe comportamentale	14
3. Evidențierea rolului inteligenței piețelor în cadrul băncilor centrale	16

3.1. Scurtă introducere	16
3.2. Inteligența piețelor la Banca Angliei	22
3.3. Inteligența piețelor la Banca centrală a Canadei	25
3.4. Inteligența piețelor la Banca centrală a Japoniei	27
4. Aspecte privind aplicarea unei abordări comportamentale în analiza piețelor financiare	29
5. Indicatori de sentiment și piața de capital. Aplicație empirică	35
5.1. Precizări privind analiza	35
5.2. Date și metodologie	37
5.2.1. Descrierea datelor statistice utilizate	37
5.2.2. Descrierea metodologiei	41
5.3. Rezultate obținute	45
6. Considerații finale	49
Bibliografie selectivă	51
Listă figuri	56
Listă tabele	56
Listă anexe.....	57
Anexe	59

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.5. – Ancore ale băncilor centrale pentru susținerea creșterii economice

Coordonator: CS II Dr. Adina Criste

Autori: CS II Dr. Adina Criste; CS I Dr. Iulia Lupu

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul 1. Repere ale responsabilității băncii centrale pentru susținerea creșterii economice	7
1.1. Dezvoltarea financiară și creșterea economică	7
1.2. Banca centrală și dinamica dezvoltării financiare	13
1.3. Idei în dezbatere	17

Capitolul 2. Factori determinanți ai creșterii economice postcriză	19
2.1. Caracteristici ale creșterii economice postcriză	19
2.2. Perspectiva financiară a creșterii economice	22
2.2.1. Influențe asupra creșterii economice postcriză	25
2.2.2. Condițiile financiare și creșterea economică	29
Capitolul 3. Modalități de implicare a băncii centrale în susținerea creșterii economice	32
3.1. Orizontul de responsabilitate al unei bănci centrale	32
3.2. Coordonate utile băncilor centrale în direcția susținerii creșterii economice în perspectivă	35
3.2.1. Condițiile financiare și politica băncii centrale	35
3.2.2. Ancorarea așteptărilor inflaționiste pe termen lung și perspectivele creșterii economice	37
3.2.3. Politica macroprudențială și creșterea economică	40
3.2.4. Comunicarea băncii centrale și provocarea normalizării conduitei politicii monetare globale	43
3.2.5. Implicații politice ale sincronizării ciclurilor prețurilor de pe piețele locuințelor	47
3.3. Instrumente ale băncii centrale pentru susținerea creșterii economice	49
Concluzii	53
Anexe	56
Bibliografie selectivă	68
Abrevieri	73
Listă tabele, grafice, casete	74

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.6. – Analiza sustenabilității datoriei publice în Uniunea Europeană.
Abordări analitice și empirice

Coordonator: CS III Dr. Camelia Milea

Autori: CS III Dr. Camelia Milea; CS Camelia Băltărețu

CUPRINS

Introducere	4
1. Datoria și sustenabilitatea – concepte, definiții, metodologie	7
1.1. Concepte și definiții privind datoria	7
1.2. Concepte și definiții privind sustenabilitatea	13
2. Evaluarea sustenabilității datoriei publice	21

2.1. Datoria publică	21
2.2. Evaluarea sustenabilității datoriei publice	25
2.3. Gestiunea datoriei publice	28
2.4. Analiza dinamicii datoriei publice	35
3. Analiza datoriei publice în Uniunea Europeană	39
3.1. Evoluția datoriei publice în țările membre ale Uniunii Europene	41
3.2. Evoluția datoriei publice în România	48
3.3. Indicatori de analiză a sustenabilității datoriei publice în România	50
4. Concluzii	61
Listă tabele	66
Listă grafice	67
Bibliografie selectivă	68

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.7. – Instituțiile financiare nebankare și rolul lor în sistemul financiar românesc

Coordonator: CS II Dr. Tudor Ciumara

Autor: CS II Dr. Tudor Ciumara

CUPRINS

Cuprins	2
Introducere	3
Capitolul 1. Instituțiile financiare nebankare – elemente de context	8
1.1. Evoluții importante în cadrul legal național	8
1.2. Contextul internațional	13
Capitolul 2. Analiza evoluției activității instituțiilor financiare nebankare în România ...	16

2.1. Datele folosite	16
2.2. Aspecte relevante evidențiate de analiză	18
Capitolul 3. Rolul instituțiilor financiare nebancare în cadrul sistemului financiar românesc	45
3.1. Cadrul general	45
3.2. Aspecte controversate cu privire la activitatea IFN	46
3.3. Date privitoare la rolul jucat de IFN în cadrul sistemului financiar românesc	48
Capitolul 4. Concluzii	52
Lista abrevierilor și acronimelor	56
Lista figurilor	57
Lista tabelelor	58
Bibliografie	59

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.8. – Riscurile și costurile politicilor fiscale și bugetare din perspectiva dezvoltării durabile

Coordonator: CS II Dr. Mihail Dimitriu

Colectiv de autori: CS II Dr. Mihail Dimitriu; CS III Dr. Nicoleta Mihăilă; CS III Dr.
Silviu Marius Șeitan; CS Dr. Otilia Elena Manta; Conf. univ. dr.
Iuliana Militaru (decan Universitatea Româno-Americană)

CUPRINS

Introducere	5
Capitolul 1. Dezvoltarea sustenabilă și politicile fiscal-bugetare	7
1.1. Conceptul de dezvoltare sustenabilă	7
1.2. Politica fiscal-bugetară	11
1.3. Concluzii	19

Capitolul 2. Mecanismul generic pentru adoptarea strategiilor de dezvoltare	21
2.1. Strategia de dezvoltare – Elemente introductive	21
2.2. Etapele de elaborare a strategiilor	22
2.3. Structura procesului de adoptare și adaptare a strategiilor	24
2.4. Condiții pentru adoptarea și adaptarea strategiei de dezvoltare	28
2.5. Elementele strategiei de dezvoltare sustenabile	31
2.6. Concluzii	33
Capitolul 3. Sustenabilitatea fiscal-bugetară – un obiectiv și o alternativă	36
3.1. Obiectivele sustenabilității fiscal-bugetare	36
3.2. Distribuirea și redistribuirea veniturilor. Politica bugetară și politica fiscală	38
3.3. Efectele de deplasare a toleranței la presiunea fiscală	45
3.4. Reducerea temporară sau eliminarea sustenabilă a deficitului public	46
3.5. Efectul de încărcare a datoriei publice	47
3.6. Concluzii	48
Capitolul 4. Costurile implicate pentru armonizarea politicilor fiscal-bugetare cu strategia de dezvoltare sustenabilă	51
4.1. Metode cantitative de evaluare a alternativelor. Identificarea costurilor	51
4.2. Costul statului	60
4.3. Evaluarea măsurilor de politică fiscal-bugetară din perspectiva sustenabilității ...	88
4.4. Concluzii	102
Capitolul 5. Mecanismul de transmitere a măsurilor fiscal-bugetare	104
5.1. Statul și ținta normativă	104
5.2. Aspecte particulare ale mecanismului de transmitere al reglementărilor	105
5.3. Trăsăturile mecanismului de transmitere al reglementărilor	106
5.4. Mecanismul de transmitere a reglementărilor și costurile atașate	107

5.5. Concluzii	110
Capitolul 6. Riscuri legate de politicile fiscal-bugetare	113
6.1. Risc, probabilitate și incertitudine	113
6.2. Riscurile unor politici fiscal-bugetare prociclice	117
6.3. Concluzii	126
Capitolul 7. Concluzii	128
Bibliografie	140

Index tabele

Tabelul nr.1. Elementele-cheie ale RIA pentru unele țări din U.E.	101
--	-----

Index figuri

Figura nr. 1. Influența scăderii presiunii fiscale asupra creșterii producției de bunuri și servicii	12
Figura nr. 2. Mecanismul utilizării (simultane a) impulsurilor fiscal și monetar	14
Figura nr. 3. Legătura obiectivelor generale cu procesul decizional de adoptare a unei strategii	22
Figura nr. 4. Etapele de elaborare a unei strategii	23
Figura nr. 5. Etapele adoptării și adaptării strategiei	26
Figura nr. 6. Fluxurile distribuirii bunăstării	40
Figura nr. 7. O posibilă structură a costurilor legate de aplicarea măsurilor guvernamentale	51
Figura nr. 8. Distribuția costurilor economice impuse de legislație	58
Figura nr. 9. Etapele procesului decizional	90

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.9. – Analiza multiplicatorilor fiscal-bugetari în România pentru perioada 2005-2017

Coordonator: CS. III Dr. Ionel Leonida

Autor: CS. III Dr. Ionel Leonida

CUPRINS

Notă introductivă privind elaborarea proiectului de cercetare și conexiunea acestuia cu proiectul din anul anterior	5
Introducere	6
Capitolul 1. Multiplicatori în procesul economic – conceptul de multiplicator fiscal-bugetar	8
Considerații generale	8
1.1. Mecanismul și principiul de apariție a multiplicatorului în economie	9

1.2. Conceptul de multiplicator în domeniul fiscal-bugetar	9
1.3. Identificarea și prezentarea criteriilor de clasificare a multiplicatorilor fiscal-bugetari	12
1.4. Stabilirea categoriilor de multiplicatori fiscal-bugetari	14
Capitolul 2. Selectarea, descrierea metodologică și calculul unui set de multiplicatori fiscal-bugetari în România pentru perioada 2005-2017	18
2.1. Selectarea și descrierea metodologică a tipurilor de multiplicatori fiscal-bugetari ...	18
2.2. Calculul multiplicatorilor fiscal-bugetari selectați în România pentru perioada 2005-2017	20
2.2.1. Multiplicatori din domeniul fiscal	20
2.2.2. Multiplicatori din domeniul bugetar	22
Capitolul 3. Analiza empirică și evaluarea impactului multiplicatorilor fiscal-bugetari selectați	29
3.1. Influențe ale factorilor instituționali asupra dimensiunii multiplicatorilor fiscal-bugetari	29
3.2. Evaluarea impactului multiplicatorilor fiscal-bugetari calculați	33
Capitolul 4. Concluzii și propuneri pentru orientarea fiscalității și a alocării resurselor bugetare, pe baza evaluării multiplicatorilor fiscal-bugetari	37
4.1. Concluzii	37
4.2. Propuneri	37
4.3. Neclarități	38
Bibliografie selectivă	39
Anexe	41
Abrevieri	44
Listă figuri și tabele	44

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.10. – Stabilizatori automați în economie – concept, clasificare, elemente de proiectare

Coordonator: CS III Dr. Alina Georgeta Ailincă

Autor: CS III Dr. Alina Georgeta Ailincă

CUPRINS

Abrevieri	4
Abrevieri ale criteriilor și a claselor tipologice ale stabilizatorilor automați	5
Introducere	8
1. Identificarea bazelor conceptuale și metodologice ale stabilizatorilor automați	10
1.1. Raportul dintre caracterul discreționar și nondiscreționar în politicile publice	10

1.2. Identificarea bazelor conceptuale - conceptul de stabilizator și de stabilizator automat	12
1.3. Evoluții recente în teoria și experiența stabilizatorilor automați	17
1.4. Identificarea bazelor metodologice	19
2. Identificarea criteriilor și a claselor tipologice ale stabilizatorilor automați	25
2.1. Identificarea criteriilor de clasificare a unui stabilizator automat	25
2.2. Identificarea claselor tipologice de stabilizatori automați	30
3. Analiza elementelor de proiectare a stabilizatorilor automați	37
3.1. Identificarea rolului pe care trebuie să-l îndeplinească un stabilizator automat	37
3.2. Stabilizatorii automați și reformele fiscale	44
3.3. Crizele economice și stabilizatorii automați	59
4. Concluzii privind conceptul și rolul unui stabilizator automat în economie	68
Listă figuri și tabele	71
Anexa 1 - Studiu de caz - funcționarea stabilizatorilor sociali automați în România și în alte țări ale Uniunii Europene	72
Listă figuri și tabele anexă	79
Bibliografie	80

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.11. – Flexicuritatea argumente pro și contra

Coordonator: CS drd. Monica Florica Dutcaș

Autori: CS drd. Monica Florica Dutcaș; Irina Maria Nechita (colaborator)

CUPRINS

Cuprins	3
Introducere non-tehnică	4
Capitolul 1. Contextul cercetării	6
1.1. Premise temporale și spațiale	6
1.2. Contextul global și european	6
Capitolul 2. Conceptul de flexibilitate pe piața muncii	13

2.1. Perspectiva angajatului privind flexibilitatea pieței muncii	13
2.2. Perspectiva angajatorului privind flexibilitatea pieței muncii	16
2.3. Perspectiva statului privind flexibilitatea pieței muncii	18
Capitolul 3. Conceptul de securitate din perspectiva pieței muncii	19
3.1. Relația angajat-securitate din perspectiva pieței muncii	19
3.2. Relația angajator-securitate din perspectiva pieței muncii	20
3.3. Relația stat-securitate din perspectiva pieței muncii	21
Capitolul 4. Conceptul de flexicuritate: trade off-ul flexibilitate securitate pe piața muncii	22
4.1. Conceptul de flexicuritate	22
4.2. Modele privind flexicuritatea	24
Capitolul 5. Indicatori ai flexicurității	26
5.1. Indicatori privind piața muncii	26
5.2. Indicatori care exprimă starea și tendința flexicurității	30
Capitolul 6. Manifestarea flexicurității în România	33
6.1. Analiza aspectelor normative ale asigurării flexicurității	34
6.2. O testare empirică	35
7. Contribuția studiului la dezvoltarea cercetării în materia flexicurității	38
8. Direcții de continuare și dezvoltare a cercetării	39
Concluzii	40
Anexa	42
Listă abrevieri	44
Bibliografie selectivă	45

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.12. – Tendințe în legislația europeană privind impozitarea directă.
Scenarii asupra regimului fiscal din România

Coordonator: CS III Dr. Nicoleta Mihăilă

Autor: CS III Dr. Nicoleta Mihăilă

CUPRINS

Introducere	6
Capitolul 1. Fiscalitate: structură, evoluție, tendințe	8
1.1. Structura sistemului fiscal	9
1.2. Evoluția fiscalității în România și Uniunea Europeană	13
1.3. Tendințe ale fiscalității în România	24
Concluzii	27

Capitolul 2. Evoluția regimului de impozitare directă în România.	
Costuri, modificări fiscale	28
2.1. Principalele modificări fiscale în perioada 2005-2017	28
2.2. Costurile cu modificările fiscale	41
Concluzii	46
Capitolul 3. Armonizarea reglementărilor privind impozitarea directă din România cu principalele tendințe din U.E. și cu necesitățile economiei României – scenarii posibile	47
3.1. Tendințe în Uniunea Europeană privind impozitarea directă	47
3.2. Armonizarea fiscală a impozitelor directe	57
3.3. Politica fiscală a României privind impozitarea directă și armonizarea cu tendințele U.E. – scenarii posibile	58
Concluzii	63
Concluzii și propuneri	65
Bibliografie selectivă	69
ANEXE	72
Index tabele	
Tabelul nr. 1. Evoluția veniturilor fiscale în U.E., % PIB	14
Tabelul nr. 2. Venituri din impozite directe în U.E. (% PIB)	16
Tabelul nr. 3. Venituri din impozite directe în Total venituri fiscale (%)	17
Tabelul nr. 4. Ponderea veniturilor din impozite indirecte în Total venituri fiscale (%) ...	20
Tabelul nr. 5. Cotele de impozit pe profit în statele membre U.E. (%)	26
Tabelul nr. 6. Cote de impozitare înainte și după introducerea cotei unice	30
Tabelul nr. 7. Structura veniturilor fiscale înainte și după introducerea cotei unice (% din PIB)	30
Tabelul nr. 8. Evoluția veniturilor bugetului general consolidat	31
Tabelul nr.9. Evoluția veniturilor (% în PIB)	32

Tabelul nr.10 . Impozitul pe venit, 2004	32
Tabelul nr. 11. Impozitul pe venitul persoanelor fizice datorat în anul 2004 și 2005	33
Tabelul nr. 12. Evoluția coeficientului Gini	34
Tabelul nr. 13. Raport Înmatriculări versus Întreruperi activitate	41
Tabelul nr. 14. Suma impozitelor directe (impozit pe profit și pe venit) în perioada 2006-2016 - mil lei	43
Tabelul nr. 15. Ponderea cheltuielilor cu impozitele directe în total cheltuieli pentru populație	43
Tabelul nr. 16. Ponderea cheltuielilor cu impozitul pe profit în totalul cheltuielilor firmelor ...	44
Tabelul nr. 17. Eficiența activității ANAF (Evoluția cheltuielilor cu administrarea fiscală și veniturile colectate prin ANAF)	45
Tabelul nr. 18. Cheltuieli ANAF vs eficiența activității ANAF	45
Tabelul nr. 19. CCTB – avantaje și dezavantaje	58
Tabelul nr. 20. Execuție bugetară ianuarie - octombrie 2018	60
Tabelul nr. 21. Comportament firme în cazul modificării cotei unice	62
Tabelul nr. 22. Efecte ale modificării cotei unice	62
Tabelul nr. 23. Factori de influență ai administrării fiscale	63

Index figuri

Figura nr. 1. Reprezentarea grafică a clasificării sistemelor fiscale	12
Figura nr. 2. Ponderea în PIB a impozitelor directe, indirecte și a contribuțiilor sociale	14
Figura nr. 3. Principalele categorii de impozite și contribuții sociale (% PIB), 2016	21
Figura nr. 4. Venituri fiscale după tipul de impozit (% PIB) în România	22
Figura nr. 5. Comparatie U.E.-România din punct de vedere al impozitelor directe	23
Figura nr. 6. Comparatie U.E.-România din punct de vedere al impozitelor indirecte	23
Figura nr. 7. Evoluția impozitelor pe venit și pe profit în perioada 2007-2016	43

Figura nr. 8. Ponderea cheltuielilor cu impozitele directe în total cheltuieli pentru populație	44
Figura nr. 9. Ponderea cheltuielilor cu impozitul pe profit în totalul cheltuielilor firmelor	44
Figura nr. 10. Evoluția cheltuielilor cu administrarea fiscală și veniturile colectate prin ANAF	45
Figura nr. 11. Numărul de stimulente fiscale pentru C-D în statele membre ale U.E., 2016 ...	48
Figura nr. 12. Ratele medii efective ale impozitului pe profitul societăților	49
Figura nr. 13. Ratele marginale efective ale impozitului pe profitul societăților comerciale	49
Figura nr. 14. Diferențele de tratament fiscal între îndatorare și capitaluri proprii	51
Figura nr. 15. Nivelul de inegalitate a veniturilor în țările U.E., 2016	53
Figura nr. 16. Scenarii privind creșterea veniturilor fiscale la bugetul de stat	61

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.13. – Tendințe actuale ale pieței financiare naționale în contextul pieței financiare globale

Coordonator: CS Dr. Otilia Elena Manta

Autori: CS Dr. Otilia Elena Manta; CS II Dr. Mihail Dimitriu

CUPRINS

Index tabele	4
Index grafice	5
Introducere	7
Capitolul 1. Piața financiară la nivel național și global – concept, structuri, rol	9
1.1. Piața financiară – teorii, structuri și rol	9

1.2. Factorii care influențează tendințele și evoluția pieței financiare (stabilitate financiară la nivel intern și extern)	18
1.3. Arhitectura piețelor financiare - formalizare	21
1.4. Dimensiune, principii și instrumente ale procesului de globalizare a pieței financiare	35
Capitolul 2. Căi și modalități de analiză a evoluției pieței financiare la nivel național corelat cu strategia de dezvoltare durabilă a României și cu tendințele la nivel global	48
2.1. Identificarea necesarului de finanțare ce decurge din bugetul național (obiectivele bugetare pe venituri și cheltuieli) pe sectoare de activitate din economia națională	48
2.2. Analiza structurii capitalului și a creditului în structura economiei românești	60
2.3. Impactul ajutoarelor de stat asupra finanțării economiei naționale	76
Capitolul 3. Tendințe ale evoluției piețelor financiare internaționale în raport cu nevoile de finanțare la nivel microeconomic	80
3.1. Tendințele și particularitățile pieței financiare din Europa	80
3.2. Tendințele și particularitățile pieței financiare din America Latină și Caraibe	89
3.3. Tendințele și particularitățile pieței financiare din Asia de Est, Pacific și Asia de Sud	91
3.4. Tendințele piețelor financiare în raport cu cele 17 obiective de dezvoltare durabilă din Agenda ONU 2030	96
Concluzii și remarci finale	103
Bibliografie selectivă	111
Anexe	116
Index tabele	
Tabelul nr. 1. Locul ocupat de România în clasamentul mondial al globalizării, în 2016	46
Tabelul nr. 2. Proiecția indicatorilor la nivel național pentru perioada 2016-2020 (% din PIB)	49

Tabelul nr. 3. Structura bugetului general consolidat la nivelul U.E. și România (% din PIB)	52
Tabelul nr. 4. Structura veniturilor fiscale pe categorii de contribuabili (%)	53
Tabelul nr. 5. Evoluția gradului de îndatorare (scenarii B.N.R.)	55
Tabelul nr. 6. Evoluția procesului investire-dezinvestire la nivelul firmelor străine în perioada 2005-2015 (mld.euro)	75

Index grafice

Graficul nr. 1. Creșterea economică la nivel global	41
Graficul nr. 2. Fluxurile de investiții străine directe (ISD) din România în perioada 2005-2016	42
Graficul nr. 3. Nivelul de globalizare în România în anii 2007-2016 și tendința sa liniară ...	45
Graficul nr. 4. Nivelul de globalizare în România în ultimii 5 ani (2012-2016)	45
Graficul nr. 5. Gradul de globalizare al României, comparativ cu al țărilor aflate la o valoare de globalizare asemănătoare, în anul 2016	46
Graficul nr. 6. Locul ocupat de România în clasamentul gradului de globalizare	47
Graficul nr. 7. Deficitele gemene la nivel național pentru perioada 2005-2015	50
Graficul nr. 8. Impulsul fiscal pro-ciclic pentru perioada martie 2006-noiembrie 2016 ...	51
Graficul nr. 9. Structura bugetului general consolidat pentru perioada 2005-2015	51
Graficul nr. 10. Deficitul bugetar structural în perioada 2005-2016	51
Graficul nr. 11. Cheltuieli pentru sănătate în România și în alte state membre U.E.	53
Graficul nr. 12. Cheltuieli pentru educație în România și în alte state membre U.E.	53
Graficul nr. 13. Cheltuieli pentru apărare în România și în alte state membre U.E.	54
Graficul nr. 14. Indicele Herfindahl-Hirschman al bazei de investitori în titluri de stat emise pe piața primară	54
Graficul nr. 15. Simulări privind evoluția datoriei publice la nivel național în perioada 2005-2026 (% , scenarii BNR)	55
Graficul nr. 16. Evoluția creditului neguvernamental în perioada 2000-2016	56

Graficul nr. 17. Structura finanțării instituțiilor de credit în perioada 2000-2016	57
Graficul nr. 18. Evoluția ritmului anual al creditării în perioada ianuarie 2008 – octombrie 2016	57
Graficul nr. 19. Evoluția creditelor acordate de sistemul bancar pentru populație și societățile comerciale nefinanciare, în perioada 2007-2016	60
Graficul nr. 20. Structura creditelor acordate de sistemul bancar în perioada 2008-2016	61
Graficul nr. 21. Sursele de finanțare a băncilor (variație anuală) în perioada 2008-2015	61
Graficul nr. 22. Solvabilitatea băncilor și rata creditelor neperformante	62
Graficul nr. 23. Profitabilitatea sistemului bancar în perioada 2008-2015	62
Graficul nr. 24. Evoluția gradului de intermediere bancară în perioada 1998-2016	63
Graficul nr. 25. Evoluția principalilor indicatori financiari în semestrul curent și cel anterior, pentru companiile nefinanciare	64
Graficul nr. 26. Evoluția principalilor indicatori financiari pentru IMM și corporații, în perioada aprilie 2017 – martie 2018	65
Graficul nr. 27. Evoluția principalilor indicatori financiari pe principalele sectoare economice, în perioada martie 2017 – martie 2018	65
Graficul nr. 28. Evoluția raportului datoriei/active pentru companiile nefinanciare, în perioada aprilie 2017 – martie 2018	66
Graficul nr. 29. Cele mai presante probleme ale companiilor nefinanciare în perioada aprilie 2017 – martie 2018	66
Graficul nr. 30. Cele mai presante probleme ale IMM-urilor și corporațiilor în perioada aprilie 2017 – martie 2018	67
Graficul nr. 31. Principalele surse de finanțare pentru companiile nefinanciare, în perioada aprilie 2017 – martie 2018	67
Graficul nr. 32. Principalele surse de finanțare pentru IMM-uri și corporații, în perioada aprilie 2017 – martie 2018	68
Graficul nr. 33. Principalele surse de finanțare ale companiilor, pe sectoare de activitate, în perioada aprilie 2017 – martie 2018	68

Graficul nr. 34. Evoluția principalelor surse de finanțare ale companiilor nefinanciare în perioada aprilie 2017 – martie 2018	69
Graficul nr. 35. Perspective de evoluție a principalelor surse de finanțare ale companiilor nefinanciare pentru perioada aprilie 2017 – martie 2018	69
Graficul nr. 36. Principalele destinații ale finanțării atrase de IMM-uri și corporații în perioada aprilie 2017 – martie 2018	70
Graficul nr. 37. Accesarea de finanțare de la bănci și IFN-uri în perioada aprilie 2017 – martie 2018	71
Graficul nr. 38. Accesarea fondurilor europene în perioada aprilie 2017 – martie 2018 de către IMM-uri și corporații	71
Graficul nr. 39. Relația companiilor nefinanciare cu băncile și IFN-urile în perioada aprilie 2017– martie 2018	72
Graficul nr. 40. Percepția companiilor nefinanciare asupra termenilor și condițiilor aplicate de bănci și IFN-uri în perioada aprilie 2017– martie 2018	72
Graficul nr. 41. Motivele pentru care companiile nefinanciare au apelat la instituțiile financiare de la care au luat credite, în perioada aprilie 2017 – martie 2018 ...	73
Graficul nr. 42. Dificultățile întâmpinate de companiile nefinanciare care au aplicat pentru credite în accesarea finanțării de la bănci și IFN, în perioada aprilie 2017 – martie 2018	74
Graficul nr. 43. Dificultăți semnificative întâmpinate de companiile nefinanciare care au credite în accesarea de finanțării suplimentare de la bănci și IFN, în perioada aprilie 2017 – martie 2018	74
Graficul nr. 44. Indicele compozit de risc sistemic pe piețele financiare și pe piețele obligațiunilor suverane și probabilitatea de nerambursare de către două sau mai multe grupuri bancare	80
Graficul nr. 45. Componentele profitabilității bancare în zona euro și principalele state	82
Graficul nr. 46. Creditele neperformante pe sectoare și tipuri de credit	83
Graficul nr. 47. Indicii prețurilor pe piața imobiliară comercială din zona euro în perioada 2005-2017	85
Graficul nr. 48. Tendințe în finanțarea internațională pentru incluziune financiară Europa și Asia Centrală	86

Graficul nr. 49. Tendințele piețelor financiare în Europa și Asia Centrală în anul 2016 (tipuri de proiecte finanțate)	87
Graficul nr. 50. Principalele provocări pentru finanțatorii care activează în Europa și Asia Centrală	88
Graficul nr. 51. Tendințe în finanțarea internațională pentru incluziune financiară America Latină și Caraibe	89
Graficul nr. 52. Tendințele piețelor financiare în America Latină și Caraibe în anul 2016 (tipuri de proiecte finanțate)	90
Graficul nr. 53. Principalele provocări pentru finanțatorii care activează în America Latină și Caribe	91
Graficul nr. 54. Tendințe în finanțarea internațională pentru incluziune financiară Asia de Est și Pacific	92
Graficul nr. 55. Tendințele piețelor financiare în Asia de Est și Pacific în anul 2016 (tipuri de proiecte finanțate)	92
Graficul nr. 56. Principalele provocări pentru finanțatorii care activează în Asia de Est și Pacific	93
Graficul nr. 57. Tendințe în finanțarea internațională pentru incluziune financiară Asia de Sud	93
Graficul nr. 58. Tendințele piețelor financiare în Asia de Sud în anul 2016 (tipuri de proiecte finanțate)	95
Graficul nr. 59. Principalele provocări pentru finanțatorii care activează în Asia de Sud ...	96
Graficul nr. 60. Concept „Finanțarea Verde” FinGreenTech	101

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.14. – Aspecte de vulnerabilitate, risc și inconsistență în aprecierea cantitativă a creșterii economice sustenabile, în context intern și internațional

Coordonator: CS III Dr. Silviu Marius Șeitan

Autor: CS III Dr. Silviu Marius Șeitan

CUPRINS

Capitolul 1. Introducere	3
Capitolul 2. Abordare teoretică	4
2.1. Conceptul de sustenabilitate	4
2.2. Abordări practice	5
2.3 Apariția conceptului de creștere economică	6

2.4. Sursele creșterii economice	7
2.5. Teorii și modele ale creșterii economice	9
2.6. Beneficii și costuri ale creșterii economice	10
2.7. Concepte actuale ale creșterii economice	11
2.8. Concepte din sfera dezvoltării economice	15
Capitolul 3. Probleme generale, de natură teoretico-metodologică, ale aprecierii creșterii economice sustenabile	30
Capitolul 4. Aspecte specifice ale realității economice din România	36
Capitolul 5. Aspecte asociate metodologiei de calcul a PIB în România	60
Capitolul 6. Studiu de caz	70
Capitolul 7. Direcții de continuare a cercetărilor	73
7.1. Dificultățile și dimensiunile problematice ale creșterii economice	73
7.2. Praxisul creșterii economice	75
Capitolul 8. Concluzii finale	78
Bibliografie	80

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.15. – Riscul de țară și moneda. Criptomonedele – germenii unui nou sistem financiar

Coordonator: CS Cătălin Drăgoi

Autor: CS Cătălin Drăgoi

CUPRINS

Riscul de țară și moneda virtuală

Introducere	4
Capitolul 1. Apariția și evoluția monedelor virtuale. Caracteristici	6
1.1. Blokchain, bitcoin	6
1.2. Funcțiile banilor și criptomonedele	8
1.3. Diferența între monedele private și cele virtuale	9

1.4. Ofertele Inițiale de Monedă (ICO)	11
Capitolul 2. Riscurile asociate utilizării monedelor virtuale	15
2.1. Riscurile și beneficiile potențiale ale criptomonedelor	15
2.2. Înșelătorii și pericole ale ICO-urilor (oferta inițială de monedă)	18
Capitolul 3. Riscul de țară și moneda virtuală	19
3.1. Riscul de țară	19
3.2. Implicațiile criptovalutelor asupra politicii monetare	20
3.3. Relația între monedele oficiale și criptomonede	25
3.4. Evoluția criptomonedelor și riscul de țară	27
Capitolul 4. Criptomonedele germenii unui nou sistem financiar	33
4.1. Criptomonedele și viitorul banilor	33
4.2. Răspunsul băncilor centrale	36
Capitolul 5. Concluzii	38
Studiu de caz: Analiza legăturii dintre cotațiile monedei bitcoin și cotațiile principalilor indici bursieri internaționali – DOW JONES, S&P, NASDAQ	40
Bibliografie	46
Lista de abrevieri	48
Anexe	49

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

Reforma Uniunii Europene și a zonei euro. Oportunități și provocări pentru România

Coordonatori: Dr. Constantin Marin (Partea I); Dr. Emil Dinga (Partea a II-a)

Colectiv de autori: Dr. Constantin Marin; Dr. Adina Criste (Partea I); Dr. Emil Dinga; Dr. Ionel Leonida; Drd. Monica Dutcaș; Dr. Alina Ailincă (Partea a II-a); Drd. Diana Drigă; Drd. Grațiana Iordache; Drd. Gabriela Ionescu (colaboratori)

CUPRINS

Cuprins	3
PARTEA I. Zona monetară europeană. Fundamente teoretice și realizări practice	4
1.1. Teoria zonelor monetare optime. Concept și evoluție	6
1.2. Zona euro și criteriile zonei monetare optime	8

1.3. Caracteristici ale funcționării zonei euro	9
1.4. Provocări ale reformării zonei euro	19
1.5. Concluzii	21
PARTEA A II-A. Construcția europeană. Probleme critice – soluții și perspective	23
2.1. Ce este construcția europeană?	23
2.2. Probleme critice ale construcției europene	27
2.3. Construcția europeană și sustenabilitatea	33
2.4. Reforma Uniunii Europene și fenomenul X-Exit	36
2.5. România și proiectul european	37
2.6. Câteva probleme care vizează reforma U.E. și a zonei euro	38
2.7. Quo Vadis U.E.?	39
Bibliografie	41

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

Mixul de politici macroeconomice din perspectiva aderării la zona euro

Coordonator: Dr. Emil Dinga

Colectiv de autori: Dr. Emil Dinga; Dr. Ionel Leonida; Drd. Monica Dutcaș; Dr. Alina Ailincă

Cercetători asociați: Drd. Diana Drigă; Drd. Grațiela Iordache; Drd. Gabriela Ionescu

CUPRINS

Cuprins	3
1. Contextul instituțional al perspectivei aderării României la zona euro	4
1.1. Criteriile de convergență economică nominală (CCEN)	4
1.1.1. Statu quo-ul	4

1.1.2. Evaluare critică	5
1.2. ERM2	11
2. Convergență economică nominală și convergență economică reală	14
2.1. Lista criteriilor de convergență economică reală (CCER)	14
2.2. Evaluarea relației dintre criteriile de convergență economică reală și criteriile de convergență economică nominală	22
2.2.1. Canale de transmitere a impulsului de la convergență economică reală spre convergență economică nominală	22
2.2.2. Relația cauzală și funcțională între CCER și CCEN	26
3. Mix-ul de politici macroeconomice de ajustare a procesului de convergență economică nominală	29
3.1. Lista politicilor publice „eligibile” pentru mix-ul de politici publice	29
3.2. Politica fiscală	29
3.3. Politica monetară	30
3.4. Politica comercială	31
3.5. Politica în domeniul pieței muncii	32
3.6. Modelarea echilibrului economic intern (modelul IS-LM)	33
3.7. Modelarea echilibrului economic general (modelul IS-LM-EE)	34
3.8. Modelarea echilibrului economic sustenabil (modelul IS-LM-EE-LF)	34
3.9. Proiectarea mix-ului de politici macroeconomice pentru atingerea și sustenabilizarea convergenței economice nominale	35
3.9.1. Conceptul de mix de politici publice	35
3.9.2. Scopul și obiectivele politicii aderării la zona euro	36
3.9.3. Proiectarea logică a PAZE	38
3.9.4. Proiectarea instituțională a PAZE	59
3.10. Tablou de bord privind monitorizarea procesului de aderare la zona euro	61

3.11. Algoritm de alertare timpurie a abaterii de la procesul sustenabil de convergență economică nominală (ALERT-CEN)	64
4. Road-map pentru procesul de aderare a României la zona euro pe baza PAZE	65
Index de termeni și de nume	67
Index de figuri	69
Index de tabele	70
Anexa 1	71
Anexa 2	73
Anexa 3	76
Anexa 4	78
Anexa 5	80

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

Consolidarea convergenței economice și monetare a României cu Uniunea Europeană
- un demers necesar

Coordonator: Dr. Constantin Marin

Colectiv de autori: Dr. Constantin Marin; Dr. Iulia Lupu; Dr. Tudor Ciumara; Dr. Mihail
Dimitriu; Dr. Gabriela Cornelia Piciu; Dr. Camelia Milea; Camelia
Băltărețu; Dr. Otilia Elena Manta

CUPRINS

Finanțarea economiei naționale –
oportunități și constrângeri din perspectiva aderării la zona euro

Introducere	7
I. Finanțarea prin sistemul bancar și piața de capital	11

1. Arhitectura sistemului financiar-bancar. Structura și evoluția acestuia în raport cu necesitățile sau condițiile economiei naționale	11
1.1. Sistemul bancar – structură și potențial	11
1.2. Finanțarea economiei naționale	14
2. Bursa de valori – contribuție la consolidarea convergenței economice a României cu Uniunea Europeană	18
2.1. Finanțarea prin piețele de capital. Cadrul general	18
2.2. Evoluția principalilor indicatori bursieri în România (2006-2017)	19
2.3. Dezvoltarea pieței bursiere și consolidarea convergenței economice	22
Concluzii	24
Referințe bibliografice	26
II. Finanțarea prin economisire și controlul echilibrelor	28
1. Autofinanțarea	28
1.1. Starea și evoluția finanțării firmelor din economia reală	28
1.2. Capitalizarea firmelor	31
1.3. Capacitatea de autofinanțare	33
1.4. Capacitatea de plată	34
1.5. Facilități și dificultăți la intrarea pe piață și ieșirea de pe piață	36
Concluzii	37
2. Economisirea resurselor	38
2.1. Utilizarea resurselor materiale în România și în Uniunea Europeană (UE-28 și UME)	38
2.2. Dezechilibrul structural	41
2.3. Convergența regională	43
2.4. Tipologia activităților de economie circulară desfășurate în România	48
2.5. Reciclarea deșeurilor municipale și a ambalajelor	49

2.6. Bariere în dezvoltarea activităților de economie circulară	51
2.7. Finanțarea activităților de economie circulară	51
2.8. Îmbunătățiri potențialul de productivitate al orașelor	52
Concluzii	55
Referințe bibliografice	55
3. Economisirea și dezvoltarea economiei; Evaluarea echilibrului extern al României	57
3.1. Dependente și riscuri în economie. Cererea internă	58
3.2. Structura comerțului exterior al României	59
3.3. Structura contului curent	63
3.4. Sustenabilitatea deficitului de cont curent	64
Concluzii	67
Referințe bibliografice	68
Anexa nr. 2.1. Gruparea activităților și ramurilor economiei reale	69
Anexa nr. 2.2. Evoluția ponderii datoriilor restante în totalul datoriilor pentru ramurile din economia reală, în perioada 2006-2016	70
Anexa nr. 2.3. Evoluția duratei de recuperare a creanțelor (zile) pentru ramurile din economia reală în perioada 2006-2016	71
Anexa nr. 2.4. Productivitatea resurselor, PIB și CIM care caracterizează țările membre ale U.E. în anul 2017	72
Anexa nr. 2.5. Indicatori de dezvoltare sustenabilă utilizați de U.E.	73
Anexa nr. 2.6. Disparitățile dintre cele 8 regiuni teritoriale ale României	74
Anexa nr. 2.7. Deschiderea față de activitățile economiei circulare în România la nivelul anului 2016	75
III. Finanțarea externă	76
1. Investițiile străine directe în România	76
1.1. Investițiile străine directe – aspecte globale	76

1.2. Dinamica ISD în România și în Uniunea Europeană în perioada 2005-2017	77
1.3. ISD în România	79
1.4. Structura pe ramuri a ISD în România	82
1.5. Repartizarea ISD pe regiuni de dezvoltare	83
1.6. Finanțarea deficitului de cont curent	84
Concluzii	85
Referințe bibliografice	86
2. Fondurile europene în finanțarea economiei naționale	87
2.1. Privire de ansamblu	87
2.2. Impactul fondurilor europene asupra finanțării economiei naționale	87
2.3. Cauze și dificultăți în procesul de absorbție	91
2.4. Utilizarea fondurilor europene în profil teritorial	92
2.5. Perspectiva financiară 2014-2020	94
Concluzii	95
Referințe bibliografice	97
Anexa nr. 3.1. Evoluția fluxurilor financiare dintre România și Uniunea Europeană	99
Anexa nr. 3.2. Evoluția PIB pe județe în perioada 2007-2013	100
Anexa nr. 3.3. Evoluția PIB pe regiuni de dezvoltare în perioada 2007-2013 (2007=%)	101

Tabele

Tabelul nr. 1. Ratele de creștere economică necesare pentru a atinge PIB/locuitor mediu la nivelul Uniunii Europene până în anii 2025, 2030 și 2035	9
Tabelul nr. 2. Productivitatea muncii în industrie și agricultură în unele țări din Uniunea Europeană (% , 2016)	9
Tabelul nr. 3. Creditul intern (% în PIB)	9
Tabelul nr. 4. Grad de deschidere a economiei (% în PIB)	9

Tabelul nr. 1.1. Situația instituțiilor de credit din România în anul 2016	11
Tabelul nr. 1.2. Poziția României în clasamentul UE 27 privind ponderea capitalizării bursiere, în perioada 2006-2017	21
Tabelul nr. 1.3. Ponderea capitalizării bursiere și a valorii tranzacțiilor bursiere în PIB la Bursa de Valori București, în perioada 2007-2016	22
Tabelul nr. 2.1. Evoluția ponderii numărului de firme din fiecare ramură în total economie reală, pentru perioada 2006-2016	29
Tabelul nr. 2.2. Evoluția structurii cifrei de afaceri realizate de firmele din economia reală, repartizată pe ramuri și regiuni de dezvoltare, în anul 2016 (%)	30
Tabelul nr. 2.3. Evoluția structurii cifrei de afaceri realizată de firmele din economia reală, repartizate pe regiuni de dezvoltare, în perioada 2006-2016 (%)	31
Tabelul nr. 2.4. Raportul între volumul datoriilor totale și capitalul propriu al firmelor în România și unele țări, la sfârșitul anului 2016	31
Tabelul nr. 2.5. Evoluția ratei rentabilității veniturilor la nivelul economiei reale, în perioada 2006-2016 (%)	33
Tabelul nr. 2.6. Ponderea datoriilor restante în PIB-nominal pentru perioada 2006-2016 ...	35
Tabelul nr. 2.7. Indicatorii Doing business pentru începerea unei afaceri, în perioada 2007-2017	36
Tabelul nr. 2.8. Indicatorii Doing business pentru lichidarea unei afaceri, în perioada 2007-2017	37
Tabelul nr. 2.9. Activități ale economiei circulare implementate în ultimii 3 ani sau aflate în curs de implementare la nivelul anului 2016	49
Tabelul nr. 2.10. Evoluția exporturilor și importurilor României în perioada 2006-2016	60
Tabelul nr. 2.11. Gradul de deschidere comercială a României față de Uniunea Europeană	61
Tabelul nr. 2.12. Gradul de integrare comercială a României cu Uniunea Europeană (% din importuri și exporturi)	61
Tabelul nr. 2.13. Exporturile (FOB), importurile (CIF) și soldul FOB/CIF al operațiunilor de comerț internațional cu bunuri	62
Tabelul nr. 2.14. Importurile și exporturile de bunuri ale României cu zona euro	63

Tabelul nr. 2.15. Evoluția soldului balanței bunurilor și a subcontului de servicii ale României în perioada 2006-2017	64
Tabelul nr. 2.16. Indicii valorii unitare în comerțul internațional cu bunuri	64
Tabelul nr. 2.17. Evoluția soldului balanței bunurilor, a soldului contului curent și a datoriei publice totale și externe totale ale României, în perioada 2006-2017	67
Tabelul nr. 3.1. Contribuția investițiilor străine directe la exporturi/importuri de bunuri	83
Tabelul nr. 3.2. Repartizarea teritorială a soldului investițiilor străine directe (% în total ISD)	84
Tabelul nr. 3.3. Sumele primite de România de la bugetul Uniunii Europene în contul alocărilor pentru perioada 2007-2013 (mil. euro)	88
Tabelul nr. 3.4. Stadiul absorbției pentru programele finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI) și al plăților efectuate din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA)* în perioada de alocare 2014-2020	90
Tabelul nr. 3.5. Corecții financiare confirmate în 2014 în raport cu plățile primite din partea Uniunii Europene; defalcare pentru fiecare stat membru	92
Tabel nr. 3.6. Evoluția ponderii sumele efectiv încasate de România de la bugetul Uniunii Europene în PIB-ul României, pentru perioada 2007-2015	93
Tabelul nr. 3.7. Caracteristicile programelor de finanțare la nivel Uniunii Europene pentru cele două perspective financiare (2007-2013 și 2014-2020)	94

Grafice

Graficul nr. 1.1. Evoluția structurii capitalului bancar după proveniență, în perioada 1998-2016 (% din total)	12
Graficul nr. 1.2. Evoluția structurii activelor bancare, în perioada 1998-2016 (% din total)	12
Graficul nr. 1.3. Evoluția parametrilor de cost ai sistemului bancar, în perioada 1995-2017	14
Graficul nr. 1.4. Evoluția parametrilor de cost în sistemul bancar, în perioada 2005-iunie 2017	14
Graficul nr. 1.5. Evoluția creditelor acordate de sistemul bancar în perioada 2007-2016, pentru populație și societățile comerciale nefinanciare	15
Graficul nr. 1.6. Structura creditelor acordate de sistemul bancar în perioada 2008-2016 ...	16

Graficul nr. 1.7. Sursele de finanțare a băncilor (variație anuală), în perioada 2008-2015 (%)	16
Graficul nr. 1.8. Solvabilitatea băncilor și rata creditelor neperformante (%)	17
Graficul nr. 1.9. Profitabilitatea sistemului bancar în perioada 2008-2015	17
Graficul nr. 1.10. Evoluția gradului de intermediere bancară în perioada 1998-2016	18
Graficul nr. 1.11. Mărimea diferitelor piețe în SUA, Japonia și Uniunea Europeană (% din PIB)	19
Graficul nr. 1.12. Ponderea capitalizării bursiere în PIB, ponderea valorii tranzacțiilor bursiere în PIB și lichiditatea relativă a pieței bursiere din România, în perioada 2006-2017	20
Graficul nr. 1.13. Volatilitatea și amplitudinea pieței bursiere din România, în perioada 2006-2017	22
Graficul nr. 2.1. Evoluția ponderii firmelor care au înregistrat capital total negativ în total firme active din economia reală, în perioada 2006-2016	32
Graficul nr. 2.2. Evoluția structurii datoriilor pentru firmele din economia reală, în perioada 2006-2016	34
Graficul nr. 2.3. Productivitatea resurselor în țările membre ale Uniunii Europene (PIB/kg), în perioada 2007-2017	39
Graficul nr. 2.4. Tendințele pe termen lung în utilizarea resurselor în U.E. Evoluția PIB-ului, a consumului intern de resurse și a productivității resurselor, pentru perioada 2000-2017 ...	40
Graficul nr. 2.5. Consumul intern de materiale (tone pe locuitor)	41
Graficul nr. 2.6. Indicele disparității regionale în România în anul 2015 (PIB/PPS pe locuitor comparativ cu media națională - %)	45
Graficul nr. 2.7. Gap-ul de convergență față de media ultimelor 20 de regiuni ale U.E.	46
Graficul nr. 2.8. Rata de reciclare a deșeurilor municipale în țările U.E. în anul 2016 ...	50
Graficul nr. 2.9. Evoluția ponderii în PIB a soldului contului curent și al balanței în România, în perioada 2000-2017 (%)	59
Graficul nr. 2.10. Sursele de finanțare a deficitului de cont curent în România, în perioada 2006-2017	65

Graficul nr. 2.11. Evoluția soldului balanței bunurilor, a soldului contului curent și a datoriei publice totale și externe totale ale României, în perioada 2000-2017	66
Graficul nr. 3.1. Intrările de ISD, la nivel global și pe grupuri de economii, 2005-2017	76
Graficul nr. 3.2. Intrările de ISD (% din PIB) în România, în Uniunea Europeană și în Zona Euro, în perioada 2005-2017	77
Graficul nr. 3.3. Rata anuală a creșterii economice în România, în Uniunea Europeană și în Zona Euro în perioada 2005-2017	78
Graficul nr. 3.4. Evoluția fluxului de ISD în România, Ungaria, Cehia, Bulgaria și Polonia în perioada 2007-2017	79
Graficul nr. 3.5. Evoluția fluxurilor ISD pe componente, în România, în perioada 2003-2017	80
Graficul nr. 3.6. Evoluția soldului ISD pe componente, în România, perioada 2003-2017	81
Graficul nr. 3.7. Relația creștere economică – ISD (flux și stoc)	81
Graficul nr. 3.8. Repartizarea soldului ISD pe principalele activități economice în România, în perioada 2004-2017 (% în total ISD)	82
Graficul nr. 3.9. Contribuția Întreprinderii investiție străină directă, la Exporturi (FOB)/Importuri(CIF), în România în perioada 2006-2017	83
Graficul nr. 3.10. Repartizarea teritorială a soldului ISD (% în total ISD, primele 5 regiuni de dezvoltare)	84
Graficul nr. 3.11. Evoluția deficitului de cont curent și a principalelor componente ale acoperirii sale, România, 2005-2017	85
Graficul nr. 3.12. Evoluția fluxurilor financiare cu bugetul Uniunii Europene	87
Graficul nr. 3.13. Sumele totale primite de România de la bugetul Uniunii Europene în perioada 2007-2013 (mil euro)	88

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

Riscurile investițiilor în perimetre petroliere/gazeifere offshore; Factorii determinanți în încheierea contractelor

Coordonator: Dr. Constantin Marin

Autor: Dr. Constantin Marin

CUPRINS

I. Economia politică a valorificării resurselor naturale; Blestemul resurselor	3
II. Provocări actuale pentru stat	5
III. Resursele naturale în România	6
IV. Procesul de adoptare a Legii privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore	9

V. Concluzii	10
Bibliografie	11

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL DE STUDII
ȘI CERCETĂRI
DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.1. – Analiza multidisciplinară economico-socială a biodiversității patrimoniului zootehnic din România în centenarul 1918-2018 (continuare din 2017)

Coordonatori: CS I Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R. (CSCBAS);
CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R. (IEN)

Autori: CS I Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R. (CSCBAS); CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R. (IEN)

Colectiv de cercetare antrenat în realizarea temei: C.S. I dr. George Florea Tobă;
CS II dr. Marcel Theodor Paraschivescu; CS III Mariana Sandu;
CS III Amalia-Gianina Străteanu; Asistent I Daniela Dobre

CUPRINS

Studiu privind schimbări ale biodiversității zootehnice în România unită 1918-2018

1. Introducere	2
2. Perioada interbelică	2

3. Perioada economiei planificate	7
4. Perioada postdecembristă	14
Bibliografie	24
Anexe: Lista lucrărilor științifice 2018	25

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

*6.2.2. – Biodiversitatea zootehnică și bioeconomia medical-veterinară în contextul actual și
scenarii ecopatologice pentru perspectiva perioadei 2018-2035 (continuare din 2017)*

Coordonatori: CS I Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.; CS I Dr. George Florea Tobă
(CSCBAS); CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R. (IEN)

Autori: CS I Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.; CS I Dr. George Florea Tobă
(CSCBAS); CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R. (IEN)

Colectiv de cercetare antrenat în realizarea temei: CS I Dr. George Florea Tobă;
CS II Dr. Marcel Theodor Paraschivescu; CS III Dr. ing. Mariana Sandu;
CS III Amalia-Gianina Străteanu; Asistent I Daniela Dobre

CUPRINS

Studiu privind biodiversitatea zootehnică în contextul actual și scenarii în perspectivă ...	2
1. Introducere	2

2. Material și metodă	3
3. Rezultate	5
Scenarii în perspectivă	19
Concluzii	21
Valorificarea cercetărilor	22
Bibliografie selectivă	23
Studiu privind eco-eficiența și multidisciplinaritatea eco-economică a biodiversității din ecosisteme, ca parte a patrimoniului natural comun al umanității	27
Introducere	27
Material și metodă	36
Rezultate obținute	37
Concluzii	50
Bibliografie	52

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.3. – Studii privind soluții bioeconomice pentru dezvoltarea biodiversității zootehnice românești

Coordonator: CS II Dr. ing. Marcel Theodor Paraschivescu

Autori: CS II Dr. ing. Marcel Theodor Paraschivescu; CS III Dr. ing. Mariana Sandu

Colectiv de cercetare antrenat în realizarea temei: CS I Dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.;
CS I Dr. Ștefan Mantea – cercetător asociat – C.S.C.B.A.S. „Acad. David Davidescu”; CS I Dr. Marcel Paraschivescu – A.S.A.S. „Gheorghe Ionescu-Șișești”; CS I Dr. George Florea Tobă; Ing. Gheorghe Ghișe – revista Ferma; Asistent I Daniela Dobre

CUPRINS

Studiu privind conturarea biodiversității în sistemele zooculturale agricole de actualitate ca soluție bioeconomică pentru dezvoltarea zootehniei românești

1. Introducere	2
2. Despre culturi	2
3. Despre agro-sisteme și zoo-sisteme agricole	5
4. Zoo-sisteme agricole de perspectivă	12
Studiu de caz: Sisteme de creștere la vacile producătoare de lapte	13
1. Creșterea extensivă a tineretului femel	13
1.1. Creșterea la pășune	13
1.2. Creșterea gospodărească	15
2. Creșterea intensivă a tineretului femel și a vacilor adulte	15
2.1. Îngrijirea și adăpostirea vițelilor nou născuți	15
2.2. Creșa	17
2.2.1. Îngrijirea corporală și mișcarea vițelilor	19
2.3. Crescătorie	20
2.4. Creșterea vițelilor de prăsilă, după separarea pe sexe	21
2.5. Creșterea vițelilor în stabulație liberă cu așternut permanent	22
2.6. Sectorul vacilor adulte	23
2.7. Anexele tehnologice ale fermelor intensive de vaci de lapte	25
5. Bibliografie	29
Anexe	

CUPRINS

Studiu asupra transformării sistemelor agroalimentare

Rezumat	1
---------------	---

1. Obiectivele lucrării de cercetare	3
2. Material și metodă	4
3. Rezultate și discuții	5
a) Sistemul agroalimentar	5
b) Factorii care au condus la transformarea sistemelor agroalimentare	20
c) Schimbările structurale ale sistemelor agroalimentare	23
d) Transformarea sistemelor agroalimentare	28
e) Impactul transformării sistemelor agroalimentare	35
4. Concluzii	36
5. Bibliografie	40
6. Modul de valorificare	41

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

*6.2.4. – Cercetări eco-economice privind conservarea biodiversității resurselor genetice animale
în contextul siguranței alimentare (continuare din 2017)*

Coordonator: CS I Dr. George Florea Tobă

Autor: CS I Dr. George Florea Tobă

Colectivul de cercetare antrenat în realizarea temei: CS I Dr. George Florea Tobă; CS I
Alexandru Bogdan, m.c. A.R.; CS II dr. Marcel Theodor Paraschivescu;
CS III Dr. Mariana Sandu; Prof. univ. dr. Romulus Gruia; Dr. med. vet.
jurist Leonard George Tobă; Asist. I Daniela Dobre

CUPRINS

Introducere	2
Obiectivul general	4
Obiectivele specifice	5

Metodologia de lucru	5
Rezultate și discuții	5
Concluzii	27
Bibliografie	29

CUPRINS

*Semnificații bioeconomice ale managementului și marketingului biodiversității
patrimoniului național de resurse genetice animale autohtone studiate eco-inovativ și inteligent*

Introducere	1
Material și metodă	3
Rezultate	4
Concluzii	6
Bibliografie	7
Anexe	

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.5. – Reconstrucția ecologică și eco-geo-bio-economică a habitatelor din România și eco-zone transfrontaliere poluate antropice din agrosisteme și ecosisteme forestiere (continuare din 2017)

Coordonator: CS I Dr. Cristina Gârlea

Colectivul de cercetare antrenat în realizarea temei: Specialiști din CSCBAS; UTCB; USAMV; MADR; ISU-Ilfov; Fundația „Acad. Nicolae Cajal”; CS I Dr. Cristina Gârlea – CSCBAS; CS Laurențiu Ciornei – CSCBAS; CS I Prof. univ. dr. Nicoale Manolescu, m.c. A.R.; Prof. univ. Dr. Ing. Manole Stelian Serbulea – UTCB; CP II Dr. Ing. Marcel Matiuti – Univ. Oradea; CP I Dr. Nastasia Belc – INCA; Dr. Irina Cajal – Fundația „Acad. Nicolae Cajal”; Economist Neta Kadhim – Institutul de Sociologie; Dr. Mariana Pipirigeanu – CSCBAS; Drd. Ing. Ioana Toma – MADR

CUPRINS

Partea I. Aplicarea conceptelor bioeconomice la reconstrucția ecologică	5
1. Introducere	7

2. Metodologia de cercetare	8
a. Cercetări aplicative privind reconstrucția ecologică în ecozona fluviului Dunărea. Aplicație la zona Giurgiu	8
b. Metode de comunicare în bioeconomie	36
Comunicări științifice la conferințe, simpozioane	36
Vizite de documentare privind conservarea biodiversității	41
Manifestări ale societății civile, consultări publice	42
Formare continuă	42
c. Apărarea comunităților în situații de risc	43
Platforma de dezastre naturale și antropice	43
3. Concluzii și recomandări	
Referințe	
Tabel 1	
Figuri 1-31	
Partea a II-a. Studiu de caz: comuna Pârteștii de Jos, județul Suceava	46
Produsele nelemnoase ale pădurii, profit net pentru comunitățile din zonele montane în contextul dezvoltării durabile	47
Introducere	47
I. Date generale	48
II. Informații generale privind proiectul	48
III. Costurile estimative ale investiției	51
IV. Analiza cost-beneficiu	56
V. Sursele de finanțare a investiției	57
VI. Estimări privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției	58
VII. Principalii indicatori tehnico-economici ai investiției	58

VIII. Avize și acorduri de principiu	58
Concluzie	59
Bibliografie	59
Anexe	61
Partea a III-a. Dezvoltarea antreprenoriatului academic	67
Universitatea tradițională în tranziție către universitatea antreprenorială	68
Rolul educației în dezvoltarea antreprenorială	69
Impactul factorilor interni și externi asupra universităților	72
Factori externi	73
Premise și cerințe ale dezvoltării universității antreprenoriale	75
Elemente-cheie ale noului tip de universitate	78
Caracteristici ale universității antreprenoriale	83
Antreprenoriatul universitar	89
Educația universitară în secolul al XX-lea	93
Evenimente „pan-europene” de rezonanță educațională	94
Bibliografie	97

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE

Tema de cercetare:

6.22.21. – Culegeri de sinteze, rapoarte, proiecte și concepte, consacrate biodiversității și biotehnologiilor din reproducția comparată din România în perioada centenarului Marii Unirii 1918-2018

Coordonatori: CS I Dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.; CS I Dr. George Florea Tobă

Autori: CS I Dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.; CS I Dr. George Florea Tobă

Colectiv de cercetare antrenat în realizarea temei: CS I Dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.; CS I Dr. George Florea Tobă; CS II dr. Marcel Theodor Paraschivescu; Asistent I Daniela Dobre; Iudith Ipate, Gheorghe Pucleanu; Leonard George Tobă; Mariana Sandu; Amalia Străteanu; Alina Goudelia Cojocă; Mihai Enache; Ioan Prică; Maria Vasile, Gheorghe Neață; Nicolae Ilinca, Dan Constantinescu; Florin Bănățeanu, Cristi Gușetoiu; Ioana Nicolae; Mariana Sofronie; Elena Ruginosu

CUPRINS

Introducere	2
Obiectivul prioritar al U.E. pentru anul 2020	3
Viziunea U.E. pentru anul 2050	3
Obiectivul 1: Punerea în aplicare integrală a directivelor privind păsările și habitatele ...	3
Obiectivul 2: Menținerea și refacerea ecosistemelor și a serviciilor aferente	4
Obiectivul 3: Creșterea contribuției agriculturii și a silviculturii la menținerea și sporirea biodiversității	4
Obiectivul 4: Asigurarea utilizării durabile a resurselor piscicole	4
Obiectivul 5: Combaterea speciilor alogene invazive	5
Obiectivul 6: Contribuția la evitarea pierderii biodiversității globale	5
I. Sinteze consacrate biodiversității	5
II. Sinteze privind biodiversitatea biotehnologiilor din reproducția comparată	7
Biotehnologia însămânțările artificiale la animale	7
III. Sinteze privind biodiversitatea biotehnologiilor din reproducția comparată, reflectată în lucrări dr. I.A. și T.E.	9
Securitatea și siguranța alimentară bazate pe biotehnologii de reproducție în perspectiva eco-bio-economică a secolului XXI	9
Introducere	9
A. Biotehnologia însămânțărilor artificiale (I.A.)	9
Avantajele și dezavantajele utilizării însămânțărilor artificiale (I.A.)	10
Avantaje economic	10
Avantaje zootehnice	10
Avantaje sanitar-veterinare	11
Avantaje de ordin științific	11
Dezavantajele însămânțărilor artificiale (I.A.)	11

Utilizarea biotehnologiei în sămânțarilor artificiale, la ovinele din rasa Țigaie Capnegru de Teleorman (Karabașă), utilizând material seminal congelat din rasa Awassi din Siria, în scopul dezvoltării și conservarea biodiversității ovinelor	14
Introducere	14
Material și metodă	15
Rezultate și discuții	18
Concluzii	19
Bibliografie	20
B) Biotehnologia transferul de embrioni la animalele	21
Școala de embriotransfer din I.C.D.C.B. Balotești – tradiție, prezent și perspectivă în dezvoltarea și conservarea biodiversității zootehnice	26
Scurt istoric al laboratorului de biotehnologii de reproducție din I.C.D.C.B. Balotești	27
Material și metodă	27
Rezultate și discuții	33
Concluzii	35
Bibliografie	35
IV. Rapoarte privind biodiversitatea biotehnologiilor din reproducția comparată	37
Contribuții științifice românești la inițierea, cunoașterea și promovarea biotehnologiei transferului de embrioni la taurine	37
Studiu privind eco-eficiența și multidisciplinaritatea eco-economică a biodiversității din ecosisteme, ca parte a patrimoniului național comun al umanității	
Introducere	
Material și metodă	
Rezultate obținute	
Concluzii	
Bibliografie	

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.9. – Dezvoltarea durabilă a zonei montane prin IMM-uri și întreprinderi individuale.
Studiu de caz: regiunea Nord-Est

Coordonatori: Prof. univ. dr. Marta Christina Suciu; CS II Conf. univ. dr. Brîndușa Covaci; Prof. univ. dr. Radu Rey

Colectiv de autori: CS II Conf. univ. dr. Brîndușa Covaci; Prof. univ. dr. Marta Christina Suciu; Prof. univ. dr. Dumitru Nica; Lect. univ. dr. Mihai Covaci; Conf. univ. dr. Roxana Paraschiv

CUPRINS

Dezvoltarea zonei montane prin stimularea antreprenoriatului.
Studiu de caz pentru regiunea de Nord-Est

Capitolul 1. Evoluția sectorului de afaceri din România	4
Capitolul 2. Tabloul antreprenoriatului aferent sectorului secundar și terțiar din regiunea de Nord-Est a României	9
Capitolul 3. Evoluția indicatorilor legați de afacerile derulate în cadrul unor întreprinderi active din sectoarele secundar și terțiar (exceptând sectorul agricultură) pentru regiunea de Nord-Est a României	20

Concluzii	60
Resurse bibliografice	62
Anexe	64

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.10. – Poli urbani de creștere economică și efecte asupra veniturilor gospodăriilor din zonele rurale montane. Studii comparative

Coordonator: CS III Dr. Alexandru Sin-Schneider

Colectiv de autori: CS III Dr. Alexandru Sin-Schneider; Carmen-Adriana Gheorghe;
Sorin-Iliuță Avram; Alina Rădoi

CUPRINS

*Studiu comparativ al polilor urbani de creștere economică
în Uniunea Europeană și România*

Introducere	3
1. Poli urbani de creștere în Uniunea Europeană	4
1.1. Indicatori socio-economici utilizați. Proprietăți teoretice și categorii de indicatori	4
1.2. Metode și tehnici utilizate în analiza tendințelor de dezvoltare a zonelor urbane din Europa	5

1.3. Studiu de caz: Polii urbani de creștere economică în Uniunea Europeană	6
2. Poli urbani de creștere în România	16
2.1. Dinamica gradului de dezvoltare a zonelor metropolitane din România	18
2.2. Analiza multidimensională a gradului de dezvoltare a zonelor metropolitane din România	27
Concluzii	40
Bibliografie	42

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

*6.2.9. – Cercetări privind elaborarea unor modele de delimitare a spațiului montan românesc
în zone funcționale, bazată pe criterii de similitudini geologice, geomorfologice și
economico-sociale*

Coordonator: CS I Prof. dr. ing. Ioan Surdu

Colectiv de autori: Drd. geogr., ACS, Alexandru-Sabin Nicula; Șef lucr. dr. geogr. Cerc.
asoc. Viorel Gligor; Dr. ing. Cerc. asoc. Emanuela-Adina Cociș

CUPRINS

Capitolul 1. Definirea spațiului montan în context european	1
1.1. Aspecte noționale	1
1.2. Arealele montane în Europa	2
1.3. Delimitarea unităților montane conform EPSON, 2012	7
Capitolul 2. Principii și modele de delimitare a spațiului montan	13

2.1. Determinarea ariilor funcționale montane la nivel național	13
2.2. Analiza funcțională a unei arii montane urbane	17
Capitolul 3. Principii privind strategia de dezvoltare spațială	45
3.1. Structura funcțională a teritoriului	45
3.2. Structura socio-demografică	46
3.3. Obiective strategice sectoriale	47
Capitolul 4. Strategia de dezvoltare spațială – Studiu de Valea Prahovei superioare-Brașov ...	51
4.1. Structura funcțională a teritoriului	51
4.2. Structura socio-demografică	82
Referințe bibliografice	87

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.10. – Dezvoltarea și diversificarea activităților economice din zonele montane. Contribuții privind formalizarea unor politici publice

Coordonator: CS III Dr. Ioan Gâf Deac

Autori: CS III Dr. Ioan Gâf Deac; CS III Rachieru Otilia Teodora

CUPRINS

1. Aspecte introductive	2
2. Zonele montane din România. Realități și perspective	2
3. Propunere de model al legăturilor între structura economică de ansamblu a zonelor montane din România și dezvoltarea proiectată	6
4. Studiu de caz privind diversificarea activităților economice din zona montană a județului Suceava	7
4.1. Situația economică generală a județului Suceava	7

4.2. Elemente din doctrina economică privind legăturile și determinările între numărul de angajați și structura economică	10
4.3. Analiza structurii angajaților la nivelul județului Suceava	12
4.4. Activitatea de turism din zonele montane ale județului Suceava	20
4.5. Analiza infrastructurii existente la nivelul zonelor montane din județul Suceava	22
4.5.1. Infrastructura rutieră	22
4.5.2. Infrastructura feroviară	24
4.5.3. Infrastructura aeroportuară	25
4.5.4. Infrastructura IT&C	26
4.5.5. Infrastructura serviciilor bancare – ca tip de infrastructură suport pentru dezvoltarea și diversificarea activităților economice din zonele montane ...	27
5. Oportunități pentru dezvoltarea infrastructurii din zonele montane ale județului Suceava. Concluzii și propuneri	28
Bibliografie	33

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.11. – Monitorizarea resurselor agro-forestiere din sistemele silvopastorale montane cu ajutorul teledetecției satelitare și a sistemelor de tip UAV

Coordonator: CS II Dr. ing. Ionel Popa

Autori: CS I Prof. dr. ing. Ioan Surdu; Drd. geogr., ACS Alexandru-Sabin Necula

CUPRINS

1. Introducere	91
2. Surse de informații spațiale derivate prin metode de teledetecție satelitară	91
3. Aplicații ale teledetecției în monitorizarea sistemelor forestiere și silvopastorale ...	101
4. Studiu de caz privind monitorizarea sistemului silvopastoral din Suhard prin metode de teledetecție	127
5. Concluzii	157
6. Bibliografie	157

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.12. – Conservarea sănătății biodiversității montane în beneficiul populației din
Municipiul Vatra Dornei

Coordonator: CS I Dr. Ivana Simona

Autor: CS I Dr. Ivana Simona

CUPRINS

Introducere	6
Capitolul 1. „Economia albastră”. O nouă perspectivă de abordare a cercetării bioeconomice	10
1.1. Biomasa regenerabilă. O alternativă de energie verde pentru România	10
1.2. Bioeconomia	12
1.3. Bio-mimetismul	15
1.4. Economia circulară	18

1.5. Ecolonomia	21
1.6. Eco-economia sau Economia Ecologică	23
1.7. Capitalul natural al economiei ecologice: Biodiversitatea	27
1.8. Permacultura	29
1.9. Biotehnologia	31
1.10. Politica Ecologică. „Politica Verde”. Ecopolitica	32
1.11. „Economia Albastră”	34
Capitolul 2. Strategii și politici de dezvoltare durabilă în Municipiul Vatra Dornei	37
2.1. Descrierea patrimoniului natural al Municipiului Vatra Dornei	37
2.1.1. Flora și fauna	37
2.1.2. Caracterizarea hidrogeologică și zăcămintele de apă minerală	39
2.1.3. Calitatea solului	42
2.1.4. Aarii protejate	43
2.1.5. Managementul deșeurilor	46
2.2. Potențialul economic al orașului Vatra Dornei	50
2.2.1. Industria alimentară	51
2.2.2. Industria forestieră	51
2.2.3. Agricultură	52
2.2.4. Sistemul educațional	53
2.3. Principalele obiective de dezvoltare durabilă în Municipiul Vatra Dornei	55
Capitolul 3. Contribuții la realizarea unei eco-economii sustenabile în Municipiul Vatra Dornei	59
3.1. Managementul reutilizării sustenabile a deșeurilor din agricultură și din industria forestieră în Municipiul Vatra Dornei	59
Bibliografie	77

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

*6.2.13. – Cadru metodologic de realizare a unei strategii de creștere economică inteligentă –
instrument eficient pentru autoritățile locale din zonele montane*

Coordonator: CS II Dr. Daniela Antonescu

Autor: CS II Dr. Daniela Antonescu

CUPRINS

Introducere	163
Capitolul 1. Premise ale unei strategii de dezvoltare pentru zona montană	165
1.1. Contextul elaborării strategiei	165
1.2. Buna guvernanță la nivel teritorial. Zona montană	168
1.3. Dimensiunea economică a muntelui	171
1.4. Muntele – factor economic al unei strategii de dezvoltare locală	174

Capitolul 2. Contextul global pentru dezvoltarea durabilă a munților	177
2.1. Rolul strategiilor montane în cadrul Uniunii Europene	177
2.2. Zona montană în strategiile de dezvoltare durabilă	181
2.3. Principalele repere ale unei strategii de dezvoltare montană	183
2.4. Politica montană bazată pe dovezi	187
2.5. Posibile modele de aplicat: modelul Nexus și Matricea profilului de durabilitate	188
Capitolul 3. Zonele montane periferice din Uniunea Europeană	193
3.1. Provocări-cheie ale dezvoltării zonelor de periferie interioară	196
3.2. Posibile strategii de dezvoltare pentru depășirea efectelor marginalizării periferiilor interioare	197
Studiu de caz: Parcul Național Călimani	199
Concluzii	203
Bibliografie	204

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.14. – Cercetări privind elaborarea unor modele de realizare a coerenței ecologice între siturile de importanță comunitară, siturile de protecție avifaunistică și rezervațiile naturale (Natura 2000) din bazinul hidrografic al Bistriței. Evaluarea serviciilor ecosistemelor din arealul studiat

Coordonator: CS II Conf. univ. dr. Violeta Turcuș

Autori: Prof. univ. dr. Gicu-Gabriel Arsene; Biol. Viviana Bota

CUPRINS

Introducere	207
Capitolul 1. Aspecte generale privind ariile protejate	209
1.1. Ariile naturale protejate din România	209
1.2. Ariile protejate din județul Suceava	213
Capitolul 2. Aspecte generale privind serviciile ecosistemelor	219
2.1. Prezentarea serviciilor ecosistemelor la nivel global	219

2.2. Prezentarea serviciilor ecosistemelor la nivel european	229
2.3. Prezentarea serviciilor ecosistemelor la nivel montan	235
Capitolul 3. Impactul ecosistemelor din ariile protejate asupra principalelor sectoare economice	253
3.1. Aspecte privind evaluarea serviciilor ecosistemelor	261
Concluzii	265
Referințe bibliografice	267

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.15. – Cercetări privind tendințele de orientare ale antreprenorilor din zona de munte și percepția consumatorilor privind produsul montan

Coordonator: CS III Dr. ing. Vasile Avădanei

Autori: CS III Dr. ing. Vasile Avădanei; CS III Dr. ing. Lidia Avădanei

CUPRINS

Elemente introductive	275
Partea 1. Orientarea și tendințele antreprenoriale în zona de munte	277
Capitolul 1. Aspecte moderne ale comunităților montane și evoluția atributelor antreprenoriale	277
1.1. Viața comunităților și locuirea	277
1.2. Sursele de venit	283
1.3. Destinația cheltuielilor	284

1.4. Incluziunea	285
Capitolul 2. Orientări ale manifestărilor antreprenoriale rurale de la subzistență la competitivitate	289
2.1. Forme arhaice de antreprenoriat montan	289
2.2. Atributele competitive ale antreprenoriatului	301
2.3. Atribute sociale ale antreprenoriatului	303
2.4. Transferul afacerii	305
2.5. Soluții antreprenoriale de subzistență	306
2.6. Aspecte relevante ale economiei sociale	307
Partea a 2-a. Impactul produsului montan asupra imaginii antreprenoriale rurale montane	309
Capitolul 3. Reconstituiri și recuperare ale vieții rurale istorice	309
3.1. Nostalgii pre-antreprenoriale (evenimente și practici pe care generația în vârstă le-a trăit în tinerețe)	310
3.2. Punerea în valoare a elementelor tradiționale și culturale ale comunităților	311
3.3. Fundamentarea atributelor antreprenoriale asociate produsului montan	314
3.4. Un tablou complex al produsului montan	318
3.5. Produsul montan – specificitate și diversitate culturală pe suport antreprenorial	324
Capitolul 4. Construcție antreprenorială în scopul valorificării produsului montan ...	335
4.1. Schimbări de percepție cu ocazia transformării produsului montan în produs comercial	335
4.2. Forme de analiză antreprenorială	340
Capitolul 5. Model de afacere socială	355
Rezultate, concluzii și recomandări	357
Tendențe și direcții de cercetare	358
Referințe bibliografice	359

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.16. – Studiu privind dezvoltarea durabilă a agroturismului în zona montană a României.
Potențial și valorificare

Coordonator:

Autori: CS III Dr. ing. Dănuț Gîțan; CS III Dr. ing. Dănuț Ungureanu

CUPRINS

1. Zona montană a României. Repere	365
2. Considerații generale privind turismul	369
3. Turismul în zona montană a României	383
4. Propunere de program de sprijin pentru încurajarea fermierilor din zona montană pentru transformarea fermelor agricole în ferme agroturistice	399
5. Concluzii	415
6. Referințe bibliografice	419

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale
și bioresurse montane

Tema de cercetare:

6.2.17. – Crearea, actualizarea și dezvoltarea site-ului ce-mont.ro. O poartă de creștere a vizibilității la nivel național și internațional a Centrului de Economie Montană

Coordonator: CS I Prof. dr. ing. Ioan Surdu

Autori: CS III Lector univ. Dr. Simona Marinescu; CS III Dr. Ionuț George Marinescu

Cuprins

1. Introducere	421
2. Creare ce-mont.ro	423
Mediul de dezvoltare-implementare. Tehnologii utilizate	423
Meniul principal de navigare	423
Secțiunea Revista de Montanologie	423
Secțiunea Evenimente	427

3. Activități de promovare	431
Cum funcționează SEO	431
Onsite SEO – SEO la nivelul site-ului	432
Offsite SEO – SEO în afara site-ului	432
Activități desfășurate pentru implementarea SEO în cadrul site-ului ce-mont	433
4. Aspecte de securitate	438
5. Activități de întreținere	438
6. Bibliografie	439

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.8. – Mecanisme inovative pentru eficientizarea sistemului educațional și a celui de sănătate publică adaptate specificității zonelor montane defavorizate

Coordonator: CS I Dr. Ivana Simona

Autor: CS I Dr. Ivana Simona

Cuprins

Capitolul 1. Regenerarea prin eco-inovare pentru dezvoltarea durabilă (sustenabilă) a unităților de învățământ și de cercetare din zonele montane defavorizate	3
1.1. Eco-inovarea pentru dezvoltarea durabilă a învățământului și cercetării	3
Capitolul 2. Strategia de regenerare urbană în scopul dezvoltării durabile a zonelor montane defavorizate	28
2.1. Profilul socio-economic al zonelor montane defavorizate	28
2.2. Obiectivele strategiei naționale de dezvoltare durabilă a zonelor montane	38

Capitolul 3. Propuneri de eco-proiecte privind sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților din zonele montane defavorizate	40
3.1. Creativitate și inovație didactică în scopul regenerării („înverzirii”) unităților de învățământ din municipiul Vatra Dornei	40
3.2. Contribuții la dezvoltarea durabilă a municipiului Vatra Dornei	43
3.3. Contribuții la dezvoltarea unei economii circulare și a eco-inovării în municipiul Vatra Dornei	48
Bibliografie	90

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL ROMÂN DE
ECONOMIE COMPARATĂ ȘI
CONSENS**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ȘI CONSENS

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere,
inovare și inteligență

Tema de cercetare:

6.3.2. – Creativitate și eficiență în activitatea instituțiilor deținătoare de patrimoniu cultural

Coordonator: CS I Dr. Maria Moldoveanu

Autor: CS I Dr. Maria Moldoveanu

CUPRINS

Capitolul 1. Deținătorii de patrimoniu cultural – tipologie, caracteristici, responsabilități ...	3
Capitolul 2. Creativitatea deținătorilor de patrimoniu cultural. Rolul inovației manageriale în protejarea și punerea în valoare a ecosistemului	12
Capitolul 3. Responsabilitatea expresă a deținătorilor/administratorilor de patrimoniu imobil. Rolul parteneriatelor în realizarea proiectelor culturale	17
Capitolul 4. Participarea comunităților locale la administrarea patrimoniului cultural și natural	21
Capitolul 5. Implicarea organizațiilor nonguvernamentale în protejarea moștenirii culturale. Participarea societății civile și a personalităților culturale	26

Capitolul 6. De la creativitate ca expresie a managementului inovator și calitate a resurselor umane, la creație eficientă în domeniul patrimoniului cultural	30
Anexa 1. Lista monumentelor aflate în Administrația Monumentelor și Patrimoniului Turistic	38
Anexa 2. Exemple de fundații culturale, asociații, instituții publice de cultură și grupuri de acțiune implicate în conservarea și prezervarea patrimoniului cultural din zonele rurale	42
Anexa 3. Numărul muzeelor și al colecțiilor publice pe medii de rezidență, în anul 2017	44
Anexa 4. Numărul vizitatorilor din muzee și colecții publice, în anul 2017	45
Anexa 5. Număr de expoziții organizate de muzee și colecții publice, în anul 2017	46
Bibliografie	47

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL DE CERCETĂRI
DEMOGRAFICE
„VLADIMIR TREBICI”**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI DEMOGRAFICE „VLADIMIR TREBICI”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice

Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.3. – Demografia României 1918-2018

Coordonator: CS I Dr. Vasile Ghețău

Colectiv de autori: CS I Dr. Vasile Ghețău; Traian Rotaru; Dumitru Sandu;
Tudorel Andrei

CUPRINS

Autori IX

Cuvânt-înainte XI

Capitolul I. Perioada 1918-1940 și anii 1941-1945

1. Perioada 1918-1940 3

1.1. Introducere 3

1.2. Numărul populației și creșterea naturală 6

1.3. Structuri ale populației	15
1.4. Populația României în preajma celui de al Doilea Război Mondial	21
2. Anii 1941-1945	23
Bibliografie	26

Capitolul II. Perioada 1946-1989

1. Fenomene și procese demografice	31
1.1. Creșterea demografică	31
1.2. Fertilitatea	38
1.3. Mortalitatea	45
1.4. Nupțialitatea și divorțialitatea	51
1.5. Câteva schimbări structurale	58
1.6. Concluzii	64
Anexă	66
Bibliografie	67
Contribuție: Unele efecte ale politicii pronatalitate a vechiului regim	68
Anexe	74
Bibliografie	76
2. Migrația internă între constrângeri și contagiune	77
2.1. Abordarea	77
2.2. Drumul migrației totale	78
2.3. Fluxuri între medii rezidențiale	83
2.4. Regiunile istorice și comunitățile locale în înțelegerea migrației individuale	101
2.5. Concluzii	109
Anexe	113
Bibliografie	117

Capitolul III. Perioada 1990-2018

1. Populația, natalitatea și fertilitatea feminină	121
1.1. Numărul populației, creșterea naturală și migrația externă. O privire generală	122
1.2. Structuri ale populației	126
1.3. Natalitatea și fertilitatea feminină	136
Bibliografie	155
Contribuție: Estimarea fertilității feminine la principalele etnii	157
1. Prezentare generală	157
2. Analiza fertilității pentru etniile română, maghiară și romă	160
Bibliografie	164
2. Mortalitatea populației	165
2.1. Speranța de viață la naștere	165
2.2. Numărul deceselor și rata mortalității generale	172
2.3. Mortalitatea infantilă	174
2.4. Mortalitatea pe cauze medicale de deces (și semnul de întrebare pe care îl ridică)	174
Bibliografie	183
3. Nupțialitatea și divorțialitatea	185
3.1. Nupțialitatea	186
3.2. Divorțialitatea	198
Anexă	206
Bibliografie	207
4. Populație, mișcare naturală, mișcare migratorie	208
4.1. Privire generală asupra schimbărilor de reședință permanentă în țară	208

4.2. Privire generală asupra schimbărilor de reședință obișnuită și permanentă în alte țări	216
Bibliografie	221
5. Migrația internă dominată de drumul spre sat	222
5.1. Un drum în zigzag	222
5.2. Migrația de la oraș la sat ca flux dominant	225
5.3. Structura regională a fluxurilor de migrație internă	228
5.4. Comunitățile locale în structura migrației interne și externe	233
5.5. Concluzii	242
Bibliografie	244
6. Migrația temporară în străinătate	245
6.1. Schimbările care dau cursul migrației	246
6.2. Câmpurile de migrație	252
6.3. Selectivitatea pe câmpuri de migrație, 1990-2011	263
6.4. Etapa de pionierat a migrației în străinătate	268
6.5. Concluzii	275
Bibliografie	277

Capitolul IV. Privind spre anii celui de al doilea Centenar

1. Perspectivele declinului populației	281
2. Remarci finale	289
Bibliografie	295

Addendum

Personalități ale demografiei românești

Leonida Colescu	301
Sabin Manuila	304

Anton Galopenția	309
Vladimir Trebici	315
George Retegan	320
Mihai Țarcă	325

Demografi contemporani

Vasile Ghețău	331
Traian Rotariu	334
Dumitru Sandu	336
Indice de autori	339

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.2. – Estimări previzionale (Romania 2018-2019) pentru LINK – Proiect gestionat de ONU

Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu; CS II Dr. Bianca Păuna

Autori: acad. Emilian Dobrescu; dr. Bianca Păuna

CUPRINS

1. Prezentare generală	2
2. Evoluții recente	2
3. Ipotezele privind politicile naționale și mediul extern	3
4. Rezultatele prognozelor	4
5. Incertitudini	5
6. Tabelele cu prognozele	6

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.3. – Generarea tabelelor Input-Output regionale pentru România - provocări și impedimente

Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu; CS I Dr. Viorel Gaftea

Autori: Acad. Emilian Dobrescu; CS I Dr. Viorel Gaftea

CUPRINS

Activități desfășurate în Planul de cercetare pentru anul 2018	2
Activități desfășurate cu impact deosebit	2
Structura CAEN Rev.2 de Clasificare a activităților din economia națională	2
Codificarea agregării pe cele 10 sectoare	5
Structura agregată tip NACE2 pe 14 sectoare a bazei de date a economiei naționale	6
Schema de agregare tip pe 20 sectoare	6

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.14. – Metode empirice de analiză a datelor de bugete de familie

Coordonatori: CS II Dr. Bianca Păuna; CS II Dr. Corina Sâman

Autori: CS II Dr. Bianca Păuna; CS II Dr. Corina Sâman

CUPRINS

Lista tabelor	3
Lista graficelor	4
Folosirea valorilor unitare pentru obținerea informațiilor legate de prețuri	5
1. Introducere	5
2. Literatura	7
3. Metodologie	15
3.1. Construcția celor trei prețuri conform celor trei metode	16

3.2. Analiza proprietăților prețurilor „corectate” construite prin cele trei metode ...	19
3.3. Construirea indicilor de preț din prețurile „corectate”	19
4. Descriere a bazei de date	19
4.1. Venitul gospodăriei	20
4.2. Valorile unitare	24
5. Rezultatele obținute	30
5.1. Calculul valorilor „corectate” ale prețurilor	30
5.2. Analiza prețurilor „corectate” din punct de vedere al criteriului ordinului de mărime	34
5.3. Analiza prețurilor „corectate” prin criteriul dispersiei acestora în aceeași unitate administrativ-teritorială	36
5.4. Informația din prețurile „corectate” cu cele trei metode	38
5.5. Prețurile și indicii de preț ai produselor alimentare	39
6. Concluzii și direcții de studiu	43
7. Bibliografie	45
Anexa 1	47
Anexa 2	51
Anexa 3	54
Anexa 4	55
Anexa 5	56
Anexa 6	57
Anexa 7	60
Lista tabelelor	
Tabelul 1. Variabilele explicative incluse în cele trei regresii	17
Tabelul 2. Veniturile gospodăriilor după mediu de rezidență	20

Tabelul 3. Distribuția gospodăriilor după statutul ocupațional și pe medii	20
Tabelul 4. Distribuția gospodăriilor după nivelul de educație și pe medii	21
Tabelul 5. Media veniturilor per capita pe regiuni	22
Tabelul 6. Veniturile gospodăriilor după mediu de rezidență	23
Tabelul 7. Media veniturilor pe membru de familie pe regiuni și medii de rezidență	24
Tabelul 8. Valorile unitare agregate pentru toate gospodăriile și separat pentru urban și rural	25
Tabelul 9. Valorilor unitare agregate după regiune și mediu de rezidență	25
Tabelul 10. Valorile unitare agregate pe medii și decile	26
Tabelul 11. Alimentele după importanța lor în bugetul pentru hrană	28
Tabelul 12. Media și dispersia valorilor unitare pentru mediul urban și rural	28
Tabelul 13. Diferențele maxime de preț între regiuni pe decile	29
Tabelul 14. Coeficientul de determinare pentru ecuațiile estimate	31
Tabelul 15. Descompunerea efectului de spațialitate și de calitate din punct de vedere al explicării variabilității valorilor unitare	32
Tabelul 16. Valorile unitare medii și prețurile medii pe grupe de comodități calculate prin cele trei metode	34
Tabelul 17. Componenta de ajustare a calității din valorile unitare	35
Tabelul 18. Dispersia valorilor unitare și a prețurilor corectate pentru grupele de bunuri analizate	36
Tabelul 19. Scăderea dispersiei prețurilor calculate cu cele trei modele	37
Tabelul 20. Coeficientul de corelația pentru valorile unitare și prețurile corectate prin cele trei metode – urban	38
Tabelul 21. Coeficientul de corelația pentru valorile unitare și prețurile corectate prin cele trei metode – rural	38
Tabelul 22. Ponderile produselor alimentare	40
Tabelul 23. Indicii de prețuri calculați	40

Tabelul 24. Distribuția gospodăriilor pe decile după venitul total și mediu de rezidență	47
Tabelul 25. Cheltuielile și cantitatea cumpărate pentru grupele alimentare	48
Tabelul 26. Media valorilor unitare pe decile și regiuni pentru pâine	51
Tabelul 27. Media valorilor unitare pe decile și regiuni pentru orez	51
Tabelul 28. Media valorilor unitare pe decile și regiuni pentru carne de pui	52
Tabelul 29. Media valorilor unitare pe decile și regiuni pentru cartofi	52
Tabelul 30. Media valorilor unitare pe decile și regiuni pentru zahăr	53
Tabelul 31. Media valorilor unitare pe decile și regiuni pentru cafea	53
Tabelul 32. Indicii de preț calculați pe regiuni prin prima metodă	54
Tabelul 33. Indicii de preț calculați pe regiuni prin a doua metodă	55
Tabelul 34. Indicii de preț calculați pe regiuni prin a treia metodă	56
Tabelul 35. Prețurile regionale pentru grupele de produse analizate (metoda 1)	57
Tabelul 36. Prețurile regionale pentru grupele de produse analizate (metoda 2)	58
Tabelul 37. Prețurile regionale pentru grupele de produse analizate (metoda 3)	59

Lista graficelor

Graficul 1. Indicele agregat de prețuri alimentare regional – urban	41
Graficul 2. Indicele agregat de prețuri alimentare regional – rural	42
Graficul 3. Indicele de prețuri regionale relativ la regiunea NE – urban	42
Graficul 4. Indicele de prețuri regionale relativ la regiunea NE – rural	43
Graficul 5. Prețurile regionale calculate pentru pâine prin cele trei metode – urban ...	60
Graficul 6. Prețurile regionale calculate pentru carne pui prin cele trei metode – urban ...	60
Graficul 7. Prețurile regionale calculate pentru carne porc prin cele trei metode – urban	61
Graficul 8. Prețurile regionale pentru mezeluri calculate prin cele trei metode – urban	61
Graficul 9. Prețurile regionale pentru lapte calculate prin cele trei metode – urban	62
Graficul 10. Prețurile regionale pentru ulei calculate prin cele trei metode – urban	62

Graficul 11. Prețurile regionale pentru pește calculate prin cele trei metode – urban	63
Graficul 12. Prețurile regionale pentru cafea calculate prin cele trei metode – urban	63
Graficul 13. Prețurile regionale pentru cartofi calculate prin cele trei metode – urban ...	64
Graficul 14. Prețurile regionale pentru brânză calculate prin cele trei metode – urban	64
Graficul 15. Prețurile regionale pentru zahăr calculate prin cele trei metode – urban	65
Graficul 16. Prețurile regionale pentru pâine calculate prin cele trei metode – rural ...	65
Graficul 17. Prețurile regionale pentru carne de pui calculate prin cele trei metode – rural	66
Graficul 18. Prețurile regionale pentru carne de porc calculate prin cele trei metode – rural ..	66
Graficul 19. Prețurile regionale pentru mezeluri calculate prin cele trei metode – rural	67
Graficul 20. Prețurile regionale pentru lapte calculate prin cele trei metode – rural	67
Graficul 21. Prețurile regionale pentru ulei calculate prin cele trei metode – rural	68
Graficul 22. Prețurile regionale pentru pește calculate prin cele trei metode – rural	68
Graficul 23. Prețurile regionale pentru cafea calculate prin cele trei metode – rural	69
Graficul 24. Prețurile regionale pentru cartofi calculate prin cele trei metode – rural	69
Graficul 25. Prețurile regionale pentru brânză calculate prin cele trei metode – rural	70
Graficul 26. Prețurile regionale pentru zahăr calculate prin cele trei metode – rural ...	70

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.15. – Modele stochastice Bayesiene aplicate în economie

Coordonator: CS II Dr. Mihaela Simionescu

Autor: CS II Dr. Mihaela Simionescu

CUPRINS

Capitolul 1. Modele stochastice Bayesiene cu regim de întrerupere	2
Aplicația 1.1. Modele bayesiene cu regim de întrerupere pentru rata inflației și rata șomajului în România	4
Capitolul 2. Algoritmul de selecție a variabilelor prin căutare stochastică Bayesiană	9
Aplicația 2.1. Determinanții ratei de creștere a PIB-ului real în România	10
Aplicația 2.2. Determinanții investițiilor străine directe (ISD) în România	11
Aplicația 2.3. Determinanții creșterii ocupării și ratei de activitate, respectiv reducerii șomajului în România	11
Anexe	18

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE „Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială. Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

*6.7.16. – Proprietăți ale parametrilor estimați în cazul regresiilor lineare cu cel puțin
trei variabile explicative*

Coordonator: CS I Dr. Florin Marius Pavelescu

Autor CS I Dr. Florin Marius Pavelescu

CUPRINS

1. Definiția coeficientului de refracție colineară	3
2. Factorii modelatori ai coeficienților de refracție colineară ai regresiei lineare cu trei variabile explicative	4
3. Un exemplu de utilizare a modelelor de analiză a elementelor modelatoare ale coeficienților de refracție colineară ai unei regresii cu trei variabile explicative	9
4. Particularități ale coeficienților de refracție colineară în cazul regresiei lineare cu patru variabile explicative	14
Concluzii	18
Bibliografie	19

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.17. – Clasificarea datelor econometrice folosind copula de ordin $k > 2$

Coordonator: Dr. Daniel Ciuiu

Autor: Dr. Daniel Ciuiu

CUPRINS

Rezumat	2
1. Introducere	2
2. Estimare și clasificare	5
3. Aplicație	7
4. Concluzii	12
Bibliografie	13

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.18. – Economia României în ciclul economic postcriză (continuare din 2017)

Coordonator: CS III Dr. Andrei Rădulescu

Autor: CS III Dr. Andrei Rădulescu

CUPRINS

Economia României în ciclul economic postcriză
Economia României în anul centenar

1. Climatul macroeconomic mondial în 2018	2
A. Economia SUA în 2018	3
B. Economia Zonei Euro în 2018	5
2. Evoluțiile din sfera economiei financiare internaționale în 2018	7
A. SUA	7
B. Zona Euro	9

3. Principalele evoluții macro-financiare în România Anului Centenar	10
A. Dimensiunea reală a economiei	11
B. Dimensiunea financiară a economiei	13
4. Perspective pe termen scurt și mediu pentru România	16
Bibliografie	19

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.19. – Metode de evaluare a riscului sistemic (continuare din 2017)

Coordonator: Dr. Marius Matei

Colectiv de autori: Dr. Marius Matei; Mardi Dungey; Matteo Luciani; David Veredas

CUPRINS

Navigând prin Marea Criză Globală: Riscul Sistemic în Australia

I. Introducere	1
II. Un cadru teoretic pentru interconectare	3
III. Un cadru empiric pentru interconectare	5
IV. Datele	6
V. Rezultate empirice	8
(i) Sectorul financiar	8

(ii) Sectoare din economia reală	14
(iii) Societăți individuale	15
Băncile	16
Industria minieră și energetică	18
(iv) Identificarea firmelor în mod constant riscante	19
VI. Concluzie	23
Referințe	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.20. – Evoluția și corelația sectoarelor instituționale în sistemul conturilor naționale

Coordonator: Dr. Cristian Stănică

Autor: Dr. Cristian Stănică

CUPRINS

Introducere	4
I. Abordarea sintetică a sectoarelor instituționale	6
II. Elaborarea conturilor sectoarelor instituționale din surse primare	19
III. Exemplificări ale legăturii dintre principalii indicatori de sinteză	45
Bibliografie	49

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL PENTRU
PROMOVAREA ENERGHIILOR
REGENERABILE ȘI EFICIENȚĂ
ENERGETICĂ**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGHIILOR REGENERABILE
ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere,
inovare și inteligență

Tema de cercetare:

6.3.4 – Studiu privind impactul în mediul economic și social determinat de stații inteligente de încărcare – fixe și mobile – pentru transportul cu propulsie electrică

Coordonator: CS III Dr. Filip Cârlea

Autor: CS III Dr. Filip Cârlea

CUPRINS

1. Modalități de încărcare a autovehiculelor	2
2. Analiza de piață a stațiilor de încărcare a autovehiculelor electrice	6
2.1. Piața stațiilor de încărcare a autovehiculelor electrice	6
2.2. Piața stațiilor de încărcare a autovehiculelor electrice	7
2.3. Dezvoltarea pieței stațiilor de încărcare a autovehiculelor electrice	8
2.4. Entități care activează pe piața stațiilor de încărcare a autovehiculelor electrice ...	9

2.5. Piața pentru stații de încărcare autovehicule electrice – oportunități	9
2.6. Dezvoltarea regională și stimulente economice pentru piața stațiilor de încărcare	11
2.7. Obstacole în dezvoltarea piețelor stațiilor de încărcare	13
Bibliografie	17

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGHIILOR REGENERABILE
ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României

Tema de cercetare:

6.21.2 – Evoluția sectorului energetic din România

Coordonator: CS III Dr. Filip Cârlea

Autor: CS III Dr. Filip Cârlea

CUPRINS

1. Evoluția istorică privind producerea energiei electrice în România	2
Introducere	2
1.1. Pagini de istorie în dezvoltarea energetică din România	3
1.2. Etapa 1883-1907	3
1.3. Etapa 1908-1929	6
1.4. Primele rețele electrice de medie și joasă tensiune în România	7
1.5. Etapa 1930-1941	7

1.6. Etapa 1941-1944 și etapa 1945-1949	8
1.7. Etapa 1950-1960	9
1.8. Surse și rețele de alimentare	9
1.9. Etapa 1961-1979	10
1.10 Etapa 1980-1989	12
1.11. Etapa 1990-1993	13
1.12. Etapa 1994-2003	13
1.13. Consumul de energie electrică după anul 1990	14
1.14. Programul nuclear național	15
2. Resursele energetice ale României – gaze naturale	17
Introducere	17
2.1. Geologia generală a gazelor în bazinul Transilvaniei	20
2.2. Exploatarea, transportul și distribuția gazului metan	21
2.3. Gazul metan din bazinul Transilvaniei și bazinul extracarpatic – în perioada interbelică	21
2.4. Întrebuințările gazelor naturale – folosirea gazului metan	24
2.5. Consumul de gaze în Transilvania	25
2.6. Gaze naturale în bazinele extracarpatice	26
2.7. Gaze de sondă (asociate)	27
2.8. Folosirea gazelor de sondă	29
2.9. Gazele naturale după al Doilea Război Mondial	29
2.10. Gaze naturale – producție și consum – perioada după 1989	32
2.11. Utilizarea gazelor în industria chimică	35
2.12. Transportul și înmagazinarea gazelor naturale	36
2.13. Înmagazinarea gazelor naturale	36

2.14. Gazele naturale în bazinul Mării Negre	37
2.15. Utilizarea gazelor în industria chimică	37
Bibliografie	38

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETARE ÎN ASISTAREA DECIZIILOR CU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETARE ÎN ASISTAREA DECIZIILOR
CU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere,
inovare și inteligență

Tema de cercetare:

6.3.1. – Analiza datelor și aplicații informatice mobile pe cazul instituțiilor culturale

Coordonatori: Acad. Florin Gheorghe Filip; Conf. univ. dr. Cristian Ciurea

Autori: Acad. Florin Gheorghe Filip; Conf. univ. dr. Cristian Ciurea

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Obiective propuse	3
3. Rezultate obținute și noutatea acestora	4
4. Concluzii	7
Bibliografie	7
Anexa 1. Publicații proprii și rezultate practice	
Anexa 2. Analiza potențialului economic al patrimoniului cultural din județul Timiș prin tehnici de „Machine Learning”	